90STE JAARGANG NO. 182

ZATERDAG 11 AUGUSTUS 1973

Amigoe di Curacao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

HOOFDREDACTEUR–DIREKTEUR: NORBERT HENDRIKSE

UITGEVER: UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
DRUKKER: N.V. PAULUSDRUKKERIJ
KANTOOR: CONSCIENTIESTEEG 27 – 29 - Telefoon: 24360

Abonnementsprijs f. 5 per maand
(met Panorama) f. 7 per maand
Losse nummers dertig cent

Giro: 440000
Klachten bezorging: 16 – 18 uur (tel.: 24361)

Palestijnen ontsnapt aan ontvoeringspoging

VERONTWAARDIGING IN ARABISCHE KRINGEN

Israel kaapt Caravelle

BEIROET/TEL AVIV — Israël heeft gisteravond boven de Libanese hoofdstad Beiroet een Iraakse passagiersvliegtuig gedwongen koers te zetten naar een Israëlisch militair vliegtuig. De Israëliërs hadden verwacht aan boord van het toestel vier leiders van de Palestijnse verzetsbeweging – onder wie dr George Habasj, de leider van het volksfront voor de bevrijding van Palestina (PFLP), aan te treffen. Deze bleken echter niet aan boord te zijn. Het onderschepte vliegtuig mocht na een onderzoek van twee uur met bemanning en passagiers naar Beiroet terugkeren.

Aan een vertraging van meer dan drie uur die een machine van de Iraakse luchtvaartmaatschappij op de vlucht van Londen naar Bagdad ondervond, hebben de Palestijnse leiders het waarschijnlijk te danken dat zij niet in Israëlische handen zijn gevallen. Om de passagiers uit Beiroet naar Bagdad te kunnen vervoeren, charterde de Iraakse luchtvaartmaatschappij een Caravelle van de Middle East Airlines (MEA). De Palestijnen, onder wie zich behalve Habasj ook Salah, de derde man in de PFLP-top bevond, maakten van deze chartervlucht geen gebruik.

Onmiddellijk na het vertrek van de luchthaven van Beiroet werd de Caravelle, met aan boord 74 passagiers en zeven bemanningsleden, door twee Israëlische gevechtsstraaljagers onderschept. De piloot kreeg opdracht naar een militair vliegveld bij Haifa te vliegen. Op het vliegveld werd de MEA-Caravelle bestormd door zwaar bewapende Israëlische militairen. De mannelijke inzittenden kregen opdracht met de handen achter hun hoofd het toestel te verlaten. Met militaire vrachtwagens werden ze overgebracht naar een van de stationsgebouwen, waar zij door leden van de veiligheidsdienst werden ondervraagd. Nadat gebleken was dat zich onder de passagiers geen Palestijnen bevonden, kreeg het MEA-toestel na twee uur toestemming naar Beiroet terug te vliegen.

De internationale federatie van verenigingen van verkeersvliegers (IFALPA), waarbij 50.000 piloten uit 64 landen zijn aangesloten, heeft vandaag het onderscheppen door Israëlische straaljagers een "grove schending van de internationale luchtvaartconventies" genoemd.

De Arabische organisatie voor de burgerluchtvaart heeft de internationale burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) in Montreal telegrafisch verzocht Israël uit de organisatie te stoten. De algemene vergadering van de ICAO komt op 28 augustus in Rome bijeen.

De Iraakse regering heeft meegedeeld dat zij zich het recht voorbehoudt de nodige maatregelen te nemen om het hoofd te bieden aan de "Israëlische piraterij". Zij heeft binnen het kader der Verenigde Naties en andere internationale organisatie maatregelen getroffen tegen deze "misdadige daden", die een "flagrante schending betekenen van het handvest der Verenigde Naties en het internationale recht", aldus de Iraakse verklaring.

Zowel Libanon als Irak hebben besloten bij de Veiligheidsraad klachten over de Israëlische onderscheppingsactie in te dienen. Een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse Zaken in Beiroet zei dat zijn regering verder overweegt om een spoedzitting van de raad te vragen.

Libanon heeft zich al meer met klachten over Israëlische aanvallen op zijn grondgebied tot de Veiligheidsraad gewend, die de klachten steeds honoreerde met resoluties waarin het Israëlische optreden werd veroordeeld. Maar Israël heeft zich van deze resoluties nooit iets aangetrokken.

In januari 1969 sprak de Veiligheidsraad een scherpe veroordeling uit over de Israëlische commando-aanval met helikopters van 28 december 1968 op de luchthaven van Beiroet, waarbij dertien vliegtuigen van de Middle East Airlines werden vernietigd. Israël noemde het een vergelding voor de aanslag, die twee dagen eerder was gepleegd op een toestel van El Al op de luchthaven van Athene.

In september 1972 veroordeelde de raad de Israëlische aanval met tanks en vliegtuigen op Arabische commandobases in het zuiden van Libanon.

Op 22 april van dit jaar – na de Israëlische actie op Beiroet van 10 april waarbij drie Palestijnse leiders werden vermoord – nam de Veiligheidsraad op verzoek van Beiroet een resolutie aan, waarin de "herhaalde militaire aanvallen op Libanon werden veroordeeld.

Verkiezingen in Venezuela op 9 december

CARACAS — De kiesraad in Caracas heeft bekendgemaakt dat de algemene verkiezingen in Venezuela op 9 december van dit jaar gehouden zullen worden. Tijdens deze nieuwe verkiezingen zal men ook de nieuwe president kiezen voor de periode 1974-1978 Bijna vijf miljoen Venezolanen zijn gerechtigd om te gaan stemmen. De winnaar van de presidentsverkiezingen zal president Rafael Caldera opvolgen. Verder kiest men afgevaardigden voor het parlement, provinciale raden en gemeenteraden.

MOSKOU — Een militaire rechtbank in Minsk heeft vier Russische oud-militairen wegens collaboratie met de Duitsers tijdens de tweede wereldoorlog en deelneming aan een massamoord op ruim 1300 vrouwen, kinderen en bejaarden in Wit-Rusland in februari 1943, ter dood veroordeeld. Twee andere collaborateurs kregen vijftien jaar dwangarbeid en een zevende aangeklaagde tien jaar dwangarbeid.

Nog geen eisen groep-Rozendal

DP-bestuur voelt voor meeregeren

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Democratische Partij t.w. partijleider R.J. Isa en de heren R. Elhage, F. Pijpers, S. Rozendal, J. Bikker, A.A. Jonckheer en R. Martinez heeft gisteren vergaderd teneinde de uitslag van de statenverkiezingen van 3 augustus j.l. te analyseren. Bij deze bespreking trad de heer Bikker als woordvoerder op van de zogeheten groep-Rozendal (Rozendal, Jonckheer, Bikker en Martinez), terwijl de heer Isa voor de overige drie het woord voerde.

Naar verluidt zouden Rozendal c.s. de heer Isa tijdens de bespreking ervan hebben beschuldigd dat hij de oorzaak was van de scheiding van geesten binnen de partij en de verkiezingsnederlaag, omdat hij de ministers Elhage en Pijpers voor Rozendal op de lijst had geplaatst terwijl aan Rozendal een tweede plaats zou zijn beloofd.

De heer Isa liet daarop weten geen dictator te zijn en dat hij niet tegen de wil van zijn mensen Rozendal zomaar een tweede plaats kon aanbieden.

De groep-Rozendal wilde weten wie er bij de volgende verkiezingen lijsttrekker zou worden (over twee jaar bij de eilandsraadverkiezingen) een vraag waarop uiteraard geen uitsluitsel kon worden gegeven.

Voorts werd er gediscussieerd over het al dan niet meedoen in de komende regering, waarbij de groep-Rozendal kennelijk meer voelde voor de oppositie terwijl de heren Isa, Elhage en Pijpers meer geporteerd zouden zijn voor deelname aan de regering. Uiteindelijk kwam men terecht bij het gebruikelijke DP-standpunt bij formaties: liefst meeregeren en alleen als het niet anders kan oppositie. De vergadering werd na anderhalf uur geschorst. Een datum voor een tweede gesprek werd niet vastgesteld. Verwacht wordt dat bij deze tweede bijeenkomst de groep-Rozendal met concrete eisen zal komen. Het is nog niet bekend hoelang minister Rozendal nog op de Antillen zal blijven. Zijn normale vakantieperiode is inmiddels verstreken, maar naar verluidt zou hij nog twintig dagen tegoed hebben. In ieder geval wordt verwacht dat hij de jubileumviering van koningin Juliana in Nederland zal bijwonen.

Brabants Dagblad:

Verdeeldheid in Antillen

DEN BOSCH — Het Brabants dagblad schreef vandaag over de Antilliaanse verkiezingen van vorige week: De uitslag van de verkiezingen op de Nederlandse Antillen heeft nogmaals duidelijk aangetoond hoe groot de verdeeldheid tussen de zes eilanden is. Niet minder dan dertien partijen hebben deelgenomen aan de verkiezingen. De regeringspartijen zijn er niet ingeslaagd zetelwinst te boeken of hun positie te handhaven. De arbeiderspartij Frente Obrero van Papa Godett komt met drie zetels terug in het Antilliaanse parlement.

De grootste verliezer is de Democratische Partij van premier Ronchi Isa en de gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen de heer S.G.M. Rozendal. De grootste overwinnaar is de Arubaanse partij MEP (Movimiento Electoral di Pueblo) met een winst van vijf zetels. Deze partij wil een aparte status voor Aruba, dus los van Curacao. De MEP heeft zich uitgesproken voor een aparte band met Nederland of een ander land — aangenomen mag worden dat met een ander land Venezuela wordt bedoeld. Vertegenwoordigers van de Bovenwindse eilanden hebben al voor de verkiezingen te kennen gegeven dat zij ook niet staan te springen om een andere band met Nederland.

Zoals bekend stuurt Nederland aan op onafhankelijkheid van de Nederlandse Antillen, maar dan als eenheid van de zes eilanden. Opgemerkt moet worden dat Nederland als koloniale mogendheid in het verleden niets heeft gedaan om de thans verlangde eenheid te bevorderen. Den Haag zit nu met de gebakken peren. Het werk van de koninkrijkscommissie, die bezig is een advies samen te stellen over de komende status van de Nederlandse Antillen en Suriname is door de houding van Aruba en de Bovenwindse eilanden, wordt nu niet bijzonder moeilijk.

Beleg van Phnompenh gebroken

PHNOM PENH — Het Cambodjaanse opperbevel heeft vandaag meegedeeld dat de hoofdstad Phnom Penh niet meer door eenheden van de "Rode Khmer" bedreigd wordt. De regeringstroepen hebben hun stellingen in een straal van ongeveer 16 km van de stad geconsolideerd en zijn op sommige plaatsen tot de tegenaanval overgegaan.

De Amerikaanse bommenwerpers voeren hun aanvallen steeds verder van de stad af uit en zoeken hun doelen nu in hoofdzaak op het platteland. Het is voor de piloten door de steeds wisselende gevechtslinies en de stroom vluchtelingen ook moeilijk hun doelen te vinden. Het luchtruim rond de hoofdstad is zó vol met Amerikaanse bommenwerpers en andere vliegtuigen, dat de Franse luchtvaartmaatschappij "Air France" vrijdag besloten heeft haar vluchten naar en van Phnom Penh te staken tot 15 augustus, de dag waarop de Amerikanen hun bombardementen zullen beeindigen.

Naar het Cambodjaanse opperbevel heeft meegedeeld, zijn de laatste dagen 260 vrachtwagens met rijst en andere levensmiddelen uit Battambang in het noordwesten van het land in Phnom Penh aangekomen. Na de convooien die de afgelopen week de hoofdstad hebben bereikt zijn er nu weer voldoende voorraden.

Het was vanmorgen niet duidelijk hoe de toestand is bij hoofdweg nr. 1 die Phnomh Penh met Saigon verbindt. Vrijdag deelde het opperbevel mee dat de weg tot aan Neuk Leung aan de rivier de Mekong weer voor militair verkeer geopend was. Alleen een gedeelte van 50 km lang was door sluipschutters nog onveilig.

Gulf stortte geld in Nixons kas

PITTSBURGH — De oliemaatschappij Gulf heeft laten weten dat zij in 1972 100.000 dollar heeft geschonken voor president Nixons herverkiezingscampagne. De maatschappij zegt in een verklaring dat zij dit gedaan heeft onder zware druk. Die zware druk was uitgeoefend door leden van het herverkiezingscomité op haar vertegenwoordiger in Washington. De namen van deze leden worden echter niet genoemd. Gulf is de derde maatschappij die verklaard heeft dat zij een bijdrage voor de herverkiezingscampagne van Nixon heeft versterkt en daarmee erkend dat zij de federale wet heeft overtreden die het geven van bijdragen voor verkiezingscampagnes verbiedt. De twee andere maatschappijen zijn „Ashland Oil" en de luchtvaartmaatschappij „American Airways." Archibald Cox, de speciale aanklager, belast met het onderzoek naar het Watergate-schandaal, heeft eerder verklaard dat hij over gegevens beschikte waaruit blijkt dat verscheidene maatschappijen bijdragen hadden verstrekt.

Gulf heeft inmiddels de 100.000 dollar teruggekregen.

Enkele uren na Gulf gaf ook Good Year, de maatschappij die autobanden maakt, toe dat zij een bijdrage heeft gegeven voor Nixons herverkiezingscampagne. President-directeur Russell de Young verklaarde dat zijn maatschappij in 1972 40.000 dollar aan het herverkiezingscomite heeft geschonken.

WILLEMSTAD – De NVP-U die bij de statenverkiezingen van 3 augustus als grootste partij uit de bus kwam, hield gisteravond op het voetbalveld van Mundo Nobo een openbare vergadering voor welke gelegenheid naar schatting 6000 mensen kwamen luisteren naar hetgeen de NVP-leiders te zeggen hadden.

Uiteraard heerste er een feestelijke stemming opgeluisterd door lokale artiesten als Cedric Ridderplaat, George Willems, Rignald Vidal, Jaime Fabias, Vivian Frans "Twilight Zone" en conhunto San Jose.

Partijleider Juancho Evertsz zei in zijn toespraak o.m. dat de NVP-U in de nieuwe constellatie blijft streven naar grotere zelfstandigheid van de eilandgebieden en daarbij denkt aan de instelling van een portefeuille "verzelfstandiging eilandgebieden".

Minister McWilliam zei o.m. dat de NVP-U niemand voor haar beslissingen laat nemen omdat zijn partij precies weet wat zij wilt. Ook Lucina da Costa Gomez voerde het woord op de vergadering welke omstreeks half twaalf afgelopen was. Op de foto: minister McWilliam aan het woord (links) en de menigte die zich op het veld van Mundo Nobo had verzameld.

Moordlust "rustige man" levert 24 dode jongens op

HOUSTON — De 34-jarige electricien Dean Corll uit Houston zal waarschijnlijk als de grootste massamoordenaar de geschiedenis der Verenigde Staten ingaan. Vrijdagmiddag had de politie in totaal 21 stoffelijke overschotten opgegraven van jongens die de homoseksuele Corll – vermoedelijk met de hulp van twee vriendjes – de afgelopen drie jaar om het leven heeft gebracht.

De zaak kwam aan het rollen toen woensdag de 17-jarige Elmer Wayne Henley de politie van Houston kwam vertellen dat hij een man had gedood. Hij zei dit te hebben gedaan uit noodweer tijdens een seksfeestje dat Corll in zijn huis met Henley, een 20-jarige vriend en een 15-jarig meisje had georganiseerd. De vrijgezel Corll had de drie jongelui bedwelmd door ze verfverdunner te laten snuiven en daarna geboeid. Henley was bijgekomen en had de electricien beloofd de twee anderen te doden. Deze maakte de jongeman los, die echter kans zag de revolver van Corll te pakken te krijgen en hem doodschoot.

Henley vertelde de politie dat in een botenhuis in Pasadena, nabij Houston, een aantal lijken onder de grond lag van jongens die door Corll om het leven waren gebracht, meestal na homoseksuele en sadistische folteringen. Toen Henley, in verband met tegenstrijdigheden in zijn verklaring scherper werd ondervraagd, vertelde hij dat op drie plaatsen 25 tot 30 vermoorde jongens begraven lagen.

In het door Corll gehuurde botenhuis vond de politie inderdaad zeventien stoffelijke overschotten. De lijken lagen een meter en meer onder de grond en waren bedekt met een kalklaag. Sommige waren verpakt in plasticzakken. Op aanwijzingen van Henley ontdekte de politie aan het Sam Rayburn-meer, 200 kilometer ten noorden van Houston, donderdagavond en vrijdagmorgen nog eens vier lijken die op dezelfde wijze waren begraven. Henley heeft ook nog het bestaan van een derde begraafplaats onthuld. Deze zou op een eilandje bij Galveston liggen.

Henley verklaarde donderdagavond dat hij en een andere vriend van Corll, de 18-jarige David Brooks, ook bij de moorden betrokken is geweest. Over zijn eigen rol zei hij dat hij alleen maar had geweten dat de electricien een groot aantal jongens om het leven had gebracht. De dader zou alleen Corl zijn geweest.

Vredesrechter C.A. Renfro heeft Henley vrijdag op vier punten in staat van beschuldiging wegens moord gesteld. De borgtocht voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling bepaalde hij op 100.000 dollar voor elk der vier punten, in totaal derhalve op 400.000 dollar.

De andere jongeman, David Brooks, heeft tegenover de politie bekend aan de moordpartijen te hebben deelgenomen.

Rustige man

Vrienden en buren van Corll, die nadat zijn ouders gescheiden waren alleen woonde, noemden hem een vriendelijke, rustige man. De moeder van de jonge Henley, zei dat de electricien zeer veel van kinderen hield, met wie hij zich altijd trachtte te omringen. De man had haar zoon, die evenals David Brooks uit een onvolledig gezin komt, als een zoon beschouwd. Elmer had van Corll als van een vader gehouden, aldus de moeder.

Henley, van wie zijn moeder vertelde dat hij eens had gehuild toen hij zag dat een konijntje werd gedood, blijkt nu sinds zijn veertiende jaar sadistische seksfeestje bij Corll thuis te hebben bijgewoond. Ook heeft hij zo goed als zeker geholpen bij het begraven van zijn vermoorde leeftijdgenootjes. Hij was het ook die jongens mee nam voor zijn homoseksuele vriend. Corll had hem hiervoor 200 dollar geboden.

Dichtbij de plaats aan het Sam Rayburnmeer waar de politie de stoffelijke resten van Corlls slachtoffers boven aarde haalde, vertelde Henley over de drie jaren vol moord en sadisme: Ik begon mij onwezenlijk te voelen. Een jongen had ik bijna van m'n stokje gegaan. Ik voelde dat mijn gezondheid het niet langer zou kunnen volhouden.

Doodziek

Nadat de jonge Henley tegenover de politie bekend had wat hij van de moorden wist en het bestaan van

(Men leze verder op pagina 5)

Allende gelast werkhervatting

SANTIAGO — De nieuwe Chileense regering heeft vrijdagavond de stakende wegvervoerders bevolen het werk binnen 48 uur te hervatten. Het ultimatum geldt de 45.000 stakende eigenaars van vrachtautos en het grootste deel van de bus- en taxi-ondernemingen die in particuliere handen zijn.

Als het ultimatum wordt genegeerd, kunnen de stakers gearresteerd en hun wagens in beslag genomen worden. Volgens waarnemers heeft het feit dat er militairen in de nieuwe regering zijn opgenomen, president Allende de mogelijkheid geboden strenger dan voorheen op te treden.

AGENDA CURACAO

Losse nummers van de AMIGOE DI CURACAO zijn dagelijks verkrijgbaar bij het kantoor van de Amigoe, Consciëntiesteeg 27-29 en verder bij: La Bonanza, Breedestraat (O); Chu, Breedestraat 168; Candy Store, naast Botica Coromoto, Breedestraat (O): Van der Dijs, Charlottestraat 6; Discoteca Brion, De Rouvilleweg; Holiday Inn, Arthur Frommer-hotel; April Bar, Piscaderaweg; Shon Ma Center, Weg naar Welgelegen; Ana, Schottegatweg-west 80; Barberia Kort, Schottegat-noord 395; La Verdad, F.D. Rooseveltweg 143; Estrella de la Mañana, W. Churchillweg 56; La Campana, Bermudaweg 29; Wolf, Rio Canarioweg 22; Toko Fruteria Natalie, Mahumaweg 49; La Buena Fé, Rancho; Tax Free Shop Airport; hotel Curaçao Intercontinental; El Chico, Kerkstraat 22; Alex, De Ruyterplein; El Dorado, Pietermaaiweg; Cas di Pueblo, Penstraat; „Mi Ideal", Berg Altena 98; Mensing Strada; Boekhandel Eddine, Schottegatweg-oost 185; Toko Zuikertuintje; Jansen, Santa Rosaweg 103.

WEEKEINDE–DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN VAN 11-13 augustus 1973.

STADS- EN 2de DISTRIKT OOST: dokter J.W. Rauchbaar, Landhuis „Rust en Vrede, Sta. Rosa 34, tel. 35849.

STADS- EN 2de DISTRIKT WEST: dokter C.E. van Narkuys, Hoogstraat 30, SPREEKUREN: zat. en zon. van 14.00-15.00/19.00-20.00; voor spoedgevallen: tel.: 36938.

IN HET 3de DISTRIKT: dokter I.R.A. Asjes, dokterswoning Soto, tel.: 88090.

WEEKEINDE-DIENST PARTICULIERE ARTSEN OP 11 en 12 augustus 1973.

UITSLUITEND voor patienten van dokter Senden, Herlaar, Boekhout, Hermans en de Vries: dokter Berends, Pater Euwensweg 46, tel.: 23465.

UITSLUITEND voor patienten van dokter Boomgaart, Johannes, Gorsira: dokter Axson, dr. M.L. Kingblvd. 4, tel.: 53084.

De particuliere patienten van dokter van Beek, Deutekom, Ferwerda, Lim, Moorrees en Ratulangie hun huisdokter raadplegen.

WEEKEINDE-DIENST DIERENARTS 11 en 12 aug. 1973, dokter J. Krom, Rigelweg 15, tel.: 35053.

VERLOF BEGRAFENIS: 11 augustus: dhr R.E. Rodriguez, Barbadosweg 6; 12 augustus: dhr P.L. Martijn, Baai Macolaweg 26A.

BOTICA'S (Nachtdienst):

ZAT.: OTRABANDA: Central, tel.: 23281; PUNDA: Popular, Tel.: 11269.

ZON.: OTRABANDA: del Pueblo, tel.: 25444; PUNDA: Piar, tel.: 13040.

POMPSTATIONS

OPENINGSTIJDEN VAN 08.00-15.30; Bakhuis – Marie Pompoen; Galmeyer - Cerito; Schotborgh - Cas Cora; Nieuw - Sto. Domingoweg; Jansen - Sta. Maria; Mauricio - Sta Helena; De Jongh - Mundo Nobo.

ZATERDAG

BIOSCOPEN

ROXY: 19.00 en 21.00 Love story; WEST-END: 19.00 en 21.00 the king boxer; 23.30 It's a mad mad world; CINELANDIA: 19.15 en 21.15 Don Quijote cabalga de nuevo; 24.00 Black List; DRIVE-IN: 19.15 Gulliver viaja al espacio; 21.15 The big cube; 24.00 Last tango in Paris; CINE-RIO: 20.00 Dawn of judo.

CINE-TRUCK: Zaterdagavond te Jandorel, zondagavond te Porta Blancu en maandagavond te Juan Domingo.

DIVERSEN

AA.groep: 20.00 bijeenkomst - tweede verd. CCC, Scharlooweg 1-1A.

ZONDAG

BIOSCOPEN

ROXY: 10.00 en 21.00 Love story; 19.00 The ugly American; WEST-END: 10.30 en 20.30 The king boxer; 18.30 Santa Fe passage; CINELANDIA: 19.15 en 21.15 Don Quijote cabalga de nuevo; DRIVE-IN: 19.15 Gulliver al espacio; 21.15 the big cube; CINE-RIO: 19.00 Fiesta magica; 21.00 For love of Ivy

DIVERSEN

GROT VAN HATO: 09.00-12.00 en 15.00-18.00 open voor publiek.

CURACAOSE ZUURSTOFFABRIEK: 08.00-11.00 open voor het vullen van aqualongen.

C.F.W.: 09.30 via Radio Hoyer II.

PAROCHIE JANWE:

VIERING PRIESTERFEEST PASTOOR ENGELN: 09.00 eucharistieviering door pastoor Engeln, preek: pater Bouman (mmv. Orfeon Crescendo); 10.00-12.00 receptie- terrein Margarethaschool; (optr. Los Ecos); 19.00 eucharistieviering pastoor Engeln, mmv koor Steenrijk. Na h. Mis opvoeren stuk „E flor sagrado" olv. Eddie Pietersz. Na afloop kerkplein optreden St. Vincentiusharmonie.

SPORT

PARACLUB: vanaf 09.00 oefeningen - terrein San Pedro.

JEUGDSCHAKEN: 14.30-17.30 technisch college Sint Paulus.

VOETBAL: 14.30 A.kl.: Country club Wacao vs Atomic - rifstadion; 16.15 dept. Marquita vs dept. Sta. Rosa - rifstadion; 16.15 Centro Hubenil Mahoema vs Ctro Barber - terrein Mahoema

MAANDAG

DIVERSEN

BIBLIOBUS: 17.00-19.00 te Westpunt vóór kerk.

MOBIELE BANK: 09.00-10.30 te San Willibrordo (vóór gouv.kantoor); 10.30-11.00 te Colonia (naast pompstation); 11.00-12.00 te Santa Cruz/Flip (landhuis Santa Cruz); 14.00-16.00 te Soto (gouv.-kantoor of school).

LUCHTPOSTSLUITING: 09.30 voor New York; 15.30 voor Europa - postkantoor; 11.00 vor r New York; 17.00 voor Europa - hulppostkantoor Plesmanluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting.)

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

CENTRALE BIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag: 10.00 tot 12.00 14.00 tot 20.00; dinsdag: en donderdag 14.00 tot 20.00.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 6): openingstijden: maandag, woens-

Kerkdiensten

ZONDAG

BARBER: 05.30 en 08.30; BOCA SAMI: (zat.: 18.00 mis voor bejaarden), 07.00 BRIEVENGAT: (zat.: 18.00 en 19.00), 06.00, 08.00, 12.00 en 18.00; BUENA VISTA: (zat.: 19.00), 08.00 en 19.00; COROMOTO: (zat.: 19.00), 06.00, 08.00, 11.00, 17.00 en 19.00; GROOT-KWARTIER: (zat.: 19.30), 07.00, 09.00 (hoogmis ned.) en 18.00; JANDORET: 09.00 en 19.00; JANWE: (zat.: 19.00), 06.00, 08.30, 12.00 en 19.00; LAGOEN: 10.00; MONTAGNE: 05.00 en 08.30; SEROE GRANDI: (zat.: 17.30); PIETERMAAI: (zat.: 19.00), 06.00, 07.00, 08.00, 09.00 en 19.00; SAN WILLIBRORDO: 05.30 en 08.00; SANTA ANA: 07.30, 09.00 en 19.00; SANTA FAMIA (zat.: 19.00), 06.00, 08.30, 11.00 (engels) en 19.00; SANTA MARIA: (Zat.: 19.00), 07.00, 08.00, 09.00; SANTA ROSA: (zat.: 18.30), 07.30, 09.00 (hoogmis), 12.00 (met ned. preek) en 18.30; SOTO (zat.: 19.00), 05.00 en 08.00; STEENRIJK: (zat.: 19.00), 06.00, 11.30, 17.00 en 19.00; SUFFISANT: (zat.: 19.00), 06.00, 09.00, 18.00 (voor Portugezen) en 19.00; WESTPUNT: 05.00 en 08.30; WISHI: (zat.: 19.00), 08.00, 1.30 en 19.00; ZUID-BONAM: 05.00, 08.30 en 17.00; KORAAL SPECHT: 11.30 en 18.00 Da Costa Gomezcollege.

MISSEN DOOR DE WEEK

BARBER: 06.30 (vakantietijd): 07.00 BRIEVENGAT: 18.00. BUENA VISTA: 06.30 (vakantietijd: 07.00), woensdag: 07.45. COROMOTO: 06.30, 19.00. GROOT-KWARTIER: 07.00. JANDORET: 07.00. JANWE: (zat.: 19.00), 06.00, 08.30, 12.00 en 19.00. LAGOEN: donderdag 17.00. MONTAGNE: 18.30 (zat.: 08.30). PIETERMAAI: 06.00, 06.30, 07.00 (dinsdag en vrijdag geen mis om 06.30 maar om 19.00). SAN WILLIBRORDO: 06.30 (dinsdag en woensdag), 19.00 (maandag en vrijdag). SANTA ANA: 06.45, woensdag en vrijdag: 19.00 SANTA FAMIA: 06.15, (dinsdag, vrijdag en zaterdag: 19.00). SANTA MARIA: 06.30 en 19.00. SANTA ROSA: 18.30. SOTO: 06.30, (zaterdag: 07.00). STEENRIJK: 06.00 en 19.00. SUFFISANT: 06.00. WESTPUNT: 06.30, (zaterdag: 07.00). WISHI: 06.15 en 19.00. ZUIDBONAM: 18.30.

dag en vrijdag: 10.00 tot 12.00 en 14.00 tot 18.00; dinsdag en donderdag 14.00 tot 18.00.

WETENSCHAPPELIJK BIBLIOTHEEK: maandag, dinsdag en woensdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; donderdag en vrijdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00.

FAMIA PLANEA

BITTERSTRAAT: 14.00-16.00 (dagelijks): 09.00-11.00 (dinsdag en donderdag) KAS CHIKITU: 13.30-15.30 (woensdag). BARBER: 09.00-11.00 (donderdag).

GROT VAN HATO: 09.00-12.00 en 15.00-18.00 open voor publiek.

TENTOONSTELLING

CURACAOS MUSEUM: 10.00-12.00 en 14.00-17.00 - Van Leeuwenhoekstaat.

GALLERY RG: 10.00-12.00 en 16.00-17.30 open - Keukenstraat 20A (boven).

JEUGDCENTRUM DIVI-DIVI: 15.30-17.30 huiswerkcursus - vanaf tien jaar; 16.30-17.80 bibliotheek - alle leeftijden; 15.30-19.00 tafeltennis - beginners; 20.00-22.00 woman's league - besloten.

TOERISTENSCHEPEN: 07.00-22.00 Carla C - vert. Selma; 07.00-22.00 Cunard Adventurer - vert. Selma.

SPORT

ATLETIEK: 16.00-18.00 training - Olympic - Rifstadion.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURACAO.

FORTKERK: 09.00 ds van Heerde 19.00 ds J. Veen (gez. dienst).

EMMAKERK: 09.30 ds Veen; 19.30 GEEN DIENST.

EBENEZER CHURCH: 10.15 Mej. Gumbs; 19.00 ds Snow. In de Fortkerk en Emmakerk is er creche tijdens de ochtenddienst.

GEREFORMEERDE KERK TE MUNDO NOBO, 09.30 ds Snow; 19.00 ds Veen (gez. dienst in de Fortkerk). Tijdens morgendienst creche.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) Schout-bij-Nacht Doormanweg 32: 09.30 en 19.00 diensten.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) Wilhelminalaan 5: 09.30 en 17.00 ds Van Nus.

ANGLICAANSE KERK: Resurrection kapel Suffisant: 07.30 ochtenddienst;

ALL SAINTS CHURCH te Steenrijk: 10.00 ochtenddienst.

Col. TH bezet

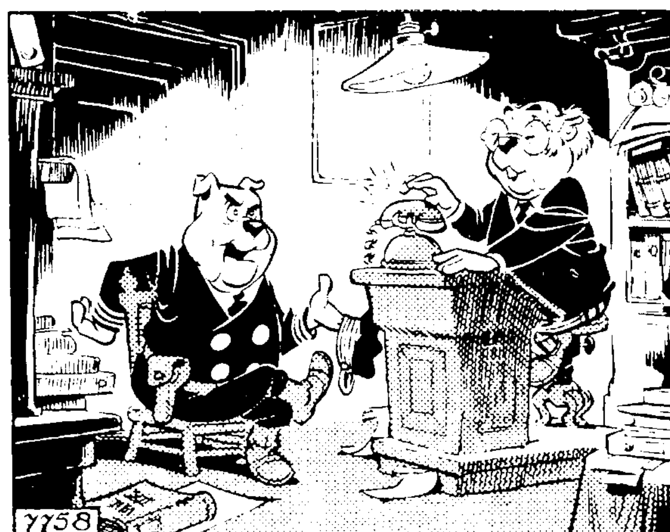
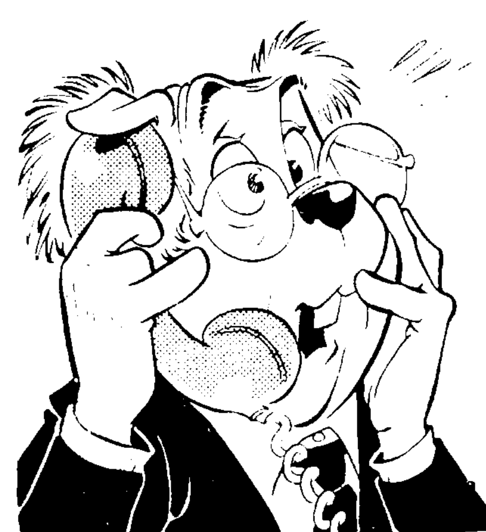
BOGOTA — Leger en politie hebben Technische Hogeschool van Bucaramanga in Noordoost Colombia bezet, nadat tot ernstige onregelmatigheden was gekomen van de kant van de studenten. De colleges konden er al enige tijd niet normaal doorgaan als gevolg van stakingen door de studenten, die de eis hebben gesteld, dat rector Carlos Guerra ontheven wordt van zijn functie en dat de geschorste professoren en studenten weer teruggenomen worden. De politie en de militairen maakten gebruik van traangasgranaten bij de bezetting van de hogeschool. Eerder werd de Technische Hogeschool van Santander ook door de overheid bezet. Deze bezetting is intussen opgeheven.

Beurs van New York

	10/8
ACF Industries Inc.	46 5/8
Airco Inc.	11 7/8
Allied Chemical Corp.	35 1/4
Aluminium Co. of America	67 1/4
American Brands Inc.	35 1/2
American Can Co.	29 3/4
American Cyanamid C.	22 1/4
American Electric Power	24 3/4
American Metal Climax	35
American Motors Corp.	7 3/8
American Smelting & Ref.	20
American Teleph. & Telegr.	48
Ampex Corp.	4 1/2
Anaconda Company	22 5/8
Armco Steel Corp.	20 1/4
Atlantic Richfield Co.	87
Bendix Corp.	34 7/8
Bethlehem Steel	26 1/4
Boeing Corp.	19 1/8
Burlington Ind.	28 3/8
Burroughs Corp.	225 3/8
Canadian Pacific Ltd. Corp.	17 3/8
Celanese Corp.	31 3/4
Chase Manhattan Corp.	47 1/8
Chesapeake & Ohio Railway	41 3/4
Chrysler Corp.	24
Cities Services Co.	44 1/4
Colgate-Palmolive Co.	32 3/8
Colt Industries Inc.	14 5/8
Commonwealth Edison	29
Consolidated Edison of N.Y.	21 1/4
Continental Can Co.	25 7/8
Continental Oil	28 7/8
CPC International	27 3/4
Curtiss-Wright Corp.	24 1/2
Curtiss-Wright "A"	—
Dart Industries	34 3/8
Deere and Company	49 1/4
Dow Chemical	54 3/8
Dupont (E.I.) de Nemour	166 7/8
Eatern Airlines	8 5/8
Eastman Kodak Co.	136 1/4
Engelhard Minerals & Chem.	19
First National City Corp.	44
Ford Motor Co.	53 5/8
Fruehauf Corp.	25 3/4
General Development Corp.	8
General Electric Co.	60 1/8
General Foods Corp.	23 5/8
General Motors	63 1/8
General Public Utilities	19 1/8
General Tel. & Electronics	29 1/2
Getty Oil	112 3/4
Gilette Co.	60
Gimbel Brothers Inc.	17
Goodrich (B.F.) Co.	22 1/8
Goodyear Tire & Rubber	22 1/4
Gulf Oil Corp.	23 1/4
Illinois Central Industries	19 3/8
Insilco Corp.	9 5/8
Internat. Business Machines	31 1/4
Internat. Harvester	30 1/2
Internat. Nickel of Canada	33
Internat. Paper	39 3/4
Internat. Tel. & Tel.	31 1/8
Johns-Manville Corp.	20 1/4
Jones and Laughlin Steel	16 7/8
Kennecott Copper Corp.	30 3/8
Kraftko Corp.	41 5/8

	10/8
Ling-Temco-Vought	9
Litton Industries inc.	8 5/8
Lockheed Aircraft	6
Marcor Inc.	22 3/8
Martin Marietta Corp.	16
May Department Stores Co.	30
McDonnel Douglas Corp.	19 1/2
Mobil Oil Corp.	58 3/4
Nabisco Inc.	43 3/8
National Cash Register	35 1/4
National Distillers & Chem.	13 3/4
National Gylsum Co.	13 3/4
National Steel Corp.	35 1/4
NL (National Lead) Industri	13 7/8
North American Rockwell	
Olin Corp.	13 1/8
Pacific Gas & Electric	25 3/8
Penn Central Co.	2
Pepsico Inc.	83 1/2
Phelps Dodge	47 5/8
Philip Morris Inc.	126
Phillips Petroleum	55
Procter and Gamble Co.	108 3/8
R.C.A. Corp.	24 5/8
Republic Steel Corp.	22 3/4
Reynolds (R.J.) Industries	49 1/8
Royal Dutch Petroleum	46 1/4
Santa Fé Industries	23 1/2
Sears Roebuck and Co.	97 5/8
Shell Oil Co.	55 1/4
Southern Co.	16 3/4
Southern Pacific Co.	30 1/2
Southern Railway	34 1/2
Sperry Rand Corp.	45 7/8
Standard Oil Co. of Californ	68 3/8
Standard Oil Co. (Indiana)	81 3/4
Exxon Corp.	93 5/8
Sterling Drug	35
Studebaker-Worthington Inc	37
Sun Oil Company	146 7/8
Texaco Inc. Texas Gulf Scul	31 3/4
Texas Instruments Inc.	104 3/8
Texas Utilities Co.	27 3/8
Transamerica Corp.	12
Unilever N.V.	—
Union Carbide Corp.	34 1/2
Uniroyal Inc.	11 7/8
United Aircraft Corp.	27 7/8
United Brands	8 1/2
US Steel Corp.	27 5/8
Western Union Corp.	18
Westinghouse Electric Corp.	33 5/8
Woolworth (FW)	21 3/8
AMERICAN STOCKS	
Arkansas Louisiana Gas	19 1/2
Brascan	17 1/4
ADD NEW YORK STOCKS	
Amerade	31 1/4
Gulf Oil Canada	36
Caterpillar	62
Columbia Gas	27
North Am. Phil Corp.	22 7/8
Westerban	27 3/8
K.L.M.	37 1/2
T.W.A.	19 5/8
Twent. Century Fox	8 1/4
Dow Jones Index	892.38

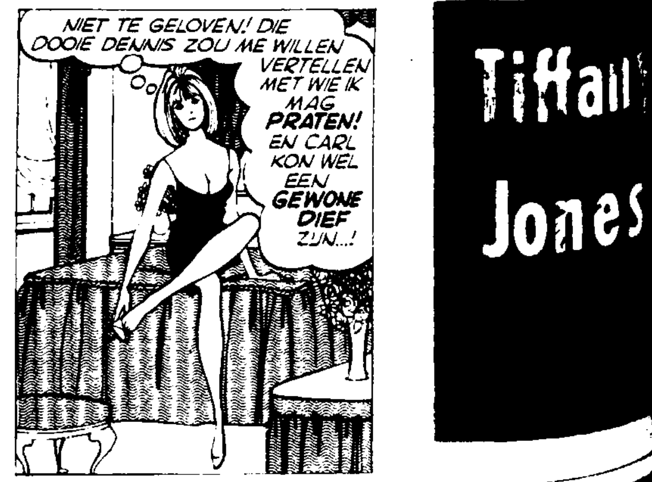
HEER BOMMEL EN DE TRANSMIETER

7758 — De heer Bas verliet Bommelstein en begaf zich naar het kantoor van de ambtenaar eerste klasse. „Ik heb hem het vuur aan de schenen gelegd," sprak hij, op de bezoekersstoel plaats nemend. „Hij is schuldig, dat zag ik aan z'n gezicht. Hoe weet ik niet, want deze hele zaak is duister. Maar morgen zal ik wel meer weten, want dan gaat hij bekennen, wed ik." Voordat de heer Dorknoper kon antwoorden werd hij opgebeld door referendaris Korstiaan Kreut van de stadsrekenkamer. „Er is," sprak deze moeilijk, „inderdaad een fout gevonden in de computer. Ergens in de E29 lijnen. Maar ik moet u zeggen, dat de OBB-lijn er niets mee te maken heeft. Nietts. De gout zit elders. Er wordt verder gezocht — en ik verwacht u hier voor overdag." „De OBB-lijn heeft er niets mee te maken?" herhaalde de hooggeplaatste beambte ongelovig. Maar dan.. maar dan is de heer dus onschuldig! " „Nu weet ik dus, dat ik schuldig ben," sprak het dat moment tot zichzelf. „Plicht is mij duidelijk; ik moet alles mijn weldaden te herstellen, al weet ik dan ook niet hoe. Als ik een vreemdeling kon vinden, die mij de transmieter heeft geleverd!" gedachte laadde hij het eigenaardige apparaat in de Oude Schicht en goed geluk door de omgeving te rijden...

Luister en kijk

CURACAO

CUROM: 16.30 peticiones; 18.10 musica varia; 18.45 tapte klanken; 19.00 aanvullende muz.; 19.10 nieuwsberichten; 19.15 aanvullende muz.; 20.00 discovaria; 20.15 embajadores del ritmo (Voice of America); 20.30 aanvullende muz.; 21.00 Curoms disco- en tape-o-theque; 23.55 dagsluiting (ds Boot); 24.00 sluiting.

TELECURACAO: 15.00 kinderuurtje; 16.00 téléfiesta; 17.30 di ocho pa ochenta; 17.55 the professionals; 18.20 telesistema; 18.30 headlines; 18.40 knockout; 18.46 here's Lucy; 19.15 Bob New Heart-show; 19.45 trekking Libby's; 20.00 Modsquad; 21.00 nieuws; 21.15 TeleCuraçao special; 22.15 nieuws; 22.30 teleteatro (FILM: Arabefque).

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION (kanaal 10): 17.00 feria de la alegria; 22.30 cine de medianoche.

VENEVISION (kanaal 12): 16.00 Bronco; 17.00 agente fantasma; 18.00 festival de la risa; 19.00 Ovdi; 20.00 cine coctel; 22.00 el informador Chrysler; 22.10 valores humanos; 22.40 alrededor del mundo; 23.00 2cine para medianoche; 24.45 mensajes en la noche.

ARUBA

RADIO ANTILLIANA (1.270 kiloperioden): 17.00 musica di momento; 17.45 Kentucky Fried Chicken-show; 18.00 Autorama hit parade; 18.15 musica variá; 18.30 noticiero Aruba Bank; 18.45 musica selectá di tur parti di mundo; 19.00 kinderprogr.; 19.15 felicitaciones, complaciendo peticiones; 20.30 tophits di dia; 21.00 fiesta Antilliana.

VOZ DI ARUBA (1.325 kiloperioden - 226.4 m): 19.15 charla di dept. Soc. en Econ. Zaken; 19.30 progr. Maria Arends; 20.00 turning the table; 21.30 safe drivingclub; 23.00 discoteca; 24.00 sluiting.

RADIO VICTORIA (925 kiloperioden - 324 m.): 17.00 Norwegian progr.; 17.15 palabranan di bida; 17.30 melodianan celestial; 18.00 christelijke liederen; 18.15 nieuws ned.; 18.30 nieuws eng.; 18.45 Israel progr.; 19.00 evening serenade; 20.00 back to the bible; 20.30 Tom Skinner crusades; 21.00 sluiting.

RADIO KELKBOOM (1.435 kiloperioden - 209 m.): 17.00 progr. Sun Kong Supermarket; 17.15 musica pa teenagers; 18.00 musica variá; 18.15 imagines musicales (radio ned.); 18.30 musica para la cena; 18.50 progr. "majan ta diadomingo". 19.00 noticia local; 19.15 musica varia; 19.30 musica europeo; 20.00 noticia local; 20.15 divertissiment musical; 20.45 musica bailable; 22.00 sluiting.

TELEARUBA: 16.00 cartoons Scooby Doo; 17.00 pink panther; 17.30 bugaloos; 18.00 hey, landlord; 18.30 Alliance Française; 18.45 pap. nieuws; 18.55 knock-out; 19.00 sports in action; 19.15 Jerry Lewis; 20.15 eng. nieuws; 21.00 Hawaii five-O; 22.00 TV per luchtpost; 23.00 teletheatre.

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 nieuws; 17.49 met de beste wensen, verzoekplaten door Guus Thole; 18.20 radiokrant voor de Ned. Antillen en Suriname: terugblik EEG conferentie te Brussel; 18.30 Ned. artisten op de plaat „Frits Lambrechts";

The New Four; 18.44 verslag koninkrijksspelen; 18.49 hoofdpunten van het nieuws; 18.50 einde uizending.

ZONDAG

CURACAO

CUROM: 08.00 opening; 08.05 klassieke muziek; 08.30 kerkuitz.; 09.15 vrolijke zondagklanken; 10.00 contact; 11.00 muzikale sportexpress; 12.30 nieuws; 12.45 lunchmuz.; 13.00 salsa con Tik Tak; 15.00 P.S.H.; 16.30 progr. Faries; 17.00 variaciones dominical; 18.30 musica variá; 19.00 nieuws; 19.10 uit alle windstreken; 19.30 muz. uit de pruikentijd; 20.00 boekenrubriek; 20.15 operaklanken; 21.15 zoeklicht uit Ned. (RNWO); 22.15 nocturne; 23.00 sluiting.

TELECURACAO: 10.00 this is the life; 10.20 audubon wild life; 10.54 you're there; 11.19 Israël pres.; 11.35 aki kitoki; 12.00 variety fair; 12.50 sala di concierto; 13.52 documentaries; 14.05 matinee; 16.00 Woody Woodpecker; 16.28 Road Runner; 16.53 the pink panther-show; 17.13 superman; 17.38 Cheyenne; 18.30 headlines; 18.40 reiskrant; 18.46 N.O.S.-journaal; 19.00 Joe McDoakes; 19.15 Paul Lynde-show; 19.45 documentaries; 20.00 Marcus Welby; 21.00 nieuws (int. en lokaal); 21.30 F.B.I.; 22.15 world and sportnews; 22.30 estreno.

...

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION: 08.30 pantalla hípica; 09.00 último minuto hípico; 10.15 inspector Ardilla; 10.30 Ruff y Reddy; 11.30 Skippy; 12.00 el show de Daniel; 13.00 opinion; 14.00 monitor hípico; 18.00 catapum; 18.30 los picarrocas; 19.00 speedy Gonzalez; 19.30 el show de Abbot y Costello; 20.00 cine de largo metraje „Fiesta Brava"; 22.00 galería nocturna; 23.00 cuatro en uno; 24.00 departamento „S".

VENEVISION: 09.00 alegre despertar; 09.30 capitan peligro; 10.00 valores humanos; 10.30 cool McCool; 11.00 servicio secreto; 11.30 Leo, el leon; 12.00 el batazo de la suerte; 12.30 el juego de la semana; 14.30 Daniel Boone; 15.30 los magnificos justicieros; 16.30 disneylandia; 20.00 cine de cines; 22.30 noches Panam; 23.30 ahora; 24.00 mensajes en la noche. 24.00 mensajes en la noche.

.....

ARUBA

RADIO ANTILLIANA: 04.30 weekend musical; 09.00 comentarionan di siman y top hits; 09.30 Milo Muyale y su show Aerocondor y L.A.V.; 09.45 saludos musical; 10.00 Tante Suzy y su muchanan; 11.00 Piet Alkema-show; 13.00 Eman travelbureau hit musical; 13.15 fiesta dominical; 24.00 weekend musical.

VOZ DI ARUBA: 06.30 seccion religiosa; 08.00 musica portuguesa; 09.00 promocion di Odor; 11.00 operacion P 4; 12.30 cita dominical; 14.30 exitos de antes; 15.00 it's Roy's time; 18.30 instrumental; 19.00 disco-mundial; 20.00 musica variá; 23.00 musica romantica; 01.00 sluiting.

RADIO VICTORIA: 06.58 Apertura; 08.30 el camino de la suerte; 09.00 momentos de decision; 09.15 vida nueva; 09.30 palabranan di bida; 09.45 musica para recordar; 10.00 Christus tot de

volkeren; 10.15 gewijde klanken; 11.00 woord voor de wereld; 12.00 la hora del templo; 12.15 cruzada; 12.30 ecos del cielo; 13.00 iglesia di aire; 13.45 peticiones; 14.30 platicas cristianas; 15.00 la biblia dice; 15.15 enseñemos; 15.30 enseuños musicales; 16.00 calvary church hour; 17.00 hour of decision; 17.30 music as you like it; 18.00 word of life; 18.30 intercession for Israel; 18.45 Norwegian Gospel; 19.00 concert hall; 20.00 Templé time; 20.30 songs in the night; 21.00 unshackled; 21.30 nightwatch; 22.00 sign off.

TELEARUBA: 12.00 show of the week; 13.00 museum without walls; 14.00 music hall; 14.45 U.N. Kingdom; 15.00 Cheyenne; 15.45 Partridge family; 16.15 world war I; 16.45 telelandia; 17.45 Disneyland; 18.45 pap. nieuws; 18.55 knock-out; 19.00 Joe McDoakes; 19.15 Jason King; 20.15 eng. nieuws; 20.30 The Saint; 21.00 Paul Lynde; 21.30 Adam 12; 22.00 mystery movie.

*****

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 nieuws en sport; 17.52 Caribische muz.; Don Nauror and his Caribbean sextet; 18.10 sportjournaal; 18.23 Antilliaanse literatuur; Jules de Palm spreekt over Edward Arthur de Jong; 18.38 humanistisch nieuws; 18.49 hoofdpunten van het nieuws; 18.50 einde uitzending.

SAMBUMBU

Martili

Een werklied, gezongen door Martili Pieters, handelt over een bekende slaaf van Paradera.

Chamba te Paradera
cu su hacha na su lomba
ata Chamba ta bai Paradera awe
cu su hacha na su lomba
cu su piki na su zij. (T88)

Chamba gaat naar Paradera met zijn bijl op de rug en zijn pikhouweel aan zijn zij.

Een tambú-lied, gezongen door Marie Wan Pe van Zjaró.

Ai tranvia number un
cohe pasa cohe Machi Nono
pone na port'i Logi
pa ken cu pasa ne un cen. (T241)

Tram nummer één, kom Machi Nono ophalen; zet je bij de deur van de Loge af, dan kan iedere voorbijganger haar een cent geven.

P. B.

Kinderen enthousiast over vakantieplan

WILLEMSTAD — De laatste vakantiedagen worden opgesoupeerd daarmee loopt ook het vakantieplan ten einde. Het vakantieplan was velen zich hebben ingezet om dit jaar door verschillende oorzaken nog maar ten dele een succes geworden. Het was deze keer voor het eerst voor heel Curaçao centraal vakantieplan werd opgezet. Mede door gebrek aan ervaring begonnen echter net iets te laat aan uitvoering van de verschillende activiteiten zodat verschillende nemens niet konden worden. Het is echter de bedoeling volgend jaar het centraal vakantieplan te herhalen. Een ding is in geval in de afgelopen maand duidelijk geworden en dat is dat de kinderen oordelen naar hun enthousiasme zeker behoefte hebben aan deze activiteiten tijdens de vakantie.

Dit jaar bestonden die activiteiten uit gratis filmvoorstellingen in Roxy, Cinelandia en Drive-inn, instructies bustochten, poppekastvertoningen havenrondvaarten. De kinderen acte de presence gaven bij verschillende evenementen steeds sandwiches, een sinaasappel frisdrank aangeboden.

Omdat zoals gewoonlijk de oude ferrys herhaaldelijk defect ren konden verschillende havenrondtochten niet doorgaan voor de kinderen op middag georganiseerd waarbij meer Elis Juliana, Eligio Sonia Garmers en Mila Palm hun medewerking gaven.

Behalve het comité onder terschap van de heer T. hebben ook anderen belangeloos meegedaan met het vakantieplan. Verschillende studenten van de dagogische academie bijvoorbeeld enige leidsters van het Meisjesgilde. Van zakenlieden van financiële giften gekomen.

De bedoeling is dat men volgende gelegenheid contact ouders maakt via de verschillende scholen zodat ze tijdig op hoogte worden gebracht. Op die manier kan men bepaalde groepen bereiken kinderen zitten die het behoefte hebben aan een plan.

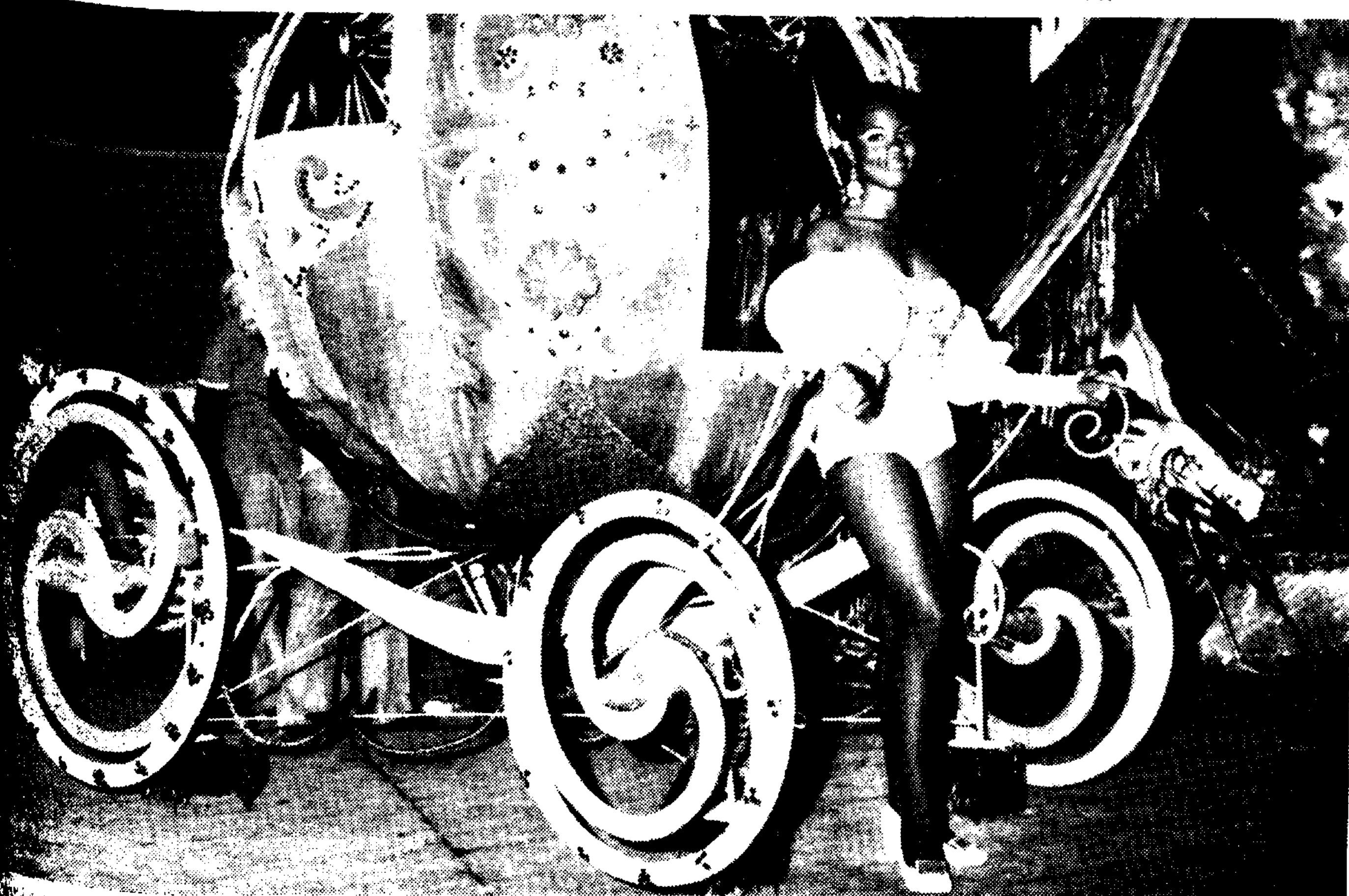
Nederlandse hulp voor Nigeria

DEN HAAG — Bijna half miljoen gulden zal Nederland bijdragen aan de bouw van proefpolder voor de rijstcultuur Nigeria.

Hiertoe werd besloten tijdens kabinetsberaad dat donderdag gehouden.

Vice-premier Van Agt dat de proefpolder destijds verwoest tijdens het Biafra-

[„]Queen of Bands" wedstrijd [i]n Antigua: [„]Visje" van Curacao werd [u]itgelachen

De carnavalskoningin van St. Lucia. Als men alleen maar bedenkt dat zij niet tot de finalisten behoorde, dan kan men zich best voorstellen welke plaats het kostuum van Curacao toebedeeld was.

[WI]LLEMSTAD — Aan het festival op Antigua heeft [carn]avalskoningin Ethel Schoobaar een bittere nasmaak overgehou[...]den. Een en ander te wijten aan het kostuum waarmee zij [Curaça]o moest vertegenwoordigen tijdens de verkiezingen, en dat [...] zachst gezegd een flop was in vergelijking met de overige [kan]didaten. Terwijl iedereen in deze „Queens of Bands-contest" [...] omhuld door pracht en praal en in felle kleuren voor het [...]d koppig publiek paradeerde moest Ethel het slechts doen [me]t een „versteld" hospitaalkostuum en half in elkaar gezakt [hoof]ddeksel in de vorm van een vis.

[...] zij uiteindelijk op aandringen [...] „chaperonne" mej. Ada [...] het podium besteeg werd zij [...]et met gejoel en boegeroep van [pu]bliek — waaronder veel toeris[ten en] buitenlandse persmensen — [...] gewoon slap lachte om deze [...]. Zoiets had men op Anti[gua] nog nooit meegemaakt: een [carn]avalskoningin in gewoon kos[tuum] en een vastgetimmerde baloe [op he]t hoofd. Begrijpelijk dat Ethel [op dat] moment liever door de vloer [gezakt] was, maar zij hield zich kranig [en wer]kte de vereiste programmapun[ten z]oals dansen op steelbandmu[ziek] af. Achter de coulissen werd zij [door] de overige kandidaten getroost [...] niet wegnam dat Curacao [op het] festival een zeer belabberd [figuur] geslagen had.

In een exclusief gesprek met Ethel en Ada kwam de ware toedracht aan het licht. Na de carnavalsactiviteiten op Curacao werd Ethel reeds in maart op de hoogte gesteld (door de heer Meriën) van haar reis naar Antigua en dat voor haar een speciaal kostuum gemaakt zou worden. Het ontwerp van een en ander was in handen van het carnavalscomite. De maanden vlogen om; geen taal of teken. Drie dagen voor vertrek naar Antigua — nog steeds geen kostuum — liet de heer Meriën eindelijk weten dat iedereen hem in de steek gelaten had en dat het kostuum nog gemaakt moest worden. Maar hij dacht een oplossing gevonden te hebben: Ethel zou het kostuum krijgen van een zekere meneer Leeflang, die tijdens de grote optocht voor het hospitaal „gejumpd" had. Ethels moeder zou dan het kostuum moeten verstellen. Daarbij hoorde ook een fletserige vis, welke als hoofddeksel zou fungeren. Onze carnavalskoningin weigerde, waarop de heer Meriën toezegde slechts 200 gulden te investeren in een nieuw kostuum. Dit nieuwe costuum (in hospitaalstijl) werd één dag voor vertrek (door de bekendee Vic Sandor (alle lof aan hem). genaaid. Ook de vis werd door hem „opgetuned". Ethel en Ada betreuren het dat het carnavalscomité van Curacao zo weinig heeft uitgegeven vertegenwoordigsters omringd waren door eigen technici moest Ethel op Antigua zich steeds beroepen op Ada die de kapotte vis eigenhandig met hamer en spijker moest bewerken.

Beiden stelden tot slot het volgende:

1) Het kostuum van Ethel paste niet bij deze verkiezingen, waaraan landen zoals Trinidad, Barbados, Bahamas en Guyana deelnamen;2) Het peil van Curaçaos carnaval werd door het kostuum en het belachelijk visje ver naar beneden gehaald, vooral in de ogen van buitenlanders; 3) Het toeristenbureau zou indirect meer aandacht moeten gaan besteden aan Curacaose delegaties die als ambassadeurs in het buitenland gingen optreden; 4) Het carnavals-comite moest minstens 2000 voor over hebben om een kostuum te maken voor de koningin nodig bij dergelijke evenementen; 5) Verschillende kostumenmakers op Antigua hadden zich bereid verklaard volgend jaar een passend kostuum voor Curacao's carnavalskoningin te maken.

[ETHE]L SCHOOBAAR in haar cos[tuum v]an 200 gulden, een grote [...] van het Curacao's carnavals-

Jeugdbaseball

WILLEMSTAD — Het jeugdbaseballtoernooi van de CBA wordt morgen voortgezet met de volgende wedstrijden: Terrein Casa Grandi: Wild Cats - Sta. Maria (umpires: Chu Paulina, Chico Jesurun; scorer: Enrique Kirindongo). De wedstrijd vangt om tien uur 's morgens aan. Terrein KSC om half drie 's middags: Otrabanda - SUBT (umpires: Jo Peters, Hubert v.h. Kruis; scorer: Usley Kirindongo).

Alle A-klasse wedstrijden zijn afgelast omdat er geen scheidsrechters beschikbaar zijn.

BINNENSTAD KRIJGT SPECIALE VERLICHTING

25-J ambtsjubileum Juliana:

Een week feest op Curacao

WILLEMSTAD — Het Comité Regeringsjubileum Koningin Juliana heeft gistermiddag tijdens een gehouden persconferentie de te houden activiteiten rondom de viering van Juliana's 25e jubileumjaar als Koningin uit de doeken gedaan. Het eilandelijk comité (van Curaçao) heeft reeds een voorlopig programma vastgesteld en is druk doende dit programma verder uit te werken. Besloten werd deze viering gedurende een vol week te doen plaats vinden, te weten van woensdag 29 augustus tot en met de officiele feestdag, te weten 5 september. Een van de voornaamste punten van deze viering is de verlichting en versiering van vooral de binnenstad.

De heer Omalio Meriën gaf als hoofd van de voor dit doel speciaal geformeerde subcommissie uitleg betreffende een en ander:

Het Julianaplein zal extra de aandacht krijgen: 14 sierpalen, roodwitblauwe tonnetjes, verlichting bij de vleet en kunstig in elkaar gezette tierlantijntjes. Op het plein wordt een podium opgericht welke voor diverse shows gebruikt zal worden. Ook de Emmabrug wordt opgesmukt: Verlichte bogen met aan de zijstukken het speciaal voor deze feestdagen ontworpen embleem, in roodwitblauw met opschrift J-25. De grote vaste brug is niet vergeten, alhoewel men het hier wat kalmpjes aan doet (denk aan de Scheepvaart). Slechts het embleem in contouren verlicht wordt er geplaatst. Op het Shellterrein wordt op een 80 meter hoge schoorsteen een lichtbron gemonteerd in het teken van J-25. Verder worden verlicht het complex van de CDM (hoge druk kwiklampen), alle buurtcentra, alle Landsgebouwen, waaronder het Stadhuis, het gebouw van Financien, Postkantoor, de Douane, het Landslaboratorium het Gouvernementspaleis in contouren (fortmuur en boog aan de voorkant). In de straten worden vlaggen geplaatst plus guirlandes in kleurverlichting te weten langs de Breedestraat(P) op zig-zag wijze en de Columbusstraat tot aan Roxy.

Enkele bomen worden verlicht, zoals de Beatrix-boom te Emmastad en de boom voor het gebouw van Arbeidszorg in de Penstraat, zo ook diverse pleinen en rotondes op Curaçao.

Op winkeleigenaren werd reeds een beroep gedaan om mee te werken aan dit feestelijk gebeuren, middels het versieren en verlichten der panden en etalages. Een etalagewedstrijd zal tevens uitgeschreven worden.

De heer "Japa" Beaujon toonde de pers op deze informatieve middag het geschenk van de Antilliaanse bevolking aan de koningin. Het geheel (een koffertje) was nog niet gereed doch getuigde van vakmanschap: een combinatie van houtsoorten, goud- en zilverwerk (filigraan) gecompleteerd met zes parels. Gedurende de feestdagen zullen aan de jongere jeugd 45.000 exemplaren van een gedenkboekje overhandigd worden. Op 5 september zal de koningin een speciale Antilliaanse delegatie ontvangen, die bij deze gelegenheid het geschenk aan haar zal overhandigen, tevens een speciaal geslagen muntstuk van 25 gulden. Hare Majesteit zal ook bij die bijzondere gelegenheid een geldsbedrag aangeboden krijgen, waaraan zijzelf later een bepaalde bestemming zal geven.

Op de Nederlandse Antillen is daarom door de regering een centraal comite in het leven geroepen, terwijl evenals op de andere eilanden van de Antillen, ook op Curaçao een comité werkzaam is. Dit comité nodigt alle verenigingen, clubs, handel, stichtingen en particulieren uit naar vermogen een bijdrage te leveren.

Alle banken zijn verzocht een rekening te openen ten name van het "Comité Regeringsjubileum Koningin Juliana". Stortingen op die rekeningen zijn vrij van kosten. Er is ook een dames-comité in het leven geroepen, dat met intekenlijsten rond zal gaan. Tevens zal op een nader te bepalen datum ook een speldjes-aktie worden gehouden.

Inmiddels heeft Hare Majesteit de Koningin, gelijk in het verleden gebeurde, besloten dat het haar aangeboden bedrag zal worden besteed voor "kind in nood, waar ook ter wereld", hetgeen inhoudt dat de op Curaçao ingezamelde gelden ook op Curaçao zullen worden besteed.

Het feestprogramma ter viering van het 25 regeringsjubileum Koningin Juliana voor Curaçao ziet er als volgt uit:

Woensdag 29 augustus 1973.
17.00 Herauten te paard kondigen de officiële opening van de feestweek.
19.00 Proclamatie door de Gezaghebber voor T.V. en radiostations.
19.30 Op het Julianaplein Toespraak Voorzitter "Feestcommittee", daarna ontsteking Jubileum vuur in aanwezigheid van autoriteiten en jeugdorganisaties. Hierna fakkeloptocht door de stad door de jeugdorganisaties. (Route wordt nader vastgesteld).
Na de optocht aansteking feestverlichting in de stad.
21.00 Op verschillende plaatsen in de stad folkloristische muziek.

Donderdag 30 aug. 1973.
20.00 Muziekuitvoeringen op verschillende plaatsen, o.a. Julianaplein en Colon.

Vrijdag 31 aug. 1973.
20.00 Opening tentoonstelling: "Oranje-Antillen ter gelegenheid van het Zilveren Regeringsjubileum Koningin Juliana", geopend tot eind september.
Muzikale omlijsting: folkloristische muziek met groepen.
21.00 In de buiten districten muziekuitvoering op Barber, Soto, Westpunt, Buena Vista, Brievengat, Montagne.
Show Toeristenbureau op Wilhelminaplein.

Zaterdag 1 sept. 1973.
15.00 — 17.00 Muziekuitvoering voor gebrekkige kinderen van het Mgr Verriet Instituut en voor de Ouden van Dagen van de verschillende gestichten op Habaai. Uitdeling tractaties.
17.00 "Vlootschouw van alle typen vaartuigen van overheidsdiensten, bedrijven en particulieren.
21.00 Jubileum bal in de verschillende clubs, sociëteiten en hotels.

Zondag 2 september 1973.
09.00 Jubileum wandelmars naar vliegveld.
12.30 Luchtvaart show.
18.00 Oecumenische dankdienst op het Fortplein.
20.00 Wilhelminaplein: show crioya.

Maandag 3 sept. 1973.
20.00 Groot ALL STARS Show Wilhelminaplein met verschillende groepen.

Dinsdag 4 sept. 1973.
20.00 Jeugdmanifestatie in het Rifstadion met medewerking van diverse groepen en V.K.C. en Marine (Taptoe en drumbands fanfare)

Woensdag 5 sept. 1973.
08.30 Volksspelen en wedstrijden in de diverse wijken en districten.
19.30 Lampionnen optocht door jeugdorganisaties met begeleiding van Latijnsamerikaans muziek en beatmuziek.
Doving van het jubileumsvuur, daarna fakkel in estafette overbrengen naar het Rif (gedeelte tussen Waterfabriek en Hilton Hotel), waarna ontsteking groots vuurwerk.
22.45 Documentaire voor T.V. (programma van R.A.I.-gebouw d.d. 4 september).
Sluiting toespraak.

Shell leed verlies door werkstaking

WILLEMSTAD — De waarnemend general-manager van Shell Curacao n.v., de heer M. Kolijn, heeft in een verklaring welke is gepubliceerd in het Shell-weekblad "Nos Isla" meegedeeld dat de werkstaking in de periode van 2 tot 4 augustus geleid heeft tot produktieverlies en extra kosten voor het bedrijf. Door oponthoud van schepen werd een verlies geleden van f. 50.000 terwijl aan extra kosten i.v.m. overwerk, transport en voedselvoorziening nog een extra bedrag van f. 45.000 moest worden uitgegeven. De stakende werknemers derfden door hun akties een bedrag aan loon van ongeveer f. 70.000.

De direktie wijst er met klem op dat dergelijke stakingsakties een nadelige invloed kunnen hebben op het investeringsbeleid van Shell Curacao n.v. Bij de PWFC is krachtig geprotesteerd aangezien de akties indruisen tegen de cao tussen de Shell en de PWFC. Dank brengt de direktie uit aan het personeel dat gedurende de staking blijk heeft gegeven van grote loyaliteit.

COMMENTAAR

Vrije pers

WIJ WERDEN DEZE week getroffen door twee krantenkoppen die te maken hadden met het journalistieke bestel op de Nederlandse Antillen, eerstens het bericht dat de heer Erich Zielinskie per 1 september ontslag heeft genomen bij de Beurs- en Nieuwsberichten en enkele dagen later dat de heer A.A.Jonckheer het hoofdredacteurschap van La Prensa weer op zich neemt. Zoals bekend komen beide bladen uit hetzelfde (Jonckheer) nest en verkondigen zij beiden hetzelfde evangelie namelijk dat de DP alleenzaligmakend is. Onder het hoofdredacteurschap van Zielinski wist de Beurs zich enigszins kritischer op te stellen hoewel tijdens de verkiezingscampagne de Beurs het „onafhankelijk" dat nog steeds huichelachtig onder de kop van de krant geenszins waar kon maken. Met het vertrek van Zielinski vrezen wij dat het weer helemaal zal afgelopen met de redactionele onafhankelijkheid en dat Beurs-direkteur Jonckheer die zichzelf deze week opnieuw heeft geinstalleerd als hoofdredacteur van La Prensa beide kranten zal gaan gebruiken tot verwezenlijking van zijn eigen persoonlijke idealen. Jammer voor de lezers en jammer voor de vrije meningsuiting op de Antillen. Maar gelukkig is de Amigoe er nog....

Schaarste

IN SUPERMARKETS en tokos dreigen binnen enkele weken een aantal artikelen die gerekend worden tot de primaire levensbehoeften op te raken. De importeurs weigeren na de aangekondigde prijsstop deze artikelen nog te bestellen omdat er geen voldoende winst meer mee is te behalen en de overheid en de vakbonden zijn nog lang niet zover met hun inkoopcentrale dat zij de taak van de importeurs kunnen overnemen. Schaarste dus straks aan maïsmeel, rijst, porkchops, melk, boter, koffie. babyvoeding, allemaal produkten die onminsbaar zijn in het voedingspakket niet alleen van de „kleine man" maar ook van de beter gesitueerde.

En met deze schaarste nog een factor die het groeiende onbehagen onder de Curacaose bevolking welke reeds tot uiting kwam in allerlei akties en in een massaal wegblijven van de stembus kan doen vergoten.

Met een volle maag maakt men geen revolutie, luidt het gezegde. Wij zijn hard op weg het klimaat voor opstandigheid te scheppen en wie is er in dit licht gezien nog verbaasd over de stemmenwinst van Frente Obrero?

Vergissing

DE AMERIKAANSE horde van Nixon heeft deze week voor de zoveelste maal een aantal „vergissingsbombardementen" uitgevoerd op Cambodja. U weet wel een van die geteisterde stukjes van Zuid-Oost Azie waar de machtswellust van imperialisme en communisme wordt uitgevochten. In de V.S. zelf is hiertegen nauwelijks geprotesteerd. Men is er door de herhaling misschien apatisch van geworden en de aandacht wordt teveel afgeleid door de Watergate-rotzooi in eigen huis. Nixon die zowel congres als senaat heeft genegeerd om zijn „steun" aan Cambodja voort te zetten zal geen nacht wakker liggen van de gevolgen van deze „tragische vergissing". Jammer dat in een land waar zo graag geschermd wordt met het woord democratie en geen maatregelen genomen kunnen worden om een man die met maniakale blindheid vasthoudt aan het begrip macht onschadelijk te maken.

1984

ORWELL'S GROTE BROER is in feite niet ontsproten aan de fantasie van de schrijver. Hij heeft er in zijn boek 1984 alleen maar scherper gestalte aangegeven. In Amerika heeft Watergate laten zien dat de persoonlijke vrijheid van de burger voor velen, die tot de hoogste funkties in regeringssfeer geroepen zijn, nul en van gener waarde is. Dit pijnlijke verschijnsel schijnt in de Antillen ook opgeld te doen. Onder het voorwendsel van "navraag" naar gegevens wagen onderzoekambtenaren zich in persoonlijke zaken van mede-burgers, die met het onderzoek in kwestie niets uitstaande hebben. Hun vorsingswerk strekt zich uit tot de werkkring van de niet in hun onderzoek betrokkene, die daardoor het mikpunt wordt van collegiaal en patronaal wantrouwen. De ambtenaar moge zich vaak verschuilen achter duistere wettelijke bevoegdheden, hij hoede er zich voor het jaar 1984 dichter nabij te brengen dan het in feite is.

HET COMITE REGERINGSJUBILEUM KONINGIN JULIANA ARUBA

rekent op de medewerking van de gehele Arubaanse gemeenschap bij de inzameling voor het NATIONALE GESCHENK, dat besteed zal worden voor

"KIND IN NOOD"

Door

... * bijdrage te storten op een der plaatselijke banken;

... * aanstaande donderdag, vrijdag en zaterdag stickerspeldjes te kopen bij de straatcollecte;

... * eerste dag enveloppen te kopen bij de padvinders;

... * komend weekend bij te dragen in de collecten in de kerken.

MASHA DANKI

Hospitaal "San Pedro di Verona"

Oranjestad – Aruba

Met ingang van 15 augustus 1973 gelden de volgende tarieven:

Verpleegtarieven	
3e klas	f. 32.–
2e klas	f. 50.–
1e klas met airco	f. 75.–
Idem 2 personen op een kamer	f. 72,50
1e klas zonder airco	f. 70.–
Kinderafdeling	f. 32.–
Gezonde Babies	
3e klas	f. 9.–
2e klas	f. 10.–
1e klas	f. 11.–
Isolatiepatiënten	f. 75.–
Intensive Care Afdeling	f. 120.–

Op de overige tarieven zullen eveneens verhogingen worden toegepast binnen de daartoe gegeven toestemming door het Departement van Economische Zaken.

Bij opname van zelf betalende particuliere patiënten moet een aangepast depositobedrag worden gestort.

AGENDA ARUBA

[..]e nummers van de Amigoe zijn op [A]ruba dagelijks verkrijgbaar bij het kan[to]or van de Amigoe, Nassaustraat 110; [..]orts in Oranjestad bij Refresquería van [..]p Wever; La Fama en La Popular; [..]wins Drive-In te Savaneta; Nicolas [St]ore; De Wit Store in Dividivi; Manchebo, [Sh]eraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel [e]n Holiday Inn Drugstore.

[K]antoor: Nassaustraat 110.

[K]antooruren:

	werkdagen	08.15-12.00
		14.00-17.30
	zaterdag	08.15-10.00

[T]ELEFOONNUMMER [al]le afdelingen: **4333.** [N]A KANTOORUREN, VOOR SPOED[G]EVALLEN: 1639 - 2950 3855.

[T]AXI-CENTRALE: 24 uur per dag, TEL.: [..]16 of 1604.

[BI]OSCOPEN:
[O]RANJESTAD: De Veer: 8.30 the [get]away (18 jr.); 12.00 run man run (18 [jr.]); RIALTO: 20.00 the godfather (18 [jr.]); BALASHI: DRIVE-IN: 20.30 the [nigh]tcommers (18 jr.); 24.00 the night[com]mers (18 jr.); SAN NICOLAS: Principal: [..] soul to soul (alle leeft.); 24.00 love [s]ex & life (18 jr.).
WACHTREGELING DOKTOREN: 11 [en] 12 aug. 1973 ORANJESTAD, STA. [CR]UZ, PARADERA en NOORD: dokter [..]A Paalman, Sta. Cruz 362, tel.: 8017; [SA]VANETA en SAN NICOLAS: dokter [C.]E. Zaandam, Palisiaweg 22, tel.: 5816.
[B]UURTGEBOUWEN: Oranjestad, tel.: [..]68; San Nicolas, tel.: 8288; Santa Cruz, [te]l.: 5906.
WIT-GELE KRUIS: DAKOTA EN [OR]ANJESTAD: zr. Francina; NOORD EN [OR]ANJESTAD: zr. Felicitas; SANTA [CR]UZ EN PARADERA: zr. Ludovic; [SA]VANETA EN BRAZIL: zr. Michaela; [SA]N NICOLAS: zr. Perpetua; SAN [P]EDRO HOSPITAL: Tel.: 2200
[AP]OTICA'S:
ORANJESTAD: Oduber tel.: 1780; [SA]N NICOLAS: San Lucas tel.: 5119.
[D]IVERSEN
[..]QUETIOSCLUB: 19.30 wandel[..]rit.
[S]PORT
VOETBAL: 20.00 Aruba Jrs vs RCA-[st]adion; Jong Aruba vs Vitesse - LSD;
WINKELS: Zondag open van 09.00 tot [1]3.00 uur i.v.m. komst Angelina Lauro.

ZONDAG

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 16.00 the [s]ound of music (alle leeft); 20.30 the get[a]way (18 jr.); RIALTO: 18.00 treasure of [Si]lverlake (alle leeft.); 20.00 the godfather [(]18 jr.); DRIVE-IN: 19.00 pinochio & [..]rentheater (alle leeft.) 21.00 the night[co]mers (18 jr.); SAN NICOLAS: Principal: 18.00 journey back to oz (alle leeft.); 20.30 soul to soul (alle leeft.).
WACHTREGELING DOKTOREN: San [Ni]colas en Savaneta: dr. C.E. Zaandam
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-14.00 An[ge]lina Lauro-vert. Selma.
[S]PORT
EAGLECLUB: n.m. tenniswedstrijden.
ARUBA KARTINGCLUB: lokale wed[s]trijden.
VOETBAL: gr. II 10.00 Bubali jrs vs [D]akota jr. Bubali; SCA jrs vs Real Mat. jr. - SCA; dept. Ind jr vs Dept. Nac jr — [de]pt. Nac; Britania jr. vs CDRA jr — [B]ritania; RCA jr. vs Riverplate jr. — RCA. [g]r. I; 10.00 Atl. dept jr vs Brasil — Brazil [..]r; Estrella jr. vs La Fama jr — Yara; RCS [jr.] vs Universal jr. — RCS; Sportboys jr. vs CJSB jr. — CJSB.

DIVERSEN MAANDAG
BIBLIOBUS: 08.00-09.30 te Pos Chi[q]uito; 10.00-11.30 te Macaurima; 11.30-13.30 te Kadushi Largu.
[L]UCHTPOSTSLUITING: 13.30 voor [Eur]opa en New York - postkantoor; 15.30 [voo]r New York - postkantoor; 15.30 voor [Ne]w York; 16.30 voor Europa - hulppost[ka]ntoor Beatrixluchthaven. (Sluiting van [aan]getekende stukken één uur vóór [de] sluiting.)
[Y].M.C.A.: 16.00-17.00 handwerken - [kin]deren; 17.00-18.00 volleyball - kinde[ren] - clubgebouw Dakota; 17.00-18.30 [..]zegelclub - kinderen - clubgebouw San [Ni]colas.
[N]ANTIL. ONDERWIJSINSTELLINGEN: [Maa]ndag tot en met vrijdag van 16.00 tot [..]00; zaterdag van 10.00 tot 12.00 - ten [hui]ze van mevr. Carla Paris-Arends, [Ka]merlingh Onnesstraat 25, Oranjestad, [tel.]: 3760.
ROTARY: 18.30 bijeenkomst - Troca[der]o.
KIWANIS: 19.30 bijeenkomst — Aruba [Sh]eratonhotel.
[S]PORT
ATLETIEK: n.m. training - stadion.

KERKDIENSTEN
[BR]AZIL: 08.00, 11.00 en 19.00. DAKO[T]A: (zat.: 19.00), 08.00 en 19.00. [E]MANUELKAPEL: 07.30 [(h]oogmis), 18.00. NOORD: (zat.: 19.00), [..].00, 08.30 en 18.00. ORANJESTAD: [(zat]: 19.00), 06.30, 10.00 (hoogmis), [1]7.00 en 19.00. PARADERA: (zat.:) [1]9.00), 07.00, 11.30 en 17.30. POS CHIQUITO: 07.30. SAN NICOLAS: (zat.: [1]8.30), 09.00 (hoogmis), 17.00. SANTA [C]RUZ: (zat.: 19.00), 05.00, 08.00 en 17.30. SAVANETA: (zat.: 19.00), 09.00 [e]n 17.30. TANKI LEENDERT: 08.00.
PROTESTANTSE KERKDIENSTEN: [O]RANJESTAD: 09.00 ds Hessen; [P]IEDRA PLAT: 10.30 ds Belz; SAN [NI]COLAS: 09.00 ds Belz.

BEATRIXLUCHTHAVEN — Op de prinses Beatrixluchthaven heerste gistermiddag een ongekende drukte. Voor de eerste maal landde er een DC-10 en voor de eerste maal werd een rechtstreekse vlucht met een dergelijk toestel van Schiphol naar Aruba gevlogen. De drukte was ook enorm omdat 246 verlofgangers op Aruba terugkeerden. Op de foto: de reus voor het luchthavengebouw.

Beter BC

HET FEIT DAT de Arubaanse eilandsraad op maandag 20 augustus een agenda van niet minder dan tweeëntwintig punten te behandelen krijgt getuigt niet bepaald van een efficient en krachtig beleid door het bestuurscollege.

Wij kunnen begrijpen — ofschoon ook hier aanmerkingen op te maken zijn dat het Bestuurscollege enige weken vóór de verkiezingen niet heeft willen vergaderen omdat men toen reeds teveel in de ban van de statenverkiezingen verkeerde.

Doch intussen, er zijn agendapunten bij met voorstellen van vijf maanden geleden, werd wel tweemaal de raad bijeen geroepen — met alle kosten van dien — om geloofsbrieven van nieuwe leden goed te keuren.

Hieruit blijkt overduidelijk dat opzettelijk niet vergaderd werd, temeer daar er vele spoedstukken bij zijn waarin het Bestuurscollege zelf toestemming vraagt om aan de raad om onderhands te mogen aanbesteden, gezien de haast die er mee is. Wij hebben het de dag na de verkiezingen reeds gesteld dat de nederlaag die de regeringspartijen op Aruba te incasseren hebben gekregen mede te wijten was aan het feit dat er geen krachtig beleid werd gevoerd. De ellenlange agenda van de eilandsraad volgende week is hiervan weer eens het overduidelijke bewijs.

Er gaan stemmen op in eigen kring om het Bestuurscollege naar huis te sturen en dat er een college moet komen dat een krachtiger beleid gaat voeren. Niet nieuws, want reeds maanden wordt over de positie van het huidige Bestuurscollege gesproken waarbij zelfs de huidige gedeputeerden van de PPA al eenmaal en bloc hun ontslag hebben aangeboden aan de partijraad. Zij bleven zitten omdat men moeilijkheden in de partij wilde voorkomen, met andere woorden partijbelang ging voor algemeen belang. Het wordt ons inziens hard tijd dat de regeringspartijen aan een zeer grondige reorganisatie binnen eigen kring beginnen. Dit houdt dan tevens in dat ook de vraag gesteld moet worden of de huidige gedeputeerden vervangen dienen te worden door een bestuurscollege dat zijn taak serieus neemt en bereid is de zaken energieker aan te pakken. Aruba is alleen met een krachtig beleid gediend.

Als men rekening houdt met aparte status

MEP is bereid in regering te gaan

ORANJESTAD — „Wij zijn bereid regeringsverantwoordelijkheid te dragen," aldus MEP-leider Betico Croes gisteravond in een speciaal MEP-programma voor de televisie, doch zullen hieraan voorwaarden verbinden. Alleen wanneer wij het programma van deze regering kennen, waarin rekening dient te worden gehouden met onze wensen op staatkundig gebied, zullen wij regeringsverantwoordelijkheid dragen, waarvoor wij ook geschikte mensen beschikbaar hebben." De heer Croes merkte nog op dat de aparte status goed voorbereid dient te worden en de regering onder meer een termijn dient te stellen, alsmede hoe lang het duurt voordat alles geregeld is. Betico Croes was de mening toegedaan dat de meerderheid van het Arubaanse volk dat zich in overgroot deel achter de aparte status schaarde nog groter had kunnen zijn indien de andere politieke partijen hun regeringspositie niet misbruikt hadden met Volkskredietbank, Werkverschaffing, onderstand, dokterskaarten en andere zaken.

MEP-leider Betico Croes begon gisteravond het MEP-programma met de bevolking van Aruba te danken voor het in hem en zijn partijgestelde vertrouwen en tevens met gelukwensen met de keuze de beslissing voor vrijheid. Hij benadrukte nog eens dat deze statenverkiezingen als een referendum moet worden gezien. Hierna spraken de nieuwe statenleden Daniel Leo, Frans Figaroa, Efraim de Kort en Watty Vos woorden van dank. Ook zij benadrukten dat zij in de Staten de strijd voor de aparte status tot het eind zullen voortzetten.

MEP-vice-president Watty Vos merkte op dat PPA-leider, Osbaldo Croes voor Tele-Aruba verklaarde dat zijn partij de beslissing van het volk aanvaardt en zal respecteren. „Ik hoop, aldus de heer Vos, dat hij ook zal helpen te bereiken wat het volk besliste.

Tot slot sprak de heer Betico Croes en stelde nog eens duidelijk, dat het volk zich bij deze verkiezingen niet heeft laten kopen met onderstand dokterskaarten en dergelijken, maar uit eigen vrije wil besliste voor de vrijheid van Aruba.

Hij stelde daarbij dat geen strijd zonder offers gevoerd kan worden en dat de MEP bereid is deze offers voor gewenste vrijheid van het volk te brengen. Nu we de overwinning hebben behaald zullen wij tonen dat we onze beloften nakomen. Tenslotte stelde hij nu in Nederland te kunnen bewijzen dat hij namens het overgrote deel van het volk van Aruba spreekt en niet zoals in Suriname de PPA-leider stelde dat hij de meerderheid van het volk vertegenwoordigende en mij dit recht ontzegde. Aldus Betico Croes.

N.Y. nodigt KvK uit

ORANJESTAD — De Kamer van Koophandel en Nijverheid heeft van het departement van New York een uitnodiging ontvangen voor de Arubaanse handel om deel te nemen aan de „1973 Mercandise show". Deze wordt van negen tot twaalf september gehouden in het New York coliseum. Handelaren op Aruba die deze tentoonstelling willen bezoeken kunnen zich tot de secretaris van de Kamer van Koophandel de heer Polvliet wenden voor nadere inlichtingen hoe men een toegangskaart kan krijgen.

Adamscostuum

ORANJESTAD — In de nacht van donderdag op vrijdag om twintig over een kreeg de politie een telefoontje van een dame die verteld dat een man in adamscostuum haar slaapkamer was binnengedrongen. Toen de politie er aan kwam, bleek de naakte man reeds het hazenpad gekozen te hebben. Door de politie wordt een onderzoek ingesteld.

Moordlust

(Vervolg van pagina 1)

meer "begraafplaatsen" onthulde had hij een telefoongesprek met zijn moeder.

"Mamma, ik heb ze alles verteld".

"Wat bedoel je met alles?" vroeg zijn moeder.

"Nou, alles".

"Oh, Wayne".

"Mamma, wees blij voor me, nu kan ik tenminste weer leven".

Later had zij Wayne in zijn cel mogen opzoeken. Hij had haar gezegd dat hij doodziek was. Hij voelde zich gekweld door de gesloten celdeur. "Zij kunnen mij beter aan een boom vastbinden dan in een afgesloten vertrek zonder ramen zitten", had hij gezegd. David Brooks, die kort geleden getrouwd is, heeft de politie verteld dat Henley zich zeer sadistisch gedroeg en er behagen in schepte de jongens die hij onder valse voorwendsels naar Corll had meegelokt, met uitgestrekte ledematen op een plank vast te binden, te martelen en voor hun ogen sexuele handelingen te verrichten voordat hij ze vermoordde. Op een strand bij High Island, ruim 55 kilometer ten oosten van Calveston (Texas) heeft de politie vrijdag de stoffelijke resten van nog drie slachtoffers van Corll en zijn vriendjes gevonden. Van de nu 24 opgegraven lijken heeft men tot op heden alleen dat van de in mei 1971 verdwenen David Hilligiest kunnen identificeren. Zijn ouders hebben indertijd voor zijn opsporing een grote beloning uitgeloofd.

Het trieste record van massamoorden staat tot dusver nog steeds op naam van de 38-jarige Mexicaanse Amerikaan Juan Corona, die op 6 februari van dit jaar tot 25 maal levenslang werd veroordeeld wegens de moord op 25 zwervende losse landarbeiders die hij had doodgestoken, met een machete (kapmes) aan stukken gehakt en daarna in een boomgaard — de boomgaard der doden — langs de rivier de Feather, 40 kilometer ten noorden van Sacramento in de staat Californie, had begraven.

In 1966 vermoordde toen 25-jarige Richard Speck in een flat in Chicago acht verpleegsters. In hetzelfde jaar schoot Charles Whitman zijn vrouw en zijn moeder dood en loste daarna uit een uitkijktoren van de universiteit van Texas een salvo van dodelijke schoten op veertien andere mensen. Een politieman doodde hem daarna in een vuurgevecht. Tegen de 25-jarige Herbert W. Mullin loopt nog een strafzaak wegens tienvoudige moord in de bergen bij Santa Cruz (Californie).

De zogenaamde Zodiac-moordenaar heeft volgens de politie in de jaren 1968 en 1969 zeker vijf mensen vermoord. Zodiac, die in brieven aan dagbladen de verantwoordelijkheid voor zeventien moorden op zich nam, is steeds onvindbaar.

ORANJESTAD — Op het terrein van de Lago is een inbraak gepleegd in het kantoor van de firma McKee. Met een snijbrander heeft men de brandkast opengebrand en kon men een bedrag van 6500 gulden meenemen. Ook op een school te Noord is een inbraak gepleegd doch er wordt niets vermist.

Lago-prijzen voor Eksposishon di arte

ORANJESTAD — Ook dit jaar zal de Lago Oil & Transport Co. de eerste drie prijzen beschikbaar stellen voor de winnaars van de Eksposishon di Arte Popular, die van 10 tot 18 november zal worden gehouden in Sociedad Bolivariana. Er wordt reeds door zeer veel deelnemers hard gewerkt aan hun werkstuk dat uiterlijk eind oktober klaar moet zijn. Behalve Lago zijn er ook dit jaar weer andere zaken die gaarne hulp bieden bij de organisatie van dit evenement van het Bureau Cultuur en opvoeding. Dit jaar zullen de winnaars wederom gekozen worden door het bezoekende publiek, evenals dat de twee voorgaande jaren ook geschiedde.

Bibliobus weer in actie

ORANJESTAD — Maandag begint de bibliobus van de Openbare leeszaal weer in de districten te rijden. Gedurende de vakantie werd de bus van buiten en van binnen geheel opgeknapt en heeft nu een fleuriger en meer Arubaans aanzicht. Voorts werden vele nieuwe boeken in de bibliotheek van deze bus opgenomen. Maandag begint de bus te Pos Chiquito, Macuarima en Kadushi Largo. Waar de bibliobus iedere dag gaat kan men in de dagelijkse agenda van de Amigoe vinden.

Eilandsraad gaat vergaderen

ORANJESTAD — Nu de verkiezingsstrijd achter de rug is zal de Arubaanse eilandsraad op maandag twintig augustus des morgens negen uur in vergadering bijeen komen. Aangezien het bestuurscollege de afgelopen maanden een groot aantal verzoeken om krediet en andere zaken aan de raad heeft gedaan zal het wel een marathonvergadering worden. De agenda telt namelijk niet minder dan twee en twintig punten. Ondermeer staan op deze lange agenda: Uitbreiding wateropslagplaats; aanvullend crediet electriciteitsverbruik luchthaven: vervanging auto voor de gezaghebber; subsidie stichting de geestelijk gehandicapte kinderen; aanvullend krediet inrichting BLO school te Piedra Plat; asfaltering weg bij Vrije Zone; verwever voeren tegen eis van de Erven Quirino Luidens; aanvullend crediet aanschaf nieuwe ambulance; verbetering automatisering administratie Eilandgebied; aanschaf brandweerwagen; subsidie Oranje Vereniging jubileum koningin Juliana; rijbaanverdubbeling L.G. Smithboulevard nabij het Eagle viaduct; subsidiering bejaardenzorg huize Maris Stella; subsidie stichting Sint Martinus i.v.m. de aanstelling van een maatschappelijk werkster; krediet verplaatsen zeven noodlokalen; eigen radio technische onderhoud afdeling op de luchthaven; subsidie verhoging personeel kindertehuis Imeldahof en opheffing van de openbare huishoudschool te San Nicolas.

Bebe Rojer stelt vragen aan bonden

WILLEMSTAD. — De heer H (Bèbè) Rojer heeft in een brief aan het CVV-bestuur, waarvan afschriften zijn verzonden aan alle bij deze vakcentrale aangesloten vakbonden een serie vragen gesteld. De heer Rojer vraagt de bonden o.m. „of er geen andere mogelijkheden waren m.b.t. tot de prijsstop, dan een staking uit te roepen. Waarom kon pas na de statenverkiezing een alternatief gevonden worden de gouverneur te vragen in het prijsstopkonflikt te willen bemiddelen, nadat de arbeiders van de staking de dupe waren geworden?"

Verder vraagt de heer Rojer zich af of de arbeiders niet goed voorgelicht waren om tot een oplossing te geraken voordat men zo emotioneel een algemene stakingsparool had afgekondigd.

De heer Rojer komt in zijn brief tot de volgende conclusie: „Gezamenlijk en met andere vakbonden ben ik beschuldigd van verraad".

De heer Rojer vraagt zich af wat de Curaçaose vakbondsleiders denken van hun Arubaanse collega's. Zo hebben deze bonden, aldus de heer Rojer, kreten geuit als boycotten van de verkiezingen en akties vóór 3 augustus. De Arubaanse vakbondsleiders hebben zich teruggetrokken. Houden zij misschien meer van Aruba, dan onze vakbondsleiders van Curaçao?

De heer Rojer zegt in het schrijven dat hij twaalf jaar lang alles heeft gedaan voor het vakbondswezen. Is dit misschien zijn dank? vraagt de heer Rojer zich af.

Subsidie Imeldahof

NOORD — Het bestuurscollege van Aruba heeft de eilandsraad een voorstel doen toekomen om een aanvullend krediet van vijfendertig duizend gulden te geven ten behoeve van de verhoging van de personeelssubsidie voor het kindertehuis Imeldahof te Noord. Dit voorstel wordt in de eerst komende vergadering van de Eilandsraad behandeld.

Soya is zwakke schakel geworden in voedselketen

DE VOEDSELKRETEN rondom de aarde is niet sterker dan de zwakste schakel; dat ondervindt de landbouwwereld op dit moment aan den lijve. In de Verenigde Staten heeft men veel graan verkocht aan de Sovjet–unie, waar ten gevolge van misoogst hongersnood dreigde. Omdat de Amerikaanse regering niet blijkt te weten hoeveel er eigenlijk aan Rusland verkocht is, deed de onzekerheid de tarweprijs verdubbelen, waardoor de vraag naar soyameel steeg en de prijs daarvan in korte tijd vier maal zo hoog werd. Toen bleek dat mensen die gewend waren termijnhandel in soyameel te drijven, en die hun handelswaar nu ook wilden zien, teveel hadden verkocht. De voorraad was in werkelijkheid kleiner dan op papier. Aldus J. Hage voor Radio Nederland Wereldomroep.

De gevolgen zijn over de hele wereld voelbaar. In Nederland is een van de grootste veevoederfabrieken, die op grote schaal soyabonen verwerken, failliet gegaan. De maatregel van president Nixon om alle uitvoer van soyaproducten te verbieden, is intussen wat afgezwakt, omdat die voor de EEG-landen catastrofaal zou zijn geweest. De export van bonen is nu tot 50 procent, die van soyameel tot veertig procent teruggebracht, maar de landbouwcommissaris van de Europese commissie is zelf naar Washington gegaan om verder verruiming te bepleiten en met recht. In het kader van de Kennedyronde heeft de EEG beloofd de teelt van soyabonen aan de VS over te laten, en daar dreigt men in West-Europa nu het slachtoffer van te worden.

WERELDNIEUWS

Zo is de soyaboon van een vrij onbekend gewas plotseling wereldnieuws geworden, en menigeen zal zich afvragen wat dit nu eigenlijk voor een plant is. Algemeen neemt men aan dat de bonen vooral om het vetgehalte worden geteeld, maar dat is betrekkelijk laag; namelijk 20 procent. Het eiwitgehalte is belangrijker; dat bedraagt 40 procent en de 20 procent voedzame koolhydraten doen de waarde van de soyaboon nog stijgen.

Het feit dat de boon rauw en gekookt kan worden genuttigd, dat men er meel van kan malen dat tot brood, bier en veevoeder kan worden verwerkt, maakte die peulvrucht nog belangrijker. Het blad wordt als hooi door het vee gegeten en de plant heeft, zoals alle vlinderbloemigen, stikstofvormende knollen aan de wortels, zodat ze de bodem waarop ze groeit verbetert, en dus een welkome factor is bij wisselteelt.

VIJFTIENHONDERD SOORTEN

Er bestaan omstreeks vijftienhonderd verschillende soyavormen; de planten wisselen in hoogte tussen 25 en 200 centimeter. Men deelt ze in twee groepen, namelijk in die met lichte en in die met donkere zaden. De meeste worden als groente gebruikt evenals de jonge zaailingen, die als taugé ook in de westerse landen populair zijn geworden.

Een soyaplant kan in tachtig dagen oogstrijp zijn, maar dat betekent wel dat de bodem met organische mest moet worden verrijkt, dat er bijgemest en geschoffeld moet worden, en dat voldoende water aanwezig moet zijn. Wordt op dit ogenblik 80 procent van de totale productie in Amerika geteeld, tot aan het begin van deze eeuw was vooral Mandsjoerije de soyabron, waar men het product verpakte in gevlochten zakken van stro en naar alle windstreken verzond.

PAS IN OORLOG

Pas in de tweede wereldoorlog toen het olie- en vettekort wereldwijd was, begon Amerika aan de soyateelt. Met moderne hulpmiddelen kan men 95 procent van de olie aan de bonen onttrekken; de overblijvende droge stof is een ideale grondstof voor veevoeder, want de helft ervan is eiwit. In soya-olie zit een stof, die men plantaardig eigeel zou kunnen noemen en die in velerlei voedingsmiddelen wordt verwerkt. Vooral de laatste tijd geven velen in de medische wereld de voorkeur aan soya-olie boven andere vetsoorten, als het gaat om de bereiding van margarine en soortgelijke producten. Verspreid over de wereld bestaan godsdiensten die hun volgelingen het gebruik van dierlijke vetten verbieden. Ook daar vinden producten waarin uitsluitend soya-olie is verwerkt, de voorkeur. Het huidige gebrek aan soyaschroot of pulp heeft vooral de veevoederindustrie gedupeerd, omdat het niet meevalt voor een aanvaardbare prijs een gelijkwaardige grondstof te vinden.

Enkele jaren geleden heeft men soyabonen verwerkt tot kunstvlees, dat in Amerika aanvankelijk, op grond van het hoge eiwitgehalte, een succes leek te worden. In de rest van de wereld bleek men er niet enthousiast over, en hoewel dit kunstvlees nog wel in soepen en andere geconserveerde voedingsmiddelen wordt verwerkt, is men al weer op zoek naar nieuwe mogelijkheden. Uiteraard worden dergelijke activiteiten door de huidige schaarste afgeremd. Maar dezelfde schaarste zal er toe leiden dat men ook in streken, waar men niet eerder aan soyateelt heeft gedacht, met deze plant aan het experimenteren zal gaan.

J. HAGE

Kanseliers Colombia en Venezuela bijeen

BOGOTA. — Het overleg volgende week tussen de ministers van Buitenlandse zaken van Colombia en Venezuela in Caracas biedt de mogelijkheid, dat beide landen tot een oplossing komen, wat betreft hun verschil van mening met betrekking tot het continentaal plat. De kanselier van Colombia, Alfredo Vasquez Carrizosa gaat namelijk drie dagen naar Caracas, waar hij zijn ambtgenoot Aristides Calvani ontmoet. In Colombiaanse kringen verwacht men, dat men voor het geval men niet tot een oplossing komt, wel elkaar zal vinden om de te volgen procedure vast te stellen. Colombia had eerder meegedeeld, dat men de fase van direct overleg tussen beide landen voor beëindigd beschouwde. Colombia is er namelijk voorstander van de zaak aan een internationaal tribunaal voor te leggen. Daar heeft Venezuela niet zoveel fiducie in, omdat men van mening is dat er in deze kwestie te grote internationale belangen meespelen en dat deze een dergelijk tribunaal zouden kunnen beïnvloeden.

* In de gemeente Hardenberg zijn twee gezinnen met in totaal negen personen dakloos geworden, doordat een bakkerij met woning door een felle brand werd verwoest. De brand ontstond tijdens het schoonbranden van het dak door enkele schilders. De schade wordt op een half miljoen gulden geschat.

Deze wondere wereld

door Gerton van Wageningen

HET lijkt mogelijk te zijn vet te eten en toch zelf niet vet te worden. Nauwkeuriger gezegd: men kan zich voeden met dierlijke produkten die in het algemeen rijk heten te zijn aan cholesterol — zoals boter, kaas, melk en room — terwijl toch het eigen cholesterolgehalte daalt. Dit kunststuk is vertoond in Australie. Ze hebben daar een tijd lang twee groepen mensen een zorgvuldig uitgekiend menu voorgezet. De enige vetbronnen daarin waren rundvlees, braadvet, kaas, boter, melk en room.

Het verschil tussen de twee soorten maaltijden zat in hun herkomst. In het ene geval waren de produkten afkomstig van vee dat was gevoederd met gras en haver. In het andere was het veevoer ook nog vermengd met plantaardige olieën die rijk waren aan meervoedig onverzadigde vetzuren.

Dat werd zo vier weken lang volgehouden. Toen werd het gehalte aan bloedcholesterol van de proefpersonen gemeten en dat bleek met gemiddeld tien procent te zijn gedaald bij degenen die dat aparte diëet hadden gehad.

Het komt er dus op neer, dat je de koeien zelf als voedsel kunt laten produceren met een laag cholesterolgehalte. Cholesterol is de vetachtige stof die tegenwoordig wordt beschouwd als de grote vijand van onze gezondheid. Het zet zich af tegen de binnenwand van de bloedvaten en dat kan leiden tot hart- en vaatziekten.

Een Amerikaanse psycholoog heeft experimenteel kunnen aantonen dat psychische factoren de oorzaak kunnen zijn van lichamelijke veranderingen — iets wat velen overigens al wisten — je kunt een maagzweer krijgen als gevolg van voortdurende onaangenaamheden in je werkkring. De proeven van deze professor Miller werden uitgevoerd met ratten. Ze doen een beetje denken aan de beroemde experimenten van de Russische fysioloog Iwan Pawlew met honden. Hij hield een hond een lekker stuk vlees voor en de hond begon dan te kwijlen. Later liet hij eerst een belletje rinkelen voordat hij dat stuk vlees presenteerde. Op de duur begon de hond al te kwijlen bij het horen van dat belletje.

Professor Miller bevestigt bij ratten een metalen draad aan de staart, zodat hij ze een zwak elektrisch schokje kan toedienen. Bij elke proef zijn twee ratten betrokken. Eén ervan krijgt van tevoren een lichtflitsje te zien — en dan pas de schok. De andere krijgt geen waarschuwing en krijgt de schok onverwachts. Nu blijkt dat die ene rat die lichtflits leert begrijpen als een teken dat er een schok op komst is. Hij is er als het ware op voorbereid. De andere niet. Na verloop van tijd worden de magen van de proefdieren onderzocht. En dan blijkt steeds weer dat bij de niet-voorbereide ratten verreweg het meeste maagletsel voorkomt. Zo blijkt dat een pouter psychische factor van invloed kan zijn op de reacties van het materiele organisme van een zoogdier.

De vluchten van Apollobemanningen naar de maan zijn in december 1972 historie geworden — het project is beeïndigd. Maar dat betekent niet dat de maan nu geen nieuws meer oplevert. De wetenschappelijke waarnemingsinstrumenten, die de diverse bemanningen daar hebben opgesteld functioneren nog steeds. Ze worden van energie voorzien door kleine kerncentrales en dat zal nog jaren kunnen doorgaan. Zo ontvangt men in Amerika nog steeds gegevens van vier van de vijf instrumenten van de Apollo 12 — een vlucht die al is gemaakt in november 1969.

Er staan nu in totaal vijf Amerikaanse seismometers op de maan, instrumenten voor het optekenen van maanbevingen. Ze registreren trillingen die worden veroorzaakt door de inslag van meteorieten. Ook tekenen ze spanningen in de maankorst op, die het gevolg zijn van getijdewerking. Bij "getijden" moeten we niet alleen denken aan eb en vloed in het water van de oceanen op de aarde. Die worden veroorzaakt door de aantrekkingskracht van de maan.

De aarde op haar beurt roept weer getijdenwerking op in het gesteente van de maan. Dat staat daardoor bloot aan spanningen en op die spanningen reageren die seismometers. Doordat het op de maan zo rustig is — er rijden geen treinen en er davert ook geen verkeer voorbij — tekenen die seismometers zelfs schokjes op die zo zwak zijn dat ze op aarde niet eens zouden worden opgemerkt. Dat levert voortdurend informatie op over het gedrag van gesteentelagen die ver onder het maanoppervlak liggen.

Een reeks van andere instrumenten seint nog altijd gegevens naar de aarde over de steeds veranderende maanatmosfeer. Eigenlijk kunnen we nauwelijks spreken van een echte atmosfeer, want op de maan heerst een bijna perfect vacuüm. Maar toch is er sprake van de aanwezigheid van materiële deeltjes. Die zijn afkomstig van de zonnewind, van gassen die uit de maan ontsnappen en van stof dat wordt omhooggegooid bij de inslag van meteorieten.

Dan staan er ook nog laser-reflectoren op de maan. Amerikaanse zowel als Franse. Die laatste zijn erheen gebracht door Russische toestellen. Door van de aarde af een laserstraal daarop te richten — een priemdunne bundel heel fel licht — en dan precies te meten hoe lang het duurt voordat de weerkaatsing daarvan terugkomt, kan de afstand aarde-maan (die voortdurend schommelt) nu worden bepaald tot op vijftien centimeter nauwkeurig.

Nu zult U misschien vragen: Wat heeft men daar nu aan en wat doet men ermee? Wel, die gegevens dragen onder meer bij tot meer kennis omtrent onze aarde zelf. (Die kennis ligt dus niet eens uitsluitend op het gebied van de sterrekunde).

Wanneer bijvoorbeeld, als gevolg van een zware aardbeving, de aardas, de wentelingsas van onze aardbol, een tikje zou krijgen, dan zou dat kunnen worden afgelezen door een verandering in die afstandsmeting tussen de aarde en de maan.

Ook het langzame [...] de aardse continent[...] schommelingen in [...] van de aarde komen [...] behulp van die spi[...] En dat laatste is [...] van belang in ve[...] tijdmeting, met het [...] klokken. We kunnen [...] profiteren van de [...] onbemande inspann[...] laatste jaren. Aan de[...] ning zal het niet l[...] plutoniumgenerat[...] stroom leveren tot [...] toe.

De enige vraag is, hoe lang die ins[...] bestand zullen bl[...] veertiendaagse afwi[...] dige hitte overdag [...] 's nachts.

Vrijlating Col. regis[...] gevraagd

MANIZALES. — [...] Colombiaanse dee[...] tiende Latijnsameri[...] tival, dat gehouden [...] Colombia en wel te [...] een officieel verzo[...] Colombiaanse reg[...] gisseur Carlos Alv[...] gearresteerd is op [...] subversieve activit[...] ding geschiedde in [...] film Que es la dem[...] hij een beeld van [...] kiesstelsel. De de[...] festival — acteurs, [...] censenten enz. — [...] verzoekschrift op, [...] een van de beste [...] regisseurs is.

Zo werd per district op de MEP gestemd:

Croes, Gilberto François	82	114	91	117	128	44	108	129	142	100	121	181	67	205	132	271	181	588	265	360	614	469	187	108	112	93	251	84	138	109	189	72	40	82	65	45	33	77
Vos, Edgar Joaquin	15	37	16	56	38	546	319	150	105	110	60	127	64	30	23	17	4	31	8	10	13	13	34	13	5	23	15	24	43	38	32	32	31	35	18	28	14	27
de Kort, Efraim Medardo	6	0	0	4	2	2	6	5	12	1	9	5	1	3	5	8	3	3	5	5	6	7	173	396	248	118	232	15	14	22	20	2	8	3	2	3	0	16
Figaroa, Francisco Dominico	343	442	198	91	30	8	14	18	5	9	5	12	4	1	11	2	0	0	4	4	3	1	1	6	6	0	5	0	15	2	6	2	0	3	2	1	0	4
Lee, Daniel Ignacio	10	10	24	3	47	2	8	139	21	12	7	69	15	15	154	90	149	11	8	13	22	24	2	8	2	8	7	4	4	1	3	1	6	0	9	4	1	6
Werleman, Apolonio	3	1	0	1	1	1	2	4	7	4	3	9	4	7	0	6	1	27	8	44	131	185	4	3	6	3	5	0	2	1	2	3	0	1	1	0	0	5
Gomez, Milton Delwin	14	47	25	31	23	11	17	55	21	43	37	24	16	11	17	7	12	6	5	3	10	8	4	6	5	6	11	8	9	4	3	9	11	1	5	10	5	7
Leslé, Roland Hyacint	2	13	35	7	35	3	6	6	44	1	8	14	4	7	322	19	83	12	12	8	7	13	7	5	4	2	12	0	4	2	6	0	0	3	2	1	12	3
Angela, Hilario	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	1	5	0	2	1	7	8	0	4	9	22	22	14	77	19	3	40	127	4	0	6
Boekhoudt, Casper Bernald	21	15	11	79	44	1	6	12	4	0	0	1	2	2	2	11	0	3	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Yarzagaray, Arsenio Chenco	1	2	0	3	1	0	0	2	5	4	4	6	2	3	26	0	0	2	1	1	2	1	2	0	0	0	4	4	0	2	4	1	0	0	1	1	0	0
Kelly, Pedro Pablo	40	140	50	61	143	1	7	4	6	0	3	2	1	4	5	7	1	4	0	2	1	2	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Bislip, Marco Ismael	0	0	3	1	0	2	0	0	2	0	3	4	1	6	1	2	0	2	0	0	3	3	3	18	1	9	11	7	19	9	20	7	3	42	4	1	7	9
Rasmijn, José Ciriaco	0	0	0	0	1	1	0	2	5	0	0	1	0	3	1	1	1	0	0	1	0	2	3	29	38	5	7	3	0	1	6	0	0	0	0	1	0	[illegible]
Bislip, Pedro	2	2	1	6	5	8	4	1	6	6	6	12	0	106	5	1	1	9	3	0	2	1	8	0	0	1	5	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	5
Dabian, Celestino	4	0	3	2	1	0	1	0	4	1	0	2	2	3	4	2	1	3	94	4	77	5	3	1	3	0	4	8	5	0	3	0	1	1	1	1	0	2
	543	824	458	462	499	633	499	527	390	291	266	471	183	406	708	444	438	702	419	435	894	735	439	602	431	272	579	180	275	205	373	148	103	214	239	100	72	169

Koninkrijksspelen: voetbal

Goud voor Nederland

PARAMARIBO – (Van SOPEC-correspondent F. Heymans) – Het lag in de lijn der verwachtingen dat het Nederlands elftal goud in het onderdeel voetballen in de wacht zou slepen. Maar dat deze gouden plak via een 0-0 gelijkspel tegen Suriname gewonnen werd heeft uiteraard wel een ieder verrast. Immers, de superioriteit welke Nederland in de wedstrijd tegen de Nederlandse Antillen ten toon had gespreid, deed een ieder geloven dat de Surinaamse ploeg een „zacht" eitje zou zijn. Niets was minder waar. Maar in tegenstelling tot de wedstrijd Suriname-Nederlandse Antillen, die zoals bekend in een 2-2 gelijkspel eindigde en waarin vooral de Surinaamse ploeg nogal teleurstelde, bleek gisteravond een mentaal keihard Surinaams-elftal volkomen opgewassen te zijn tegen de semi-profs van de ere- en eerste divisie. Suriname heeft drie lucratieve kansen gehad om als overwinnaar het strijdperk te verlaten, maar helaas was vrouwe Fortuna de „boys" van oefenmeester „Vossie" Belgrave niet gezind en moesten zich met zilver tevreden stellen. In de eerste helft werd een zeer spannende en aantrekkelijke voetbalwedstrijd aan het nogal goed opgekomen publiek voorgeschoteld. In de tweede helft echter ging de vermoeidheid, vooral de Nederlandse ploeg parten spelen, waardoor men zich meer ging bepalen tot verdedigen. Een gelijkspel was namelijk reeds genoeg om goud te winnen. In hun opzet is dus de Nederlandse ploeg volkomen geslaagd.

In de beginfase van de strijd werd duidelijk het accent op de aanval gelegd. Suriname nam als eerste het initiatief waarna Nederland via de rechter-„wing" Suriname van repliek diende. Een „foul" werd begaan tegen de gevaarlijke La Ling, hetgeen een vrije trap opleverde: Scherp werd het leer voor het doelmond door Jol voorgebracht, waarvan Ham in vrije positie overkopte. Pech voor Nederland en pech voor La Ling, toen hij in de negende minuut vanwege een opgelopen blessure aan zijn enkel het veld voor Freddy Braakhekke moest ruimen. Het gemis van deze technisch begaafde en gevaarlijke La Ling was toen duidelijk merkbaar bij Nederland, ofschoon Hesling in de elfde minuut zijn visitekaartje aan doelman Sylvester presenteerde met een oerhard schot. De goalie van Suriname kon in de eerste instantie de bal niet onder controle krijgen, doch eer Van Ham gevaarlijk kon worden ranselde hij met de vuisten het leer terug in het veld.

Goed en spannend voetbal kreeg men in deze periode te zien. Opmerkelijk was echter dat het positiespel bij Nederland veel beter verzorgd was dan bij Suriname. Het ging ook gemakkelijker bij Nederland, dat met prachtig taktisch spel de vele charges van Suriname in de kiem smoorde. In de negentiende minuut juichte het Surinaamse publiek, toen Nelom de veste van Nederland met een oerhard schot onder vuur nam. De bal sloeg echter tegen het zijnet, tot grote teleurstelling van het publiek dat in grote getale was komen opdagen. Met alle soort van lawaai producerende attributen. Sensatie geschiede in de 27ste minuut, toen IJssel, na een pass van Nelom allen voor de uitgelopen doelman Verhart verscheen en deze met een schuiver verschalkte. De doellijn staande bracht Helsing evenwel redding in deze hachelijke situatie, ten koste van een corner. Nederland forceerde hierna ook een hoekschop, maar ook deze corner leverde tenslotte niets anders op dan een immage voor het Surinaamse doel.

Toen de zeer goed leidende referee Hubert Lee (hij floot naar ons inziens de beste wedstrijd) bijgestaan door de Nederlander Vervoort en de Surinamer Rudge, de rust aankondigde was het scoreboard nog steeds maagdelijk. Later zou het blijken dat ook in de tweede helft de stand dubbelblank zou blijven. In de tiende minuut in de tweede helft kreeg Suriname een vrije trap even achter de 16-meterlijn te nemen. Brondenstein richtte evenwel naast de staander. In de tweede helft ging de vermoeide ploeg van Nederland zich meer bepalen op de verdediging en balbezit. Suriname kreeg hierdoor kans zijn spel beter te ontplooien. Ofschoon er enkel wijzigingen in beide elftallen plaatsvonden kwamen geen der beide ploegen tot scoren. Helsing werd in de 26ste minuut in de tweede helft geblesseerd. Later vernamen wij dat hij zijn kuitbeen had gebroken.

Ook doelman Sylvester van Suriname werd geblesseerd en moest vervangen worden door acrobaat Harrydaht. De opstelling waren SURINAME: Sylvester (Harrydath), Forster, Dundas, Honkers, Brondenstein, Rack, Tjoen Ai (Van Engelen), Nelom, Doest, (Stewart), Beverly en IJssel.

NEDERLAND: Hans Verhart (Sparta), Martin Toet (FC Den Haag ADO), Henk Van Norel (Go Ahead-Deventer), Bennie Bosma (Go Ahead), Tes Hesling (Haarlem), Martin Jol (Den Haag/Ado), Dick v.d. Wulp (Den Haag/ADO), Jan de Korte (Veendam), Harry van Ham (Elinkwijk), Thiue La Ling (Den Haag/ADO) en Leo Schenk (Haarlem).

Major League

NEW YORK — Major League Baseball 9 augustus:

AMERICAN LEAGUE: Baltimore Orioles 2 Minnesota Twins 1; Milwaukee Brewers 6 California Angels 5; Kansas City Royals 3 Boston Red Sox 2; Chicago White Sox 5 Detroit Tigers 4.

NATIONAL LEAGUE: Atlanta Braves 8 St Louis Cardinals 6; Montreal Expos 5 San Francisco Giants 3; Los Angeles Dodgers 1 New York Mets 0; San Diego Padres 10 Philadelphia Phillies 9.

AMERICAN LEAGUE: New York Yankees 10 Oakland Athletics 9; Cleveland Indians 8 Texas Rangers 1; Kansas City Royals 2 Baltimore Orioles 1; Milwaukee Brewers 5 Minnesota Twins 1; Detroit Tigers 7 Chicago White Sox 3; California Angels 5 Boston Red Sox 3.

NATIONAL LEAGUE: San Diego Padres 4 Montreal Expos 3; New York Mets 7 San Francisco Giants 1; Houston Expos 6 Chicago Cubs 4; Atlanta Braves 5 Pittsburh Pirates 4; Cincinnati Reds 8 St Louis Cardinals 4; Philadelphia Phillies 5 Los Angeles Dodgers 3.

CONCACAF-toernooi

MEXICO — De Mexicaanse voetbalfederatie heeft het CONCACAF-voetbalprogramma bekendgemaakt.

Donderdag 29 november 1974: Honduras — Trinidad/Tobago.

Vrijdag 30: Mexico — Guatemala.

Zaterdag 1 december: Nederlandse — Antillen. Haiti —

Maandag 3 december: Honduras — Mexico.

Dinsdag 4 december: Haiti — Trinidad/Tobago.

Woensdag 5 december: Nederlandse Antillen — Guatemala.

Vrijdag 7 december: Honduras — Haiti.

Zaterdag 8 december: Nederlandse Antillen — Mexico.

Maandag 10 december: Guatemala — Trinidad/Tobago.

Woensdag 12 december: Honduras — Nederlandse Antillen.

Donderdag 13 december: Guatemala — Haiti.

Vrijdag 14 december: Trinidad/Tobago — Mexico.

Zaterdag 15 december: Honduras — Guatemala.

Maandag 17 december: Nederlandse Antillen — Trinidad/Tobago.

Dinsdag 18 december: Mexico — Haiti.

Europa-Z-A

GENEVE — De internationale Voetbalfederatie (FIFA) heeft vrijdag in Genève bekend gemaakt dat de wedstrijd Europa Zuid-Amerika gespeeld zal worden op 31 oktober in Barcelona. Dit ter gelegenheid van de eerste wereldvoetbaldag. De netto opbrengst van dit duel is bestemd voor het liefdadigheidsfonds van de FIFA.

Andreiko 3 punten voor

HOOGEZAND. — Na de zevende en achtste ronde in het internationale KSH-damtoernooi te Hoogezand heeft de Rus Andreiko zich nog steviger aan de leiding genesteld. Zelf won hij door een eenvoudige combinatie in het middenspel van de Zwitser Cazemier en de Fransman Rabatel, terwijl Harm Wiersma niet verder kwam dan een puntenverdelingen met Jan de Ruiter en Gordijn.

Met de eerste remise mocht de Friese crack eigenlijk nog blij zijn, want tegen het einde van de partij moest hij zeer secuur spelen om de nederlaag te ontgaan. De Ruiter had het aanvallende spel van Wiersma de gehele partij goed onder controle gehouden en legde deze vrijwel lam. Wiersma raakte hierdoor drie punten verder achter op zijn Russische rivaal.

Kuyken handhaafde zich in de zevende ronde op twee punten achterstand door een gedecideerde overwinning op Douwe de Jong, die dit toernooi wel beneden zijn kunnen speelt. Gordijn was op winst uit tegen de eveneens offensief ingestelde Barrow. Na een fel gevecht moest de Hagenaar in een lang eindspel de remise veilig stellen. Baba Sy had wel voordeel tegen Smith, maar in een 4 om 4-eindspel vond de Amerikaan de juiste weg. Lefebvre boekte zijn derde punt, tegen de Fransman Rabatel. Eerder had de Canadees een remise afgeslagen. Want ook hij wilde eindelijk eens winnen. Maar tegen Rabatel zat dat er toch niet in.

In de hoofdgroep gaat de jeugdige kampioen van Nederland Hans Janssen uit Emmen nog steeds fraai aan de leiding met twee punten voorsprong op de Belg Gregoire. In de jeugdgroep zag Ron Clerc uit Amsterdam zijn concurrent Willem Winter uit IJmuiden tot op een punt naderen.

De uitslagen van de donderdag in Hoogezand gespeelde partijen voor de zevende ronde van het internationale KSH-damtoernooi luiden:

EREGROEP: Lefebvre (Can.) — Rabatel (Fr.) 1—1; Baba Sy (Sen.) — Smith (VS) 1—1; De Jong (Ned.) — Kuyken (Zwits.) 0—2; De Ruiter (Ned.) — Wiersma (Ned.) 1—1; Gordijn (Ned.) — Barrow (VS) 1—1; Cazemier (Zwits.) — Andreiko (R) 0—2.

Stand: 1. Andreiko 12 pnt; 2/3 Wiersma en Kuyken beiden 10 pnt; 4 Baba Sy 8 pnt; 5 t/m 8 De Ruiter, Barrow, Rabatel en Smith allen 7 pnt; 9/10 Gordijn en Cazemier beiden 5 pnt; 11 De Jing 3 pnt; 12. Lefebvre 1 pnt.

HOOFDGROEP: Eefje Nieuwenhuizen (Ned.) — Otten (Ned.) 1—1; Pershad (Sur.) — Van den Hoek (Ned.) 0—2; Slaby (Belg.) — Bruch (It.) 2—0; Teer (Ned.) — Badiali (It.) 2—0; Don Kandane (Ceylon) — Gregoire (Belg.) 0—2; Jansen (Ned.) — Mensonides (Ned.) 2—0.

Stand: 1. Jansen 12 pnt; 2. Gregoire 10 pnt; 3. en 4. Van den Hoek en Teer beiden 9 pnt; 5/6 Pershad en Bruch beiden 8 pnt; 7. Otten (Ned.) 7 pnt; 8 t/m 10 Badiali, Mensonides en Slaby allen 6 pnt; 11 Nieuwenhuizen 2 pnt; 12. Kandane 1 pnt.

JEUGDGROEP: Lammerts — Brouwers 0—2; Wierenga — Keizer 0—2; Mulder — Hylkema 0—2; Capelle — Buurke 1—1; Hofstee — Clerc 1—1; Van Meerendonk — Winter 0—2.

Stand: 1. Clerc 12 pnt; 2. Winter 11 pnt; 3. en 4. Brouwers en Hylkema beiden 10 pnt; 5. Hofstee 8 pnt; 6/7 Van de Meerendonk en Capelle beiden 7 pnt; 8. Keizer 6 pnt; 9 t/m 11. Lammerts, Mulder en Buurke allen 5 pnt; 12. Wierenga 1 pnt.

8e RONDE: Eregroep: Rabatel (Fr.) — Andreiko (R) 0—2; Barrow (VS) — Cazemier (zwits.) 0—2; Wiersma (Ned.) — Gordijn (Ned.) 1—1; Kuyken (Zwits.) — De Ruiter (Ned.) 1—1; Smith (VS) — De Jong (Ned.) 1—1; Lefebvre (Can.) — Baba Sy (sen.) 0—2.

Stand: 1. Andreiko 14 pnt; 2/3 Wiersma en Kuyken 11 pnt; 4. Baba Sy 10 pnt; 5/6 De Ruiter en Smith 8 pnt; 7/8/9 Cazemir, Barrow en Rabatel allen 7 pnt; 10. Gordijn 6 pnt; 11/12 De Jong en Lefebvre 4 pnt.

HOOFDGROEP: Van den Hoek — Mensonides 1—1; Gregoire — Jansen 0—2; Badiali — Don Kandane 2—0; Bruch — Teer 1—1; Otten — Slaby 2—0; Pershad — Mej. Nieuwenhuizen 2—0.

De stand: 1. Jansen 14 pnt; 2 t/m 5. Gregoire, Van den Hoek, Teer en Pershad allen 10 pnt; 6/7 Bruch en Otten 9 pnt; 8. Badiali 8 pnt; 9. Mensonides 7 pnt; 10 Slaby 6 pnt; 11. Nieuwenhuizen 2 pnt; 12. Kandane 1 pnt.

WILLEMSTAD – Op het terrein van de Rimboezwervers te Zuikertuintje zal het weer rustig worden, wanneer morgen een einde komt aan een kamp, dat als succesvol is ervaren door de Venezolaanse deelnemers. Sinds vrijdag 3 augustus kampeerden er een groep van de Asociacion de scouts de Venezuela, bestaande uit achttien welpen, veertien verkenners en zeven leiders, terwijl twee patrouilles van Groep I van de Antilliaanse padvinders vereniging (AVP) als een speciale service voor de Venezolaanse gasten er ook hun tenten hadden opgeslagen. Algemene leiding had de heer Van der Ree. Voor de gasten was een druk programma uitgestippeld, dat men deze week doorwerkte. Hij droeg voor het grootste deel een toeristisch karakter met trips over het eiland. De bedoeling van dit kamp was een verbroedering tot stand te brengen met de Curacaose padvinderij, terwijl het nuttige met het aangename werd verenigd en men kennis wilde maken met Curacao. Tot het succes hiervan droegen uiteraard ook de padvinders bij van Groep I, die de gasten bekend maakten met Curaca, zijn gewoonten enz.

Een bezoek aan het kamp maakte de echte padvindersssfeer voelbaar, welke er heerste; muziek, vrolijke gezichten en ook lieve padvindsters, die druk bezig waren folkloristische kledingge te verzorgen voor het kampvuur van vanavond ter afsluiting van het kamp. Vrijdagavond kreeg het kamp een officieel tintje met een ontvangst in het groepshuis te Zuikertuintje, terwijl men vanmorgen kransen legde bij de standbeelden van Bolivar en Brion.

Petropolis

PETROPOLIS — Vastimil Hort heeft aansluiting gevonden bij de kopgroep in het interzonale schaaktoernooi van Petropolis door uit twee afgebroken partijen anderhalf punt te halen. Hij speelde remise met Lian Tan en versloeg Sam Reshevsky. Niet alle partijen, die voor donderdag op het programma stonden, werden gespeeld. Shimon Kagan weigerde aan te treden tegen Lev Poloegajevski, nadat hij al twee keer had gespeeld (winst op Bronstein en verlies tegen Savon) en drie afgebroken partijen tegen Russische grootmeesters iets te veel van het goede vond. De reglementen gaven Kagan gelijk. Hij kon niet verplicht worden nog eens te spelen nadat hij al twee en een half uur achter het bord had uitgezeten.

De uitslagen van de partijen van donderdag zijn: Mecking — Keres 1/2—1/2, Tan — Biyasas 1/2 — 1—2, Savon) Kagan 1-0, Reshevsky — Panno afgebroken.

Nog niet uitgespeeld zijn de partijen Reshevsky — Hug (zevende ronde), Poloegajevski — Kagan (11e), Ivkov — Bronstein (12e), Mecking — Geller (12e), Tan — Portisch (12e), Reshevsky — Panno (11e).

De stand is: 1. Ljubojevic (ZSl.) 8 pnt, 2. Mecking (Bra), Portisch (Hon.) en Poloegajevski (Rus) 7 1/2 punt, 1 afgebroken partij; 5. Geller (Rus) 7 pt.,1; 6. Hort (Tsj.) en Smyslov (Rus) 7; 8. Bronstein (Rus.) 6; 11. Panno (Arg.) 5 1/2 pt., 1: 12. Resjevsky (VSt) 5 pt., 2; 13. Keres (Rus.) en Biyasas (Can.) 5; 15. Gheorgiu (Roe) 4 1/2; 16. Tan (Sin) 3 pt. 1; 17. Kagan (Isr.) 2 1/2 pt., 1; 18. Hug (Zwi) 1 1/2 pt., 1.

Lubbers-Ali op 20 oktober

DJAKARTA — Het gevecht tussen de zwaargewichtboksers Muhammad Ali en Rudi Lubbers is nu definitief vastgesteld op 20 oktober in Djakarta. Dit heeft Ali's manager Robert Arum vrijdag in Djakarta bekend gemaakt. Arum vertelde dat de kaak van Ali, gebroken in een partij tegen Ken Norton, nu volledig geheeld is.

Het gevecht van Ali tegen Lubbers maakt deel uit van een Aziatische tournee van de oud-wereldkampioen. Alvorens daaraan te beginnen ontmoet Ali eerst op 10 september in Los Angeles Ken Norton in een revanchepartij.

QUITO — De president van Ecuador generaal Guillermo Rodriguez Lara heeft donderdag de grootste pijpleiding van het land tussen de havenstad Duran en de hoofdstad Quito in gebruik gesteld. De pijpleiding is 368 kilometer lang en telt onderweg vijf pompstations. Door de leiding kan vijftigduizend liter per uur gepompt worden. De aanleg heeft drie jaar geduurd en achteneenhalf miljoen dollar gekost.

RIO DE JANEIRO — De Amerikaanse onderneming Agricol Chemical heeft besloten zeventig miljoen dollar te investeren in een fabriek voor chemische produkten in de Braziliaanse staat Rio Grande do Sul, zo is in Rio de Janeiro bekendgemaakt. De fabriek zal in 1975 gaan draaien en in staat zijn ruim achthonderd duizend ton chemische producten per jaar te fabriceren.

BRASILIA — De Israelische en Braziliaanse regering hebben een gezamenlijk communique uitgegeven naar aanleiding van het bezoek van de Israelische minister van Buitenlandse Zaken Abba Eban aan Brazilie. In het communique wordt gezegd dat beide landen er op aandringen dat internationaal maatregelen worden genomen tegen het terrorisme. Het communique wijst verder op de samenwerking tussen beide landen op het gebied van de technologie en de wetenschap. Israel werkt samen met Brazilie bij de ontwikkeling van droge gebieden in het noordoosten van Brazilie en verder bij de ontwikkeling en toepassing van de kernenergie voor vreedzame doeleinden. Het officiele bezoek van minister Abba Eban duurt tot 13 augustus.

NEW YORK '— De Amerikaanse maatschappij ITT is erin geslaagd twee jaar lang de buitenlandse hulp van de Verenigde Staten aan Ecuador te blokkeren. De ITT deed dit als represaille voor de nationalisatie van een van de dochterondernemingen in Ecuador, aldus het Amerikaanse weekblad Business Week.

In 1971 onteigende de regering van president Jose Maria Velasco Ibarra de All American cables and Radio in Quito. ITT vroeg toen een schadevergoeding van 1,2 miljoen dollar. Het Amerikaanse weekblad zegt van officiele zijde te hebben vernomen, dat een functionaris van de ITT, Jack Neal, die op het ogenblik met pensioen is, op hets Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken druk heeft uitgeoefend om de buitenlandse hulp ten bedrage van 415 miljoen dollar aan Ecuador tegen te houden. Het blad voegt er aan toe dat het gevolg was dats Ecuador gedurende twee jaar geen geld van de Verenigde Staten kreeg en dat de Interamerikaanse ontwikkelingsbank dreigde een lening van 14,3 miljoen dollar te annuleren, omdat de Verenigde Staten hierom vroegen.

MONTEVIDEO — De regering van Uruguay heeft donderdag de verkoop verboden van het linkse dagblad Ultima Hora. Aanleiding voor het verbod was een artikel dat dinsdag is gepubliceerd onder de kop Geheimzinnige brief van het leger. Volgens een regeringswoordvoerder zou men met de publikatie van het artikel de perswetten van 27 juni j.l. hebben overtreden.

BUENOS AIRES — Door hevige regenval in de afgelopen maanden zijn in het westen van de Argentijnse provincie Buenos Aires bijna twee miljoen hectare onder water komen te staan. De schade wordt op ongeveer 200 miljoen dollar geschat.

Het gebied is grotendeels geëvacueerd. Het nationale landbouwinstituut INTA heeft gevraagd de betrokken streek tot rampgebied te verklaren.

BOGOTA — Brazilie en Argentinie hebben zich geplaatst voor het toernooi om het wereldkampioenschap basketbal heren dat volgend jaar in Porto Rico wordt gehouden. Brazilie werd Zuidamerikaans kampioen voor Argentinie.

BOGOTA — Resultaten van donderdag in Colombia gespeelde wedstrijden:

Nacional — Junior 3-1; Millonarios — Bucaramanga 3-2; America — Medellin 4-0; Cali — Cristal Caldas 2-1; Magdalena — Quindio 1-1;; Tolima — Pereira 1-3.

Standenlijst: 1. Deportivo Cali 3 gep. 5 ptn, America 3 gesp. 5 ptn.; 3. Santa Fe 2 gesp. 4 ptn.; Nacional 3 gesp. 4 ptn; 5. Millionarios 2 gesp. 3 ptn, Junior 3 gesp. 3 ptn; 7. Medellin 2 gesp. 2 ptn., Quindio 2 gesp. 2 ptn.; 9. Tolima 3 gesp. 2 ptn., Magdalena 3 gesp. 2 ptn., Pereira 3 gesp. 2 ptn.; 12. Bucaramanga 2 gesp. 2 ptn.; 13. Caldas 3 gesp. 0 punten.

GUATEMALA STAD — De Britse consul in Guatemala John Wemyss zou bedreigd zijn. De regering van Guatemala bewaart over deze zaken een volledige stilzwijgen. Maar volgens het dagblad El Grafico heeft Wemyss een aantal telefoontjes gekregen waarin hem werd verteld dat hij ter dood was veroordeeld.

BUENOS AIRES — Ex-president Hector Campora verklaarde dat de Argentijnse jeugd een belangrijke rol heeft gespeeld in het politieke ontwikkeling van het land. Campora zei dit bij een diploma uitreiking in Buenos Aires. Hij werd door de 1500 aanwezigen langdurig en enthousiast begroet.

MEXICO—STAD — Tsjechoslowakije is bereid Mexico gunstige kredieten te verschaffen om zo de handelsbalans tussen beide landen in een evenwicht te brengen. Volgens de Tsjechoslowaakse handelsattache in Mexico Vladimir Pisa had zijn land het laatste jaar een voordeel van vijf tot een in de handel met Mexico.

MONTEVIDEO — Twintig Uruguayanen sterven maandelijks van de honger, aldus een mededeling van het ministerie van Volksgezondheid in Montevideo. Deze gegevens zijn in scherpe tegenstelling met de publikatie van de wereldbank, die onlangs stelde dat Argentinie en Uruguay behoren tot de landen waar de bevolking het best gevoed wordt. Volgens het ministerie ligt het sterftecijfer zo hoog door gebrek aan vitaminen.

LIMA — De Peruaanse regering heeft toestemming gegeven voor de aankoop op de wereldmarkt van 75.000 ton mais en 280.000 tarwe om de voorraden aan te vullen.

BUCARAMANGA — Eenheden van het leger en de politie hebben donderdagmorgen de universiteit van Santander in Bucaramanga bezet nadat zich er woensdag ernstige incidenten hadden voorgedaan. Sinds enige tijd wordt het studieprogramma van de universiteit verstoord door studentenstakingen. De studenten willen een andere rector magnificus en de intrekking van de besluiten waarbij een aantal professoren en studenten van de universiteit werd verwijderd. In de nacht van woensdag op donderdag hebben zich in de omgeving van de universiteit vechtpartijen voorgedaan tussen studenten en politie. De politie kreeg de overhand na het werpen van traangasbommen.

CALI — De grootgrondbezitter Jaime Aristizabal, die woensdagmorgen werd ontvoerd in het noorden van het departement Valle is donderdag bevrijd, zo heeft een woordvoerder van het Colombiaanse leger bekendgemaakt. Het is niet bekend of de losprijs van twee miljoen pesos is betaald, die de groep van tien mannen die hem ontvoerden hadden geeist.

CARACAS — Venezuela hoopt een groter quotum suiker op de internationale markt te verkrijgen in 1974. Zo heeft de voorzitter van de suiker-distributeuren van Venezuela, J.R. Colmenares Peraza verklaard. Hij deed dit bij gelegenheid van het bezoek van een Noordamerikaanse parlementaire delegatie aan Venezuela.

CARACAS — De marginale positie van de landbouwer in Latijns Amerika wat het ontwikkelingsproces betreft, gaat niet alleen de grote meerderheid van de bevolking van dit continent aan, maar het beknelt ook de gehele integrale ontwikkeling, omdat er limieten gesteld worden aan het creëren van werkgelegenheid in de landbouw-sector. Zo luidt een der paragrafen van de overeenkomst tot oprichting van een technische adviesraad voor delandbouwerorganisaties. Dezer dagen werd de oprichting een feit. De adviesraad ziet als een van zijn taken een instrument te zijn, welke de fundamentele ervaringen en ondervindingen van de leden-landen concretiseert en analyseert met betrekking tot het nieuwe orgaan en de deelname van de boerenbevolking.

VVV-Aruba journaal

De volwassen cultuurmens in de wereld van de moderne, technische beschaving gedraagt zich wat betreft zijn wijze van rijden op de vertrouwde weg, net als de dieren. Het in de vrije natuur levende dier beweegt zich geenszins blindelings in deze praktisch grenzenloze wereld, maar beperkt zijn aanwezigheid in de regel tot een bepaald territorium. Hier bevinden zich „vaste" punten voor eten en drinken, zwemmen en rusten etc. Deze „vaste" punten zijn met elkaar verbonden door een systeem van wissels, gebaande paden en wegen die door het dier zelf zijn gevormd.

De chauffeur weet alles van de hem vertrouwde wegen. Hij weet welke snelheid bepaalde bochten toelaten, hij weet op welke weg hij het snelst vooruit komt etc. Hij hoeft bovendien ook niet bij iedere kruising en uitmonding van wegen opnieuw de situatie te verkennen en na te gaan wie hier voorrang heeft. Dat alles weet hij uit ervaring, hij zou dagelijks met bijna gesloten ogen langs zijn „gebaande pad" kunnen rijden. En daar begint de zaak de in het leven nooit ontbrekende keerzijde te krijgen. Men verlaat zich te zeer erop dat het altijd zo blijft, zoals het tot nu toe was. Maar het kan in één nacht anders worden. Een wegomleiding kan een tijdelijke verandering in de tot op heden geldende voorrangsregeling noodzakelijk maken. Maar wie bekijkt bij het berijden van zijn dagelijkse weg nog de verkeerstekens? Hij kent ze in zijn slaap. Het zou ook teveel gevergd zijn van de chauffeur te verwachten dat hij niettemin steeds weer opnieuw heel zorgvuldig en oplettend op de verkeerstekens gaat letten, alsof hij de weg voor de eerste keer berijdt. Dat verlangt ook niemand. Het is daarom dan ook noodzakelijk dat de verandering van een wegsituatie van tevoren via de publiciteitsmedia bekend wordt gemaakt, terwijl terplaatse waarschuwingen worden neergezet.

Een bijzonder gevaar op de bekende weg is altijd dan aanwezig wanneer er iets „ongewoons" gebeurt. Er zijn van rechts uitmondende wegen, waar nog „nooit" iemand is uitgekomen, hoe vaak men daar ook voorbij gereden is. Men neemt dan ook zeker niet meer de voet van het gaspedaal om te kunnen gaan remmen en kijkt dan oplettend de zijweg in. Maar o wee, wanneer dan toch eens iemand daar uitkomt en dan nog juridisch voorrang heeft ook. Er zijn andere uitmondingsplaatsen, waar weliswaar af en toe van rechts een voertuig komt en juridisch recht op voorrang heeft, maar waar steeds blijkt dat de van rechts komende bestuurders van hun voorrangsrechten afzien en de van links komende snelrijdende voertuigen voor laten gaan, voordat ze de weg oprijden. Op veel van zulke plaatsen wacht 98 procent van de van rechts komende, theoretisch voorrang hebbende chauffeurs. Maar wanneer men juist iemand ontmoet van de overige 2 procent die van zijn voorrangsrecht gebruik maakt?

De vertrouwde weg heeft zijn bijzondere geniepigheden. De uit veelvuldige ervaring bekende onschuldige plaatsen kunnen geniepige gevallen worden, die ons noodlottig worden. De eenvoudige consequentie uit zulke ervaringen is: ook op vertrouwde trajecten kan de chauffeur zich niet veroorloven suffend af afgeleid te rijden. Altijd is een waakzame en levendig verspreide oplettendheid vereist, die ons echter op de vertrouwde weg niet zoveel inspanningen kost als op onbekend en ongewend terrein.

Ook weten wij op vertrouwde wegen, waar bijzonder gevaarlijke punten zijn, waar daardoor verhoogde oplettendheid vereist is en waarop deze speciaal gericht moet zijn. Zorgeloosheid is nooit geoorloofd en zorgvuldigheid is het niet aan te ontkomen lot van elke chauffeur.

Slechts daarin ligt het onderscheid tussen vreemde en vertrouwde wegen, dat ons de vervulling van deze plicht de ene keer meer en de andere keer minder inspanning kost.

Aruba Curacao Bonaire
...quilla
Caracas
VENEZUELA
Magdalena
COLOMBIA
Bogotá
Neiva
San Agustín
Quito
PERU
BRAZILIE

weg naar Popayan
Magdalena
La Chaquira
Alto de los Idolos
El Tablón
La Pelota
Park
SAN AGUSTIN
weg naar Neiva

SAN AGUSTIN — Wie voor een paar dagen naar San Agustin gaat, heeft behalve een unieke archeologische ervaring een heerlijke korte vakantie. Maar hoewel talloze Antillianen regelmatig naar Colombia gaan, ben ik nog maar een hoogst enkele doorzetter tegengekomen die in San Agustin geweest was. Het reisbureau heeft er de wildste ideeën over, het denkt dat je met een pipercub moet vliegen en dat er maar één hotel is. Maar als je er vanuit gaat dat een reisbureau een doe-het-zelf-zaak is, kom je er wel. San Agustin is om twee redenen onbekend. Ten eerste is het een precolombiaanse cultuur die niet bij de grote blokken Peru en Mexico hoort en wat niet bij de grote stromingen of groeperingen onder te brengen is, is altijd gedoemd weinig aandacht te krijgen. Schrijvers van overzichten, zoals het Life-boek over het Oude Amerika, houden er niet van te moeten vertellen dat ze iets niet thuis kunnen brengen. Ten tweede ligt San Agustin erg afgelegen, en de toerist wil nu eenmaal graag met de plane vlakbij zijn hotel neergezet worden. Maar er zijn ook avontuurlijke reizigers, en dat zij ondanks de enthousiaste beschrijving in de South American Travel Digest (die voor archeologisch geinteresseerden veel beter is dan het South American Handbook) niet naar San Agustin gaan, komt misschien doordat het een eindpunt is. Je kunt het bijna niet op doorreis aandoen.

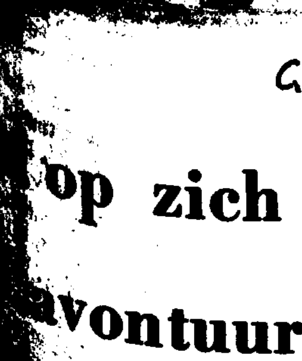

IN 'T 'BOSQUE'

SAN AGUSTIN: UNIEK COLOMBIAANS STADJE

Tientallen beelden in bossen en parken

Te paard langs archeologie

GRAFHEUVEL — ALTO DE LOS IDOLOS

...op zich ...avontuur

...r San Agustin is al een ... komt in Bogota aan ...matie voor de vlucht ... waaruit je dan weer ... je er komt. Tot je ...gen er verschillende ...es op Neiva, niet met ...of een beechcraft maar ...rdige DC-4. Het geeft ...voldoening om, na bij ... gehoord te hebben ...happij opgeheven is, of ... Neiva vliegt, of alleen ... vliegt, of dat het ... toch je tickets te ...en heb je half Bogotá ... het altijd maar. ...op het gloednieuwe ...iva aan en een toeristen... meteen dat je naar ... Hij brengt je bij een ... die je er graag voor een ...heen wil brengen. Je ... ook met de bus maar ... is een taxi niet veel ... kunt overal stoppen ...m foto's te maken. ... kudde zeboes die de ...en, oude hacienda's, ... ceiba die met zijn ...ideeën een heel plein ... visser die zijn ronde ...ier gooit, cowboys te ...pannige koeien mee... en dalen en — vooral ... — duizelingwekkende ... de Magdalenarivier ... in de middag kom je ... In het stadje, ... auto's ziet maar ...en, zijn diverse ...sions, maar de ... naar de twee ... de weg naar het ...cheologische park

... — een kwartiertje ... — is gevestigd in ... hacienda, waarvan ...je geschilderd is, ...nda's in Colombia. ... een onbetekenend ...waar de suppoost, je ... adres geeft waar je ...heiten kan kopen. Er ...den en vooral aarde...site waard is, maar op het grasveldje voor het museum staan veel meer beelden, de meeste niet meer dan een halve meter hoog, en dat is toch wel een wat misleidende ouverture. Je had namelijk, en niet ten onrechte, de indruk dat de beelden van San Agustin veel monumentaler zouden zijn dan deze precolombiaanse tuinkabouters. Die grotere beelden zijn te vinden in het „bosque", een bosje dat in de loop van de jaren een ruig stuk oerwoud geworden is. Er slingert een pad doorheen, waarlangs ruim dertig grote en kleine beelden van goden, monsters en beesten geplaatst zijn. Ze zijn afkomstig van de verafgelegen vindplaatsen, waar toch bijna geen toerist kan komen. De beelden, maar net zo goed de vlinders, de orchideeën, de lianen en de rottende bomen, enfin heel die regenwoudsfeer maken het bosque tot een geweldige belevenis die je graag twee of drie keer ondergaat.

Park

Na het bosque met zijn beelden is het archeologische park (alles grenst aan elkaar, het is gemakkelijk te belopen) weer een heel andere ervaring. Het is inderdaad een park, een fijn wandelpark dat we hier op de Antillen missen, een park met bosjes en grasperken en hier en daar een „mesita". Deze mesita's zijn verzamelingen van opengelegde grafheuvels met alle beelden die er bij horen. Als afschrikwekkende bewakers staan ze getweeën, soms met een grote godheid tussen hen in, voor de ingang van het graf. Nà een flinke wandeling tussen bananenbomen en koffiestruiken door kom je beneden bij een riviertje waar het water over antieke wasbekkens en gebeeldhouwde keistenen stroomt. Nog een eind verder, boven op een heuvel met een prachtig vergezicht, Alto de Lavapatas, staan een groepje opmerkelijke beelden bij elkaar. Teruglopen naar het museum is een kwestie van twee kilometer, maar heuvelop heuvelaf lijkt het wel heel wat meer. Heel deze beeldengaanderij doen sommige gehaaste toeristen in een uur of twee, drie, maar wie het op zijn gemak wil doen en met foto's en slides thuis wil komen, is gauw een dag bezig. Hij heeft dan zeker 80 procent gezien van wat San Agustin te bieden heeft, maar hij heeft nog niet de helft belééfd.

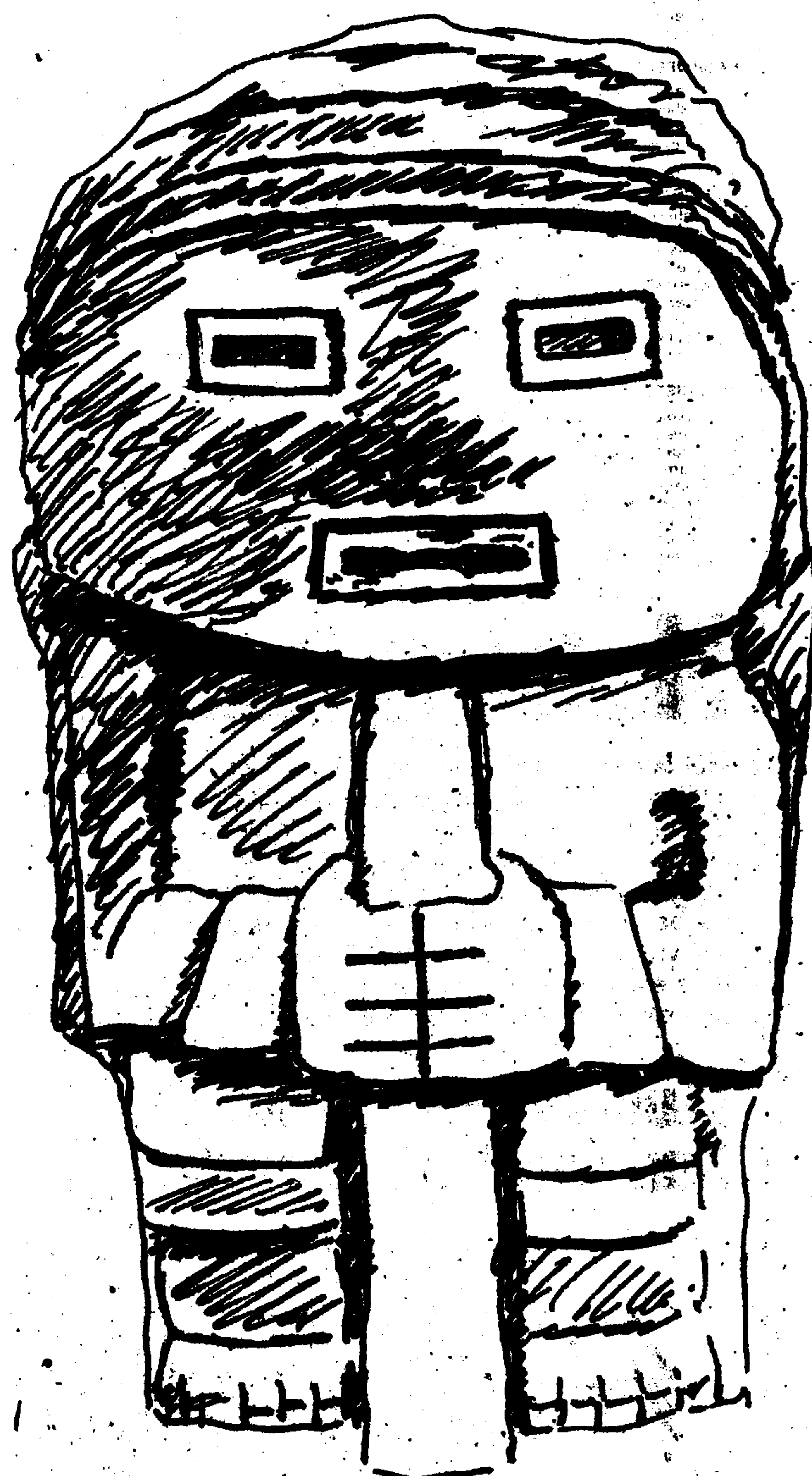
Te paard

San Agustin leren kennen moet je te paard, gelijk Sint Augustinus op het beroemde fresco van Gozzoli. Met de taxi kom je oop wel op de meeste plaatsen, en er zijn genoeg toeristen die 's middags aankomen, gauwgauw het bosque en het park doen en hun chauffeur in zijn auto laten overnachten om de volgende ochtend de buitenplaatsen af te jakkeren en zich weer naar Neiva en Bogotá te reppen. In San Agustin moet je, al is het voor het eerst en het laatst van je leven, een paard beklimmen en in een kalm gangetje de omgeving in je opnemen. Een paard kost maar 10 peso per uur en de gids rekent alleen zijn paard, niet zichzelf. Twee routes zijn het meest in trek. Om te beginnen is er een gemakkelijke tripje langs drie of vier vindplaatsen waarmee een uur of vier gemoeid is. La Pelota is een plek midden in een bosje waar je ineens op een stenen adelaar stuit. Het paard moet aan de rand van het bos even vastgebonden worden. Dan leidt het pad naar de rand van het ravijn. „El Estrecho", van de rivier de Magdalena. De plek zelf heet Chaquira, een aantal keistenen waarin mysterieuze gezichten gegrift zijn. Het uitzicht is adembenemend. El Tablón tenslotte is weer een groepje beelden in een open veld. Het is een verrukkelijke rit langs boerderijtjes en huisjes waar bloeiende planten langs de gevel hangen en de koffiebonen of het erf te drogen liggen; langs smalle weggetjes waar haast iedereen paardrijdt, zelfs kinderen van een jaar of vijf, en zonder zadel of wat dan ook.

Riskant

De tweede rit, naar de Alto de los Idolos, aan de overkant van de rivier, kan beter per auto gemaakt worden, zeker door onervaren ruiters. Te paard is het een riskante tocht, al is er met een gids en een goed paard mijn inziens geen reeël gevaar. De tocht bestaat namelijk grotendeels uit het afdalen langs een smal, vaak glibberig pad, met beneden je steeds de rivier, in het begin een paar honderd meter diep onder je, en dan weer uit het omhoogklimmen uit het ravijn. De zekerheid waarmee het paard zijn weg gaat, al gijdt er weleens een hoef uit over de gladde stenen, vervult je met bewondering en liefde voor dat grote brave beest. En na een uur of twee ben je dan bij de Alto de los Idolos, een hoefijzervormige heuvel met tientallen beelden en graven, en altijd weer met een schitterend uitzicht. Al die groene heuvels en bamboebosjes en die grazige weiden, al dat frisse natuurschoon dat we op onze dorre, hete eilanden zo missen en waarvoor we naar Colombia gaan.

K. SMIT

"GEMASKERD" BEELD

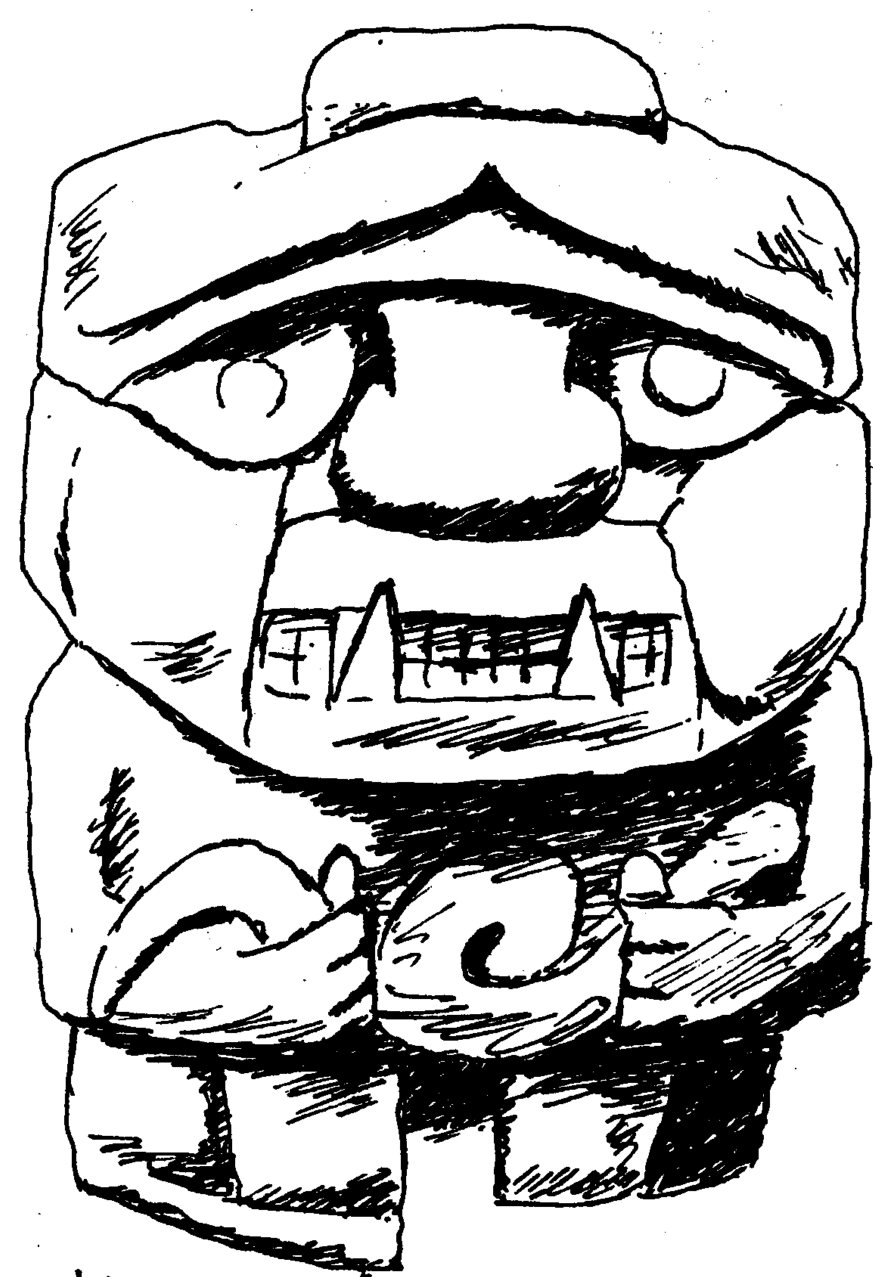

VROUW MET KOM

GRAFBEWAKER MET "TWEEDE IK"

Nieuw en leesbaar boek over S. Agustin

JAGUAR-MONSTER MET SLANG

EIND VORIG JAAR is in de nieuwe serie "Arts and civilizations of Indian America" van de New Yorkse uitgeverij Praeger een boek verschenen over San Agustin "een cultuur van Colombia". Het is geschreven door Gerardo Reichel-Dolmatoff, professor aan het Instituto de Antropología in Bogotá. Het is een leesbaar boek, dat mogelijk wat meer bekendheid zal geven aan San Agustin.

Kenmerkend voor de werkwijze van Reichel-Dolmatoff is dat hij in het eerste hoofdstuk schrijft over het landschap van San Agustin, omdat het milieu en het klimaat bepalend zijn voor de levenswijze van een volk. Het stadje ligt, zoals op de kaart al te zien is, in de Andes, op een punt waar alle rivieren van Colombia uitwaaieren over het land, en het ligt aan het begin van de voornaamste rivier, de Magdalena, die in Barranquilla uitmondt in de Caraibische Zee. In de buurt van het stadje liggen geen hoge bergen maar vruchtbare heuvels, die al duizenden jaren geleden de eerste landbouwers aangetrokken hebben.

Omdat San Agustin afgelegen lag, ver van het verspaanste Bogotá, werden de oude beelden met rust gelaten, pas in onze eeuw zijn de archeologen er op afgekomen. De voorgeschiedenis van de ontdekking is interessant, maar het was de Duitser Prebes die de [illegible]lijke ontdekker was. Tijdens de eerste wereldoorlog verr[illegible] opgravingen en in 1929 publiceerde hij een grondig verslag. In het Spaans vertaald maakte dit werk de autoriteiten wakker. Er werd in 1935 een Archeologisch Park aangelegd en in 1936 arriveerden de eerste Colombiaanse opgravers.

Min of meer tegen zijn zin ("de archeologie moet het leven reconstrueren, niet de dood", zegt hij ergens) begint de schrijver toch eerst met de graftomben, omdat er zo opvallend veel gevonden zijn. In alle grafheuvels is een groot beeld ontdekt, maar nergens is een skelet aangetroffen, wel soms beenderen in urnen. Er zijn in San Agustin talrijke manieren van begraven geweest, grafkelders, sarcofagen, urnen, schachtgraven enz., maar over de chronologie is nog niet veel klaarheid gekomen. De oorzaak is, dat men zich nog niet genoeg bezig gehouden heeft met het klassificeren van aardewerk, dat overal ter wereld de archeologen de weg gewezen heeft door de prehistorie.

Ook in de beelden is daardoor nog geen lijn ontdekt. Het is ook zeer moeilijk de beelden hoe dan ook in te delen. Er zijn ronde, boomstamachtige beelden, er zijn staande platte stenen die aan voor- en achterkant bewerkt zijn en er zijn drie dimensionele beelden. Er zijn ook platte stenen waarvan alleen de bovenkant bewerkt is, vooral deksels van sarcofagen. Tenslotte zijn er nog grote keistenen waarin tekeningen gegrift zijn. Al deze beelden zijn opvallend massief, ze hebben geen gaten of holten, al is er wel een ontwikkeling te bespeuren naar diepere inkervingen om armen of hoofden aan te geven, die echter nooit los van het lichaam komen. De hoofden zijn vaak bijna even groot als de rest van het lichaam, zonder nek staan ze boven op de schouders en ze kijken bijna allemaal recht voor zich uit. Er gaat iets dreigends uit van deze starende strenge koppen.

Het dreigende van vele beelden zit vooral in de jaguarbek die de overigens menselijke figuren hebben. Deze beelden noemt de schrijver expressionistisch. Meer naturalistisch zijn o.a. de wakers, die een mensengezicht hebben en gewapend zijn met een knots. Abstract noemt hij de koppen die op een unieke manier geometrisch uitgewerkt zijn, zodat ze op maskers lijken. Ook deze poging die werkt met termen uit de westerse kunstgeschiedenis, geeft nauwelijks een bevredigende indeling.

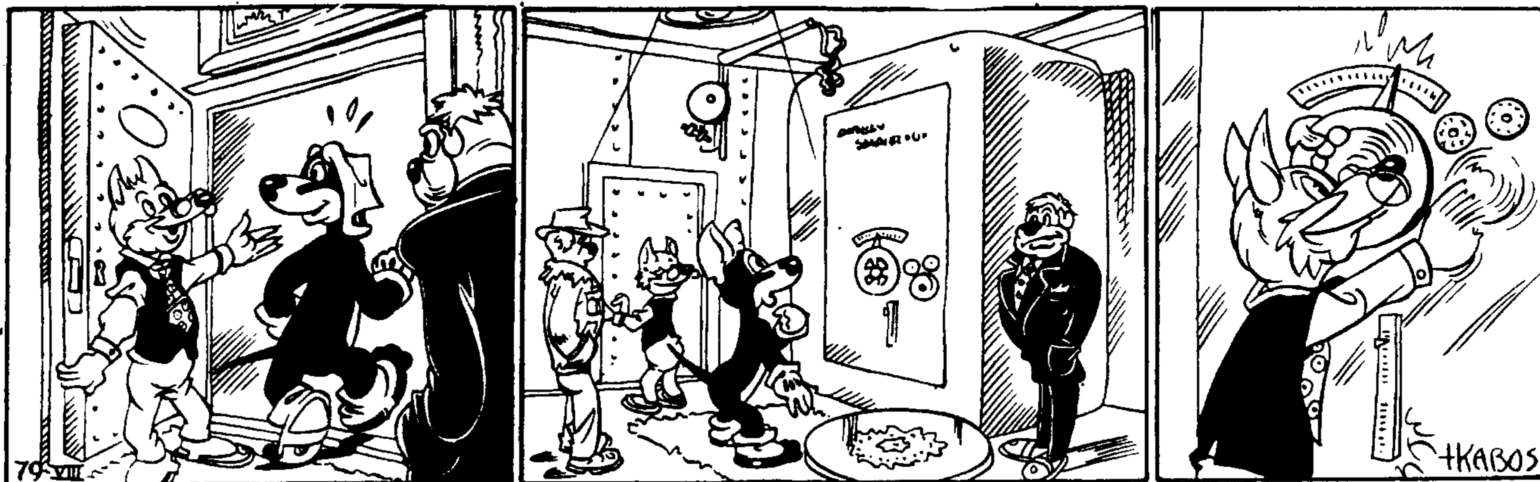
Het hoofdstuk over "de wereld van het jaguar-monster" is het beste van het boek. Het is een van de uitvoerigste en is het ruimst voorzien van voetnoten, waarvan er veel verwijzen naar publicaties van de schrijver zelf over de Indianen van Colombia. De jaguar speelt een grote rol in de Middenamerikaanse godsdienst, vanaf de alleroudste tijden tot nu toe. De shaman of medicijnman kan zich in een jaguar veranderen, zowel om goed te doen als om te dreigen en te doden. Er ontstaat (te vergelijken met de weerwolf) een weerjaguar of nahual, een monster met bovennatuurlijke krachten of een shaman met jaguar-attributen, vooral de slagtanden. Nergens in Colombia is dit zo uitgewerkt als in San Agustin. Het gegrom van de jaguar wordt geassocieerd met de donder en zo weer met de regen (vooral in Mexico) en vruchtbaarheid en sexuele agressiviteit; zelfs met de zon wordt de jaguar geassocieerd, door zijn gele huid. Bij de transformatie van medicijnman in jaguar spelen hallucinatie-opwekkende drugs een grote rol. Een aantal beelden in San Agustin geven misschien deze toestand weer door op de rug van een man een "alter ego", een tweede ik, te laten leunen.

In het laatste hoofdstuk beschrijft Reichel-Dolmatoff hoe de eerste bewoners van Colombia ca. 10.000 v.Chr. via Panama in het land waren gekomen, maar pas ca. 1000 v.Chr. landbouwersdorpen vormden, die zich gingen aaneensluiten in een soort federaties en vorstendommetjes. San Agustin ontwikkelde zich volgens de schrijver niet tot een gespecialiseerd "ceremonieel centrum", maar tot een aantal nederzettingen waarin ook ceremonies plaats vonden. Hij ziet een overeenkomst tussen de jaguarcultus van San Agustin en die van de Olmeken in Mexico en Chavin in Peru, geen stilistische overeenkomst maar een gemeenschappelijk idee. Qua stijl horen de beelden van San Agustin tussen Chavin in Noord-Peru en Tiahuanaco in Bolivia. De beelden die in de rest van Colombia hier en daar gevonden zijn, zijn veel ruwer, ze vertonen geen duidelijke verwantschap met San Agustin, dat ook in precolombiaanse tijden tamelijk geisoleerd was.

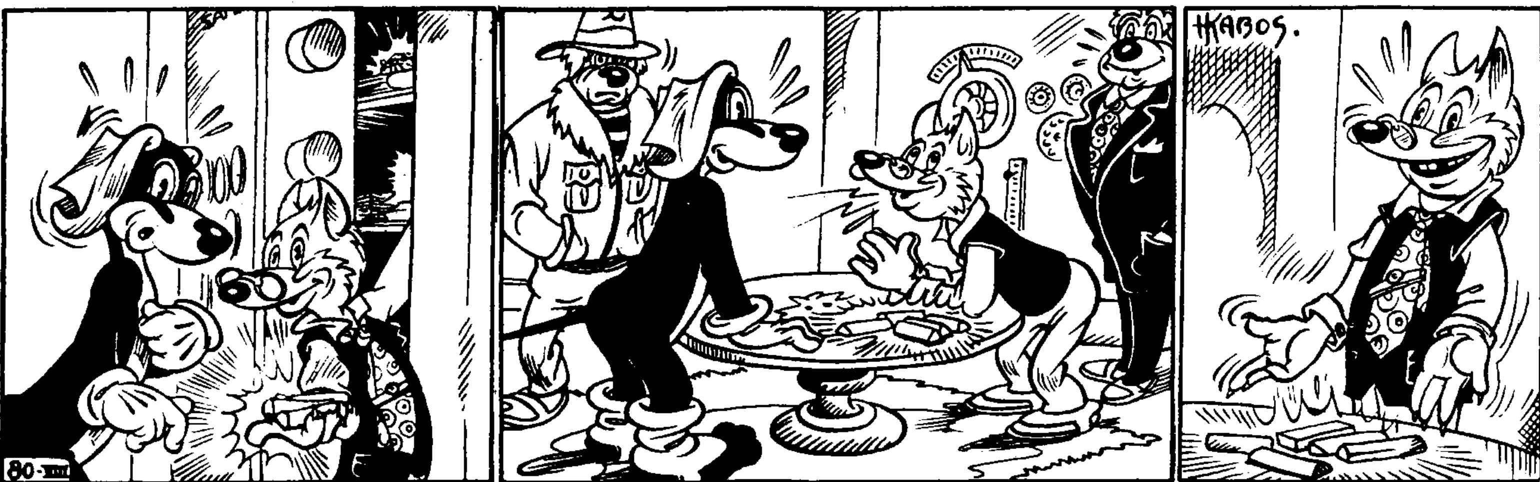
Een slotopmerking over de illustraties. Het boek is rijkelijk geïllustreerd met 97 zwartwitfoto's, wat geen enkel bezwaar is waar het beelden betreft. De kwaliteit van de foto's is uitstekend en in veel gevallen zijn er van een bepaald beeld foto's van verschillende kanten en ook close-ups. Wat de vier kleurenfoto's betreft, had ik liever een andere keus gezien, bijvoorbeeld de grote landschappen of beelden die in een nauwe relatie met het landschap staan. Jammer genoeg zijn de foto's lang niet up to date. Verschillende beeldengroepen zijn van opstelling veranderd en wat vervelender is er wordt bij de beelden de vindplaats opgegeven, maar niet of ze nu in het museum staan of in het bosque of nog "in situ". Wie het boek als een gids beschouwt komt bedrogen uit. De tekeningen en kaarten zijn functioneel. Het boek zelf is voortreffelijk verzorgd in alle opzichten. Dat komt dan ook wel tot uitdrukking in de prijs.

KS.

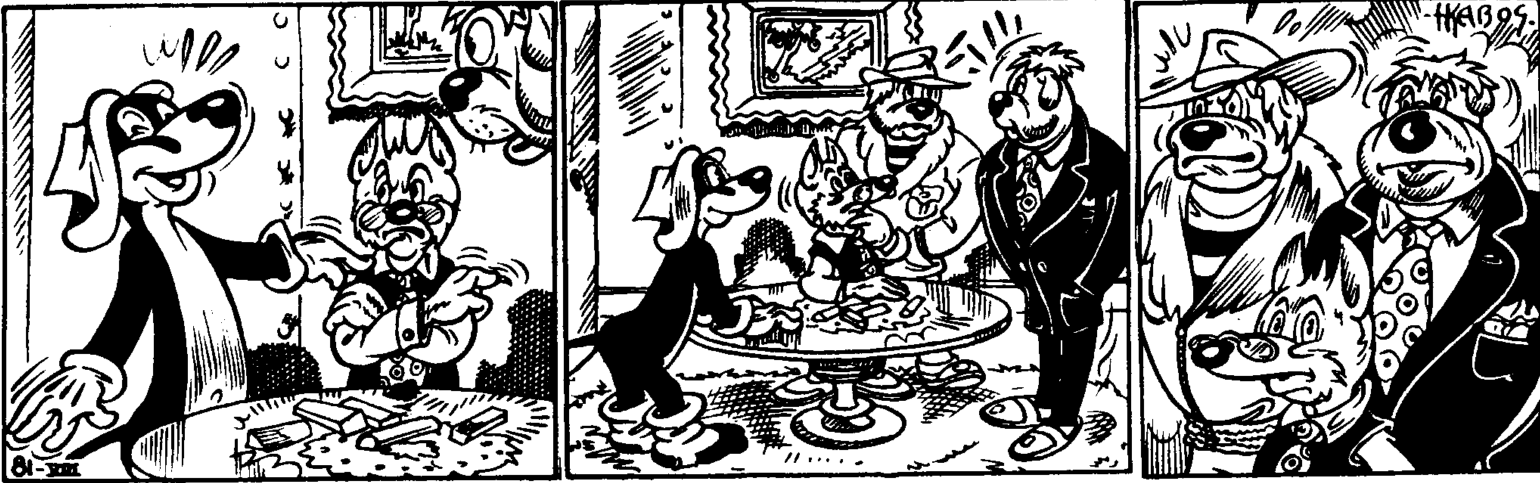
TEKKO TAKS EN DE WONDERPITTEN

79 — De sigaren waren pas half opgerookt toen Pienterface Nelson Tekko verzocht om hem te volgen naar het vertrek waar de voorstelling gegeven moest worden. Tekko stond op en op de voet gevolgd door de lijfwacht liep hij de Boss achterna naar het aangrenzende vertrek. Hij gaf zijn ogen terdege de kost maar kon hier geen enkel raam zien waardoor hij eventueel zou kunnen ontsnappen. En wat de deuren betrof, was er alleen maar de deur waardoor zij binnengekomen waren. „Hier is het, beste meneer Taks" grinnikte Pienterface Nelson, die de deur zorgvuldig achter zich sloot. „Hier kunt U ongestoord Uw kunststuk ten beste geven, hihihi! " Tekko's aandacht werd echter geheel in beslag genomen door een enorme brandkast, die er erg zwaar en solide uitzag." En dit keer geen zonnebloemetjes maar staven goud, puur goud grijnsde de Boss die met een razende snelheid en onfeilbare zekerheid aan de wieltjes en knoppen van het ingewikkelde letterslot begon te draaiien en toen de zware stalen deuren met een ruk openzwaaide.

80 — „Een moment meneer Taks! " hijgde Pienterface Nelson en dook gejaagd in het grote stalen gevaarte. Tekko stond met verbijstering toe te kijken en knipperde met de ogen tegen de felle glinsteringen van goud en juwelen, die hem van uit de donkere brandkast tegen flonkerden. „Hier zijn ze. Dit is genoeg! Dat's alles! " bracht de knerpende stem van de „Boss" hem weer tot de werkelijkheid terug. „Dat's nog eens spul hè! Gold! Je reinste en puurste goud! Voor de verbaasde blikken van Tekko legde Pienterface Nelson 5 grote massieve staven blinkend goud op tafel. „En nu bent U aan de beurt! " sprak de „Boss" zoetsappig en dan plotseling met een hebzuchtiguitdrukking in de ogen te schreeuwen: „Goud wil ik hebben! Goud, puur goud, veel goud, bergen goud! Gold, gold! GOLD! " „Kalm aan meneer! " suste Tekko, „goud zal je hebben! Puur goud! dat beloof ik je! " „Prachtig antwoordde de „Boss" opgelucht. „Begin maar! Ik wil wel eens zien hoe of U dat doet. Als tegen prestatie mag U één staaf houden en wordt U als vrij man weer naar behoren bij de haven afgezet. Maar U moet ze zo groot maken als boomstammen. Begin maar! "

81 — Tekko moest opeens heel hard lachen om de commanderende toon en de haast van de „Boss". Het leek wel of Pienterface Nelson en niet hijzelf het kunststuk moest vertonen. Hij lachte daarom eerst een op zijn gemak uit, terwijl de anderen geergerd toekeken en nam toen het woord. „Hoor eens heren! " sprak Tekko zakelijk. „Het is heel goed mogelijk dat u het beste met mij voor hebt, maar wie van ons gaat hier nu eigenlijk goud maken? U of IK? " Beteuterd keek het misdadige drietal elkaar eens aan. „Ik, nietwaar? " vervolgde Tekko een beetje uit de hoogte. „En daarom wens ik te zeggen hoe ik dat wil doen! Sir Pienterface Nelson heeft mij gezegd dat ik hier ongestoord zou kunnen werken en daar houd ik mij aan. Ongestoord is zonder pottenkijkers en dus verzoek ik U mij tijdens mijn bezigheden alleen te laten. Dit is beslist noodzakelijk daar anders een mislukking niet uitgesloten is. Bij mijn zonnebloemen heb ik ook in volstrekte afzondering gewerkt en U weet het resultaat. Het resultaat met deze staven goud kunt U na afloop constateren. Bovendien eis ik dat er onmiddellijk koers gezet wordt naar de haven op dat U Uw woord gestand kunt doen. Ja of nee? " Verbouwereerd en met ontzetting hoorde het drietal Tekko's woorden aan.

Pinkie in het weekendhuisje

Het was vakantie en alle kinderen waren vrij. Ook Pinkie. Samen met kabouter Brr Poetsje en Moene Muis was hij in het weekendhuisje en aan sommetjes maken dácht hij niet eens. Hij was veel te druk met zwemmen, bootje varen en verstoppertje spelen. „He", zuchtte hij elke dag. „Kwam er maar nooit een eind aan de vakantie! "

Maar ja, op een dag was de pret natuurlijk toch afgelopen. Poetsje haalde alle lakentjes weer van de bedden, kabouter Brr maakte de ijskast leeg en Moene stapelde alles op in het karretje van Pinkie. En al gauw waren ze klaar om weer naar het kabouterhuisje in de mondi te gaan. Behalve Pinkie. Pinkie zat op een van de stoeltjes en keek kwaad naar de bezem, waarmee hij het weekendhuisje moest vegen. „Ik heb helemaal geen zin om naar huis te gaan", mopperde hij. „Waarom blijven we niet altijd hier wonen? " „Nee nee, dat gaat niet", antwoordde kabouter Brr. „Hier wonen we veel te ver van onze vriendjes af. Dan kunnen we ze niet helpen. Vooruit jongen, schiet nu maar op. Morgen begint de school ook weer".

De school, daar had Pinkie nog niet eens aan gedacht! Bah, nu wilde hij helemaal niet meer naar huis! Maar opeens kreeg hij een idee. Hij ging braaf mee naar huis en keek goed, waar kabouter Brr de sleutel van het weekendhuisje neerlegde. En toen kabouter Brr en Poetsje even in de tuin waren, pakte hij de sleutel weg en glipte de deur uit.

Een half uurtje later was hij al weer in het weekendhuisje. Het zag er wel een beetje kaal uit met de bedden zonder lakens en de lege ijskast. Maar dat kon Pinkie niet schelen. Hij kon best voor een keer op de matras slapen. En eten zou hij wel aan de parkietjes vragen, die vlak bij in een boom woonden.

Ai, wat had hij het naar zijn zin! De hele dag zwom hij in de zee en roeide hij met zijn bootje. Jammer, dat Moene er niet bij was, anders was het nog leuker geweest. Het was ook wel vervelend dat de parkietjes niet thuis waren. Nu had hij alleen maar een paar harde plantenwortels gegeten. En wat kreeg hij slaap, nu er niemand was om mee te praten. Zuchtend kroop Pinkie op zijn matras. Hij zou maar even een dutje gaan doen. Misschien had hij daarna weer zin om te roeien of te zwemmen.

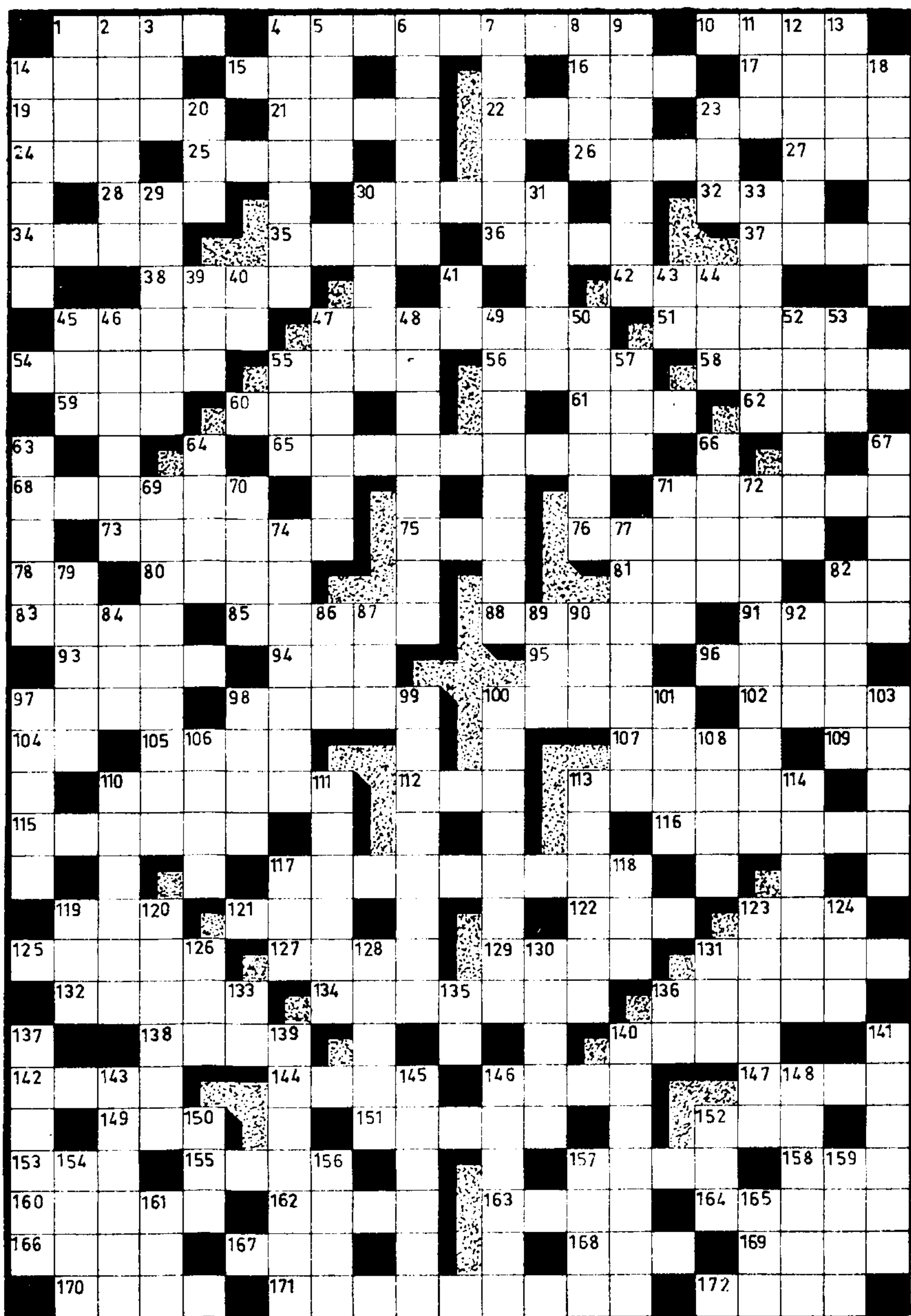
Maar toen hij wakker werd, was het al donker. Pinkie deed de lamp aan en keek omzich heen. Wat moest hij nu gaan doen? Zijn kabouter-sprookjesboek lag thuis. En de parkietjes in de boom sliepen al. Ai, wat was het donker! En wat ritselde daar? Kwam er soms een mens aan? Of een wilde hond? Bevend kroop Pinkie in een hoekje van zijn bed. Maar er gebeurde niets. Pinkie zat daar en wenste maar, dat hij nooit alleen naar het weekendhuisje was gegaan. Als het buiten niet zo donker was geweest, was hij regelrecht naar papa Brr en mama Poetsje gerend. Papa Brr en mama Poetsje! Die zouden nu wel overal naar hem zoeken en heel erg ongerust zijn. O, o, o, wat was hij dom geweest!

Stil, daar ritselde weer wat! Het kwam steeds dichterbij. Bevend van angst kroop Pinkie zo ver mogelijk weg onder zijn bed. „Zie je wel, de lamp brandt", hoorde hij opeens mama Poetsje zeggen „Hij is hier heen gegaan". „Die kwajongen! " bromde kabouter Brr. „Ik zal hem een flink pak slaag geven". Maar dat laatste hoorde Pinkie niet eens. „Papa, mama, oh, wat fijn, dat jullie er zijn! " „Ik was zo bang! " En hij viel ze om de beurt om hun hals. „Ik wilde zo graag in het weekendhuisje blijven", vertelde hij even later. „Maar zonder jullie is het hier zo naar. Ik had niemand om mee te spelen. En het was zo donker buiten". „Het is maar goed, dat ik de sleutel van het weekendhuisje niet kon vinden", bromde kabouter Brr. Maar hij was zo' blij, dat hij Pinkie weer gevonden had, dat hij het pak slaag maar gauw vergat. Even later sliep Pinkie al prinsheerlijk en tevreden in zijn eigen bedje.

En de volgende morgen maakte hij zonder mopperen alle sommetjes, die kabouter Brr hem op gaf. Aan het weekendhuisje dacht hij niet meer. Dat stond geduldig aan zee te wachten, tot de kaboutertjes weer vakantie hadden.

NEL BASILIO

Amigoekruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. handwerksman; 4. pl. in Gelderland; 10. insnijding; 14. plaats; 15. verfrissing; 16. boom; 17. bladader; 19. kleur; 21. dierenverblijf; 22. draaikolk; 23. sieraad; 24. ik; 25. pl. in Duitsland; 26. zuilengang; 27. projectieplaatje; 28. tweetal; 30 plant; 32. voorkeur; 34. veelh. dier; 35. azijn; 36. toespraak; 37. Ind. eilandengroep; 38. schuine strook; 42. reukorgaan; 45. grove tarwe; 47. militair; 51. naam; 54. toiletartikel; 55. balspel; 56. uniek; 58. kweker; 59. zangstem; 60. uitroep; 61. schaakterm; 62. veerkracht; 65. uit lodelen bestaande; 68. pl. in Gelderland; 71. soort v. eend; 73. helper in nood; 75. huisdier; 76. spijltje; 78. pers. vn w; 80. op die plaats; 81. toegankelijk; 82. voegwoord; 83. Ind. eilandengroep; 85. lengtemaat; 88. gemalen graan; 91. bergplaats; 93. cirkelvormig; 94. roeipen; 95. water in Utrecht; 96. geldstuk; 97. lekkernij; 98. sober; 100. verdikt sap; 102. strook; 104. voertuig; 105. uitdrukking; 107. echtgenoot; 109. rondhout; 110. trouwhartig; 112. naar aanleiding van; 113. inwendig; 115. gewest; 116. meisjesnaam; 117. op het punt staan te overlijden; 119. Turks bevelhebber; 121. sportartikel; 122. boom; 123. familielid; 125. lijfeigene; 127. oorspr. bewoner van Peru; 129. hetzelfde; 131. roofvogel; 132. zijkant v.e. baksteen; 134. liggende; 136. sterke drank; 138. deel v. Sumatra; 140. plaats; 142. uitgezette lijn; 144. pl. in Canada; 146. gast; 147. echtgenoot; 149. Turks bevelhebber; 151. menigte; 152. luchtvaartmaatschappij; 153. toverheks; 155. werelddeel; 157. vinnig; 158. Japanse gordel; 160. pl. in Duitsland; 162. Ind. plant; 163. rijstbrandewijn; 164. pl. in Zwitserland; 166. muziekinstrument; 167. werkplaats; 168. schoorsteenkap; 169. Ierland; 170. reus; 171. telwoord; 172. ongesteld.

VERTICAAL: 1. smalle weg; 2. armoede; 3. Europeaan; 4. vragend vnw; 5. pl. in Arabië; 6. gebakken vloertegel; 7. marskramer; 8. waterplant; 9. telwoord; 11. ex-koningin; 12. voorheen; 13. groente; 14. stijgbeugel; 18. blunder; 20. pl. in Finland; 23. vloeibaar voedsel; 29. dringend; 30. Ind. gewicht; 31. telwoord; 33. afscheiding; 39. boom; 40. voor de vuist; 41. muzieknoot; 43. voor de vuist; 44. afwezig; 45, graafwerktuig; 46. ingedijkt land; 47. schrift; 48. pl. in Overijsel; 49. telwoord; 50. grens; 52. klaagzang; 53. waterdoorlatend; 55. schaakterm; 57. kwinkslag; 63. onderwerp; 64. werk v. oud-IJslandse literatuur; 66. vaarwel; 67. politieman; 69. redenering; 70. pl. in Noord-Holland; 71. schuin toelopend; 72. lichaamsdeel; 74. dame die eershalve is uitgenodigd; 77. Europeaan; 79. dwaling; 82. scheik. verbinding; 84. deel v.e. naald; 86. insekt; 87. bijb. figuur; 89. herkauwer; 90. mager; 92. pl. in Overijsel; 97. voorzetsel; 98. precies; 99. legeraanvoerder; 100. sensibel; 101. onbep. vnw; 103. geestelijke; 106 nobel; 108 water bij Abcoude; 110. oorlogschip; 111. aderlating; 113. voegwoord; 114. deel v.e. breuk; 117. sportartikel; 118. water in Utrecht; 119. voegwoord; 120. leuk; 123. godsspraak; 124. pl. in Overijsel; 126. sprookjesfiguur; 128. tapijtweefsel; 130. riviermonding; 131. Eng. drank; 133. inhoudsmaat; 135. bouwland; 136. inhoudsmaat; 137. rechtvleugelig insekt; 139. roodhuid; 140. pralen; 141. vlootwezen; 143. pl. in Gelderland; 145. epiloog; 146. riv. in België; 148. gemoedsaandoening; 150. voorzetsel; 152. omroepvereniging; 154. vette vloeistof; 156. riv. in Duitsland; 157. overlevering; 159. boom; 161. jaartelling; 165. gesteente.

Oplossing vorige week

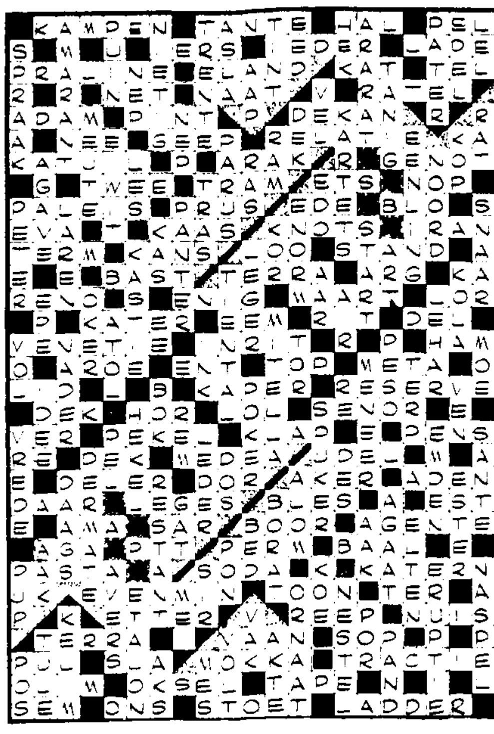
De prijswinnaars van de Amigoe Kruiswoordpuzzel van 4 augustus 1973 zijn:

EERSTE PRIJS: Henk Domburg, Baai Macolaweg 12, Curaçao — (f. 10,—).

TWEEDE PRIJS: C. R. Arends, Nassaustraat 153, Aruba — (f. 7,50).

DERDE PRIJS: Margriet Kipp, Bontemantelstraat 24, Oranjestad Aruba — (f. 5,—).

De winnaars kunnen hun prijzen afhalen bij het kantoor van de Amigoe. Oplossingen van deze week dienen vóór donderdag in het bezit te zijn van de redactie. Deelnemers aan de kruiswoordpuzzel op Aruba dienen hun oplossing elke WOENSDAG vóór VIER uur 's middags in te leveren en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Bijbelregen op Subefro

AMSTERDAM — Het Surinaams bevrijdingsfront van de Surinaamse journalist Henri Cairo heeft de afgelopen dagen niet minder dan zestien bijbels en andere religieuze geschriften ontvangen, aldus schrijft NRC-Handelsblad.

Sommige van die bijbels waren vergezeld van een begeleidend schrijven zoals: Zoek het liever met God inplaats van met wapens en laat God uw kracht zijn.

Blijkbaar, aldus Ronnie Sardjoe van Subefro, is de inhoud van onze brief aan Van Agt oorzaak van deze bijbelregen. De meeste bijbels komen uit Limburg. Met de bijbel in de hand, schrijft Sardjoe, los je het Surinaamse emigratieprobleem niet op, maar het feit dat deze mensen de moeite hebben genomen ons dit boekwerk te sturen waarderen we wel bijzonder. De bijbelzenders krijgen allemaal een brief met de volgende tekst: Ondanks alle kritiek op Nederland, zijn wij ons terdege bewust dat er in dit land miljoenen mensen wonen die geporteerd zijn voor goede menselijke verhouding.

Cairo van Subefro, aldus NRC-Handelsblad, houdt één mooie bijbel zelf en stuurt de rest naar een groot Surinaams pension in Amsterdam.

* De directie van de modemagazijnen Gerzon hoopt de gunstige gang van zaken van het bedrijf te kunnen continueren door een surseance van betaling en daardoor in staat te zijn met enige steun van derden haar crediteuren te bevredigen. Dit blijkt uit een verklaring van de Gerzon-directie.

VS hervatten vluc[...] tussen Hanoi en [...]

SAIGON — De Amerika[...] ben vrijdag hun wekelijk[...] tussen Saigon en Hanoi [...] heeft de Amerikaanse am[...] de Zuidvietnamese hoo[...] kendgemaakt. Zeven wek[...] werden de vluchten op[...] dat zich aan bord van een [...] een lichte explosie had vo[...] waardoor zeven inzittenden [...] raakten. Volgens de Am[...] werd de ontploffing [...] door een kleine lading exp[...] de handbagage van een No[...] mese afgevaardigde.

Na het incident weigerden [...] Vietnam en de Vietcong de v[...] ligheidsdocumenten te onder[...] Na wekenlange besprekingen [...] thans een compromis ber[...] door de vluchten weer [...] worden.

De vluchten worden ge[...] de gemengde militaire co[...] bestaande uit Amerikanen, [...] woordigers van de Vietcong [...] vietnamezen en Noordvietna[...] in staat te stellen de stoffelijke [...] op te sporen van op het Indo[...] schiereiland omgekomen Ame[...] se militairen.

PAPIA UN, PAPIA D[...]

Di ganador y otrona[...]

Tempu ku nos tabata bon fanatiko di Dodgers (esnan di Brooklyn[...] tabata perde más tantu ku gana serie mundial for di Yankees, e me[...] perdedornan tur anja tabata: „wait till next year . . ."

Nos no por a keda sin korda riba esei, despues ku e resulta[...] elekshon di dia 3 ultimo a bira konosí. Tin varios di e partid[...] akseptando derrota, no por hasi nada otro sino di konformá, y disidi[...] till next election . . ."

Esei lo ta esun pa Eilandsraad aki más of menos dos anja. E prinsip[...] tin di kuminsa traha duru for djawó, pa nan por gana terre[...] elekshonnan pa e kwerponan insular, ta aki na Korsow, Ciro Kr[...] MASA, Don Martina y su MAN. MASA ku na 1971 a haya tres asi[...] Raad, a faya na a haya aunke sea ta un asiento den Staten, y Don C[...] originalmente ta den Staten eligi riba lista di Partido Democratico, lo [...] e miembronan di e kolegio ei, ku lo no regresá den e formashon [...] September proximo. MAN, ku a haya un asiento den Raad na 1971, [...] pa 124 voto — di a haya un lugar den Staten. Ku MASA a keda más le[...] di un asiento — más ku 900 voto — a stranja nos un poko, ya ku si [...] tuma Ciro Kroon su pronostikashon di: „dos ta sigur y awor mi ta „[...] tres", muchu na serio, e kalkulashonnan tabata ku MASA ku su mes fo[...] haya un asiento den Staten.

No tin ni pa MAN ni pa MASA motibu pa entregá, ya ku pa ele[...] Eilandsraad e „kiesdeler" lo ta más abow, y haya e dos hombernan [...] dos bon kapasitá, tal bes huntu ku más kompajero, den Raad atrobe n[...] lo favorecé e funkshonamentu total di tal kwerpo legislativo.

Partido Democratico, a bai atras, y a perde e posishon di „par[...] grandi di Antiyas" y e motibu prinsipal pa esei ta e ya komenta[...] interna. E futuro di e partido, y por lo tantu kón e lo por rekuperá te[...] 1975, ta dependé mashá hopi kón lew lo por yega ku e „patch-up job" [...] di ser hasí pa harmonisá e situashon den e partido. Esaki ta un asunt[...] bin haya importansia hasta más promé, esta na ora di formashon di G[...] nobo, y ku mester keda disidi ken ta e kwaternan ku lo bai Staten, [...] esnan ku eventualmente, lo bini na konsiderashon pa un puesto mini[...]

Partido Nacional-Uni a rekuperá e puesto di partido más grandi [...] Esei tabata prinsipalmente debí na un organisashon ordená y un [...] kapasmente dirigí.

Y nos a yega na Frente. E partido aki tabata e gran sorp[...] elekshonnan na Korsow. Un dia promé ku elekshon, den un [...] editorial di Amigoe, ku por lo demás tabata hopi asertá, e [...] antisipashon, di e artikulo, tabata ku Frente lo a sigi bai atras, [...] hasi di 1969 pa 1971. Nada di esei a sosodé y no solamente Frente [...] su tres asientonan den Staten, sino tambe Papa Godett a sali kom[...] ku más voto a haya riba dje rond Antiyas. Pa loke ta e intenshon[...] na un gobiernu nobo pa Antiyas, Frente tabata e promé pa pu[...] anunsiá su deseo, y esei ta un gobiernu basá riba NVP-U, MEP [...] lagando Partido Democratico afó y tambe PPA, pero sí, manera [...] anunsiá su aspirashonnan, ku sosten di e voto di Islanan Ariba, pa [...] respaldo pa e Gobiernu den Staten, di 14—8. Juancho Evert[...] vislumbrando komo Formador y probable Prome Minister, ta [...] kauteloso den su pronunciamentunan, y esei pa via ku natura[...] kombersá aki y aya prome. Frente, sin lugar na ningun kwestion, [...] bon kampanja, y e maquinaria ei ku el a sali bon ku ne siman pas[...] kontinuá funkshonando pa Frente ta igualmente bon representá [...] nobo di aki dos anja. Si esei lo sali e partido más fasil tumando [...] Gobiernu, no ta un pronostikashon ku por ser hasí ku mashá sigur[...] manera, Frente y Papa Godett, ta partido y politiko ku MESTER [...] ku ne! Kón lew e lo sostené akshonnan extraparlamentario, si e [...] Gobiernu, tambe mester ser duná konsiderashon, na ora di evaluá [...]

Na Aruba e resultado no a stranja nos ningun momentu. Den e [...] nos a antisipá masha tempu kaba ku Betico ta bai kore bai ku e [...] esei a sosodé. Su kompromiso grandi awor ta e manera ku l[...] kumplimentu di su primintimentu di Status Apart.

Ku e 54 porciento di e votonan ku el a haya, Betico, aunke e ta de[...] ta un ganador tog ku tin su bista fihamente riba e „next election". [...] men p'e haya Gobernashon di Aruba den man di su partido, y no[...] antisipá ku esei, lo pone ku Betico y MEP lo no tuma, sin exi[...] responsabilidat di gobiernu antiyano awor aki. MEP lo kier sigi [...] asuntu di Status Apart, komo su gran kabai di bataya te na e elek[...] Eilandsraad, y ora ku e tin e gobiernu di Aruba den man, e lo bai mir[...] por hasi den e gobernashon antiyano. Esaki no ta otro sino, mira e [...] kompletamente for di un punto di bista di e partido y su lider, [...] solamente e asuntu arubano na pechu. MEP su pidimentu pa Status [...] tradusi na „niks te maken" ku Antiyas, ku ta igual ku atendé ku Ko[...] MEP, esei ta e anatema di más grandi ku tin. For di e kontesta [...] manda riba e telegram di Juancho, por dedusi, ku MEP ta bai [...] manera, ku un programa di un solo punto grandi: Status Apart.

Den su viktoria sonante, MEP no solamente a dal PPA no un „[...] tambe un wanta bon duru, pero tambe el a konektá AVP un golpi [...] konsiderá ku Betico ta salí di AVP, anto istoria lo tin di nota ku [...] promé mester a mira e homber ku tabata man drechi di fundador [...] Eman, sali bai funda PPA (defuntu Juancho Yrausquin) kwal parti[...] permiti AVP di a krese más, awor ta un otro ex-AVP, ku a propiná [...] ku si e no ta mortal, ta un ku a laga e partido más biew [...] kompletamente inválido.

Na Aruba anto ta Betico Croes ta e gran figura politika nobo, y e [...] ku lo mester tene na bista. Cincu asiento den 22, ta nifika po[...] gobiernu of den oposishon.

Na Islanan Ariba nada no a kambia, Wathey mes ta é homber, mie[...] na Bonaire, Rudy Ellis, ta esun ku ta bai sinta warda na bin puntré [...] opinión enkwanto formashon di Gobiernu nobo. Toon Abraham a bo[...] na hasi un come-back y ADEN a resultá más debil ku a ser sperá.

Masha hopi kos por pasa den e dianan ku ta bini, y ku exsepshon di [...] ku a faya na haya un asiento den e Staten nobo, tur e sobrá partido[...] Antiyas ta full den e konsiderashonnan pa yega na un gobiernu [...] Antiyas.

Te otro [...] AMILI[...]

ALTERNATIEF

MAVIS DE LANNOY · ANGEL SALSBACH · ERNST ADEMA · LAURA QUAST · EDDIE PIETERSZ · MAY HENRIQUEZ · STIEN HUISKES · PAUKJE BROERSMA · HUBERT HADDOCKS · PACHECO DOMECASSE · LOUIS RUBIO · STANLEY BONOFACIO · WIM HESSE · RODDY BAROUD · ORNELIO MARTINA · JUANCHO MARTINA · EDISON BORNACERA · EDDY WAES · RONNIE SILLER · GILBERTO DORAN · RON HAGENDOORN · RUTHULIO LOUISA · WILLEMS VAN MEETEREN · RAUL ROMMER · DIANA LEBACS · NIMFA PALM · JULES DE PALM · LOURDES SILLER · IRENE VAN GRIEKEN · STELLA KWAS · JENNY FRAAY · NYDIA ECURIE · EDWARD DE JONG · RINA PENSO · JOSSY MARTINA · ELIGIO MELFOR · GERRARD ROOVERS · CIRO FELIPA

Toneel bevordert identiteit

CURACAO: WAAKT VOOR TALENT VERKWISTING & FRUSTRATIE

ELLY HELLEBRAND · CLARK DE WIND · MAJORIE UDER · LUDWINA VEERIS · RIETJE RAVELLI · EDDIE KELLY · RENE SAMSON · GUILLERMO ROSARIO · OSWALD DE PALM · ORLANDO CUALIS · HAROLD VAN DER RHEE · JAQUES PENSO · YVETTE ECURIE · PHILIP RADEMAKER · RIEK VERDONK · PIERE LAUFER · HERMAN BROESTERHUIZEN · ROLANDO DE PALM · FRANK DAVELAAR

MAVIS DE LANNOY:

„Dat het barst van toneeltalent op ons eiland is een bekend feit. Wat even goed van grote importantie is, vormt het probleem van onze eigen toneelstukken. Het talent van onze akteurs zal beslist veel meer tot ontplooiing komen waneer wij de mogelijkheid zouden hebben te beschikken over meer eigen toneelstukken waarin onze mentaliteit, temperament, codes en problematiek weerspiegelt wordt. In de meeste gevallen zijn onze toneelspelers noodzakelijkerwijs gedwongen te spelen in al dan niet vertaalde buitenlandse stukken."

HARCOURTH NICHOLLS:

„Wat ik zal proberen te doen, is iedereen wakker te maken en ik bedoel niet alleen de toneelspelers met een gevestigde reputatie, maar iedereen. Daarvoor zal gewerkt moeten worden met toneelstukken, waarin de mensen van hier hun problemen etc herkennen. Het aktiveren van de jeugd tot meer belangstelling voor theater is zeer belangrijk, want zij zijn het volk van morgen.

PACECO DOMECASSE:

„Het is een duidelijke zaak dat ons eigen toneel, in onze eigen taal, het papiamento zijn gestalte moet krijgen. En als er niet spoedig een doordacht kultuurbeleid komt, voor het te laat is, zal er veel talent, heel veel, gefrustreerd raken. En niet alleen op toneel gebied."

Cultuur volwassen aanpakken

RINA PENSO:

„Er is geen kontinuiteit in onze toneelsituatie. We zouden een opleidingsvorm moeten hebben en vooral eigen regisseurs, die onze kultuur kennen en voelen. Ik wil niet zeggen dat de buitenlandse regisseurs niet goed zijn, we hebben niets dus zijn we blij met alles. Maar om tot een volwassen toneel te komen hebben we eigen mensen broodnodig.

AMERICA LATINA

TEGUCIGALPA — De vissersboot Honet, welke onder de vlag van Jamaica vaart, is door de Hondurese autoriteiten tijdens het vissen aangehouden in het noordelijke deel van Honduras. De minister van Natuurlijke hulpbronnen, Edgardo Escoto Diaz, heeft meegedeeld, dat het schip in beslag is genomen door de speciale afdeling van de Veiligheid, migratie en de douane, omdat het schip illegaal in de Hondurese wateren aan het vissen was. De bemanning van de Honet bestaat uit 29 man. De namen van hen zijn niet bekend gemaakt. De aanhouding geschiedde nadat Hondurese vissers er over hadden geklaagd, dat zij in hun werk gehinderd worden door tal van vreemde vissersboten, speciaal van de VS.

BRASILIA — De Israelische minister van Buitenlandse Zaken, Abba Eban is woensdag begonnen aan een officieel bezoek van vijf dagen aan Brazilie. Hij zal onder meer besprekingen voeren met zijn Braziliaanse ambtgenoot Mario Gibson Barbosa, met president Emilio Garrastazu Medici en enkele andere leden van de Braziliaanse regering.
Politieke waarnemers achten het niet uitgesloten dat de Israelische bewindsman de mogelijkheden zal bespreken van een eventuele luchtlijn van de Israelische luchtvaartmaatschappij El Al naar Rio de Janeiro.

CARACAS — Het comité voor de bescherming van de rechten van de mens heeft met een verklaring gereageerd op de beschuldiging van de Venezolaanse veiligheidsdiensten dat het comité een dekmantel is voor subversieve groeperingen. In de verklaring die in Caracas is uitgegeven zegt het comité dat de bewegingen van de veiligheidsdiensten bedoeld zijn om de verdwijning van de student Noel Rodriquez in de doofpot te stoppen. De student werd 45 dagen geleden gearresteerd en sindsdien is niets meer van hem vernomen. In de verklaring zegt het comité: Ons doel is te vechten voor eerbiediging van de integriteit en waardigheid van de mens.

MEDEDELING

De week-end dienst van dierenartsen begint vrijdagmiddag om 18.00 uur en loopt tot maandagochtend 07.30 uur door.

Het spreekuur op zaterdagochtend vangt om 11.30 uur aan en is uitsluitend voor dringende gevallen.

Voor entingen tegen hondeziekte, katteziekte, hondsdolheid enz., kunnen afspraken gemaakt worden.

Voor grote huisdieren (vee) is er van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 9.00 uur telefonisch spreekuur.

R. Gorsira
Dierenarts

DANKBETUIGING

Hierbij betuigen wij onze oprechte dank aan allen die op één of andere wijze van hun medeleven hebben blijk gegeven, bij het overlijden van de heer

Charles Ernest Wilfred Voges

Namens de familie
Jacky Voges

Pa medio di esaki nos kier a gradici Dokter i Zusternan di St. Franciscus Hospitaal pa nan bon cuido i tambe tur esnan cu a demonstra nan atencion na ora di morto i entierro di nos querida defunta,

CLARA PAULA GOELOE

Familia Goeloe
Entrejol 134, Bonaire

EILANDGEBIED CURAC...

Dienst voor Arbeids...

De Afdeling Vakontwikkeling voor Volwassenen... Dienst voor Arbeidszorg Curacao stelt weder... werklozen de gelegenheid open tot deelname... vakopleiding

HOTELKEUKENPERSONEEL (assistent kok)

Vereist is een vooropleiding van Mavo 4, Mavo 3 klassen schoolonderwijs. Bekendheid met de engel... noodzakelijk.

Gegadigden dienen zich te melden, onder medebre... werkboekje, identiteitsbewijs en puntenlijst van h... schooljaar, bij het hoofdkantoor van de Di... Arbeidszorg, Penstraat 322, tel. 53200.

Hoofd Dienst Ar...
J.A...

bruynzeel

Chef van het

Projecten

Bureau

BRUYNZEEL SURINAME HOUTMAATSCHAPPIJ N.V.

BRUYNZEEL SURINAME produceert in eigen fabrieken Triplex, Spaanplaat, gezaagd en geschaafd hout en houtpakketten voor woningen, scholen, enz.

Ter verkrijging van de grondstoffen — bomen, voornamelijk uit eigen kapgebied — en de daarvoor benodigde w... wordt gebruik gemaakt van Rupstractoren, zwaar rollend materiaal (tot 40 ton draagvermogen) en schepen.
De eigen Technische Dienst verricht de reparaties en het onderhoud van het machinepark, rijdend en varend m... gebouwen en terreinen, electrische installaties en ketelhuis.

Binnen de Technische Dienst en ter versterking daarvan zal worden opgericht een Projecten Bureau.
De taak van dit Projecten Bureau zal zijn nieuwbouw projecten en investeringen, voor te bereiden, te begeleiden... uitvoering de directie te voeren.

Gaarne willen wij in contact komen met iemand die de leiding van dit Projecten Bureau kan worden toevertr... denken zelf aan een HTS-er (Wtb) of Scheepswerktuigkundige met ervaring in een soortgelijke functie, terwijl... ingenieurs (Wtb) gevraagd worden te solliciteren.

Als belangrijke arbeidsvoorwaarden wordt gedacht aan o.a. vrije geneeskundige voorzieningen voor het ge... buitenlands verlof en premievrij pensioen.

U kunt Uw sollicitatie richten aan:

De direkteur van Bruynzeel Suriname Hout...
Drs. F. Brons
P.O. Box 1831,
PARAMARIBO – SURINAME